ZAŁĄCZNIK NR 1 DO STATUTU SZKOŁY

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI I ZASADY

OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO UCZNIÓW

W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 1

IM. KAROLA MIARKI W LĘDZINACH

TEKST UJEDNOLICONY OD 9 WRZEŚNIA 2014 ROKU

WPROWADZONY UCHWAŁĄ NR II/2014/2015 Z DNIA 9 WRZESNIA 2014 R.

RADY PEDAGOGICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z O.I. NR 1 IM. K. MIARKI W LĘDZINACH

ROZDZIAŁ I

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI I ZASADY OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO UCZNIÓW

1. Ocenianiu podlegają:

   1.1. Osiągnięcia edukacyjne ucznia,

   1.2. Zachowanie ucznia.

2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

3. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w statucie szkoły.

4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.

   4.1. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

      4.1.1. informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,

      4.1.2. udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,

      4.1.3. motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,

      4.1.4. dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,

      4.1.5. umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

   4.2. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

      4.2.1. formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych,

      4.2.2. ustalania kryteriów oceniania zachowania,

4.2.3. ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, w formach przyjętych przez szkołę,

4.2.4. przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych,

4.2.5. ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania,

4.2.6. ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania,

4.2.7. ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.

ROZDZIAŁ II

TRYB I ZASADY USTALANIA OCEN BIEŻĄCYCH I OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne ustala się według następujących zasad:

   1.1 Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:

      1.1.1. wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu, obowiązującej podstawy programowej i standardów wymagań,

      1.1.2. sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,

      1.1.3. warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.

   1.2 Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość zapoznania się z wymaganiami edukacyjnymi i kryteriami oceniania na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych:
   - na tablicy ogłoszeń w klasie;
   - w czasie konsultacji z nauczycielem;
   - w bibliotece szkoły;
   - na stronie internetowej szkoły.

      1.2.1. wychowawca zobowiązany jest do pisemnego poinformowania rodziców (prawnych opiekunów) o możliwości zapoznania się z kryteriami oceniania z

poszczególnych zajęć edukacyjnych ucznia, do dnia 20 września każdego roku szkolnego, zgodnie z zapisami w pkt 1.3.

1.2.2. rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do złożenia pisemnego oświadczenia o zapoznaniu z kryteriami oceniania do 30 września każdego roku szkolnego.

1.2.3. rodzice mają prawo do uzyskiwania informacji o postępach i trudnościach swojego dziecka w czasie konsultacji i spotkań z rodzicami zgodnie z rocznym planem bądź w innym terminie ustalonym wcześniej z nauczycielem.

1.3 Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).

1.3.1. na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.

1.3.2. na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom),

1.3.2.1. pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom) na zasadach ustalonych przez nauczyciela danego przedmiotu nie dłużej niż do końca danego roku szkolnego.

1.4 Nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej lub poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów.

1.5 Klasyfikacja śródroczna i roczna ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym w klasach I-VI realizującego obowiązek szkolny w ośrodkach specjalistycznych lub w formie nauczania indywidualnego polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych, określonych w planie nauczania, z uwzględnieniem indywidualnego programu nauczania opracowanego dla niego na podstawie odrębnych przepisów.

1.6 Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego , techniki, plastyki, muzyki, informatyki i zajęć komputerowych należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

2. Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej z O. I. nr 1 im. K. Miarki w Lędzinach ustala:

2.1. W klasach I-III szkoły podstawowej śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych i zachowania są ocenami opisowymi.

2.1.1. Wzór oceny opisowej określa zespół nauczycieli klas I-III i może on podlegać modyfikacji po uzgodnieniu pomiędzy wszystkimi nauczycielami na tym etapie kształcenia. Ze wzorem należy zapoznać rodziców (prawnych opiekunów) i uczniów na pierwszym spotkaniu w danym roku szkolnym.

2.1.2. Roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych w klasach I-III uwzględnia poziom opanowania przez ucznia wiadomości z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przezwyciężeniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.

2.1.3. Najpóźniej na 10 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciele wpisują proponowane oceny zgodnie z zarządzeniem dyrektora, a najpóźniej 8 dni przed tym posiedzeniem wychowawca powiadamia uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej ocenie opisowej.

2.1.4. Na koniec I półrocza rodzice uczniów klas I-III otrzymują kartę informacyjną o osiągnięciach i postępach ucznia.

2.1.5. W wyjątkowych przypadkach rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klas I-III na wniosek wychowawcy klasy po zasięgnięciu opinii rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.

2.2. W klasach IV-VI następującą skalę ocen bieżących, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

2.2.1 **celujący** - **cel /6/**

2.2.2. **bardzo dobry** - **bdb /5/**

2.2.3. **dobry** - **db /4/**

2.2.4. **dostateczny** - **dst /3/**

2.2.5. **dopuszczający** - **dop /2/**

2.2.6. **niedostateczny** - **ndst /1/**

2.2.7. Przy ocenach bieżących (cząstkowych) może znajdować się znak /+/ lub /-/.

3. W klasach I-III ocenę z religii ustala się wg odrębnych przepisów.

4. Oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym są ocenami opisowymi.

5. W klasach IV-VI śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne.

6. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z dodatkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne dodatkowe zajęcia edukacyjne. śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna z dodatkowych zajęć edukacyjnych nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.

   6.1. W przypadku braku możliwości wystawienia oceny przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia edukacyjne, wystawia ja zespół nauczycieli w składzie: wychowawca klasy, dwóch nauczycieli tego samego lub pokrewnego przedmiotu, a w klasach I-III wszyscy nauczyciele uczący w danym oddziale oraz nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej wyznaczony przez dyrektora.

7. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów najpóźniej na 10 dni przed klasyfikacją mają obowiązek wystawić przewidywane śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne, wpisując je do dziennika lekcyjnego w osobnej kolumnie „proponowana ocena". Przewidywane oceny niedostateczne należy wpisać na 30 dni przed klasyfikacją.

8. Na 30 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej wychowawca powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) w formie pisemnej o zagrożeniu ocenami niedostatecznymi ich dzieci z poszczególnych zajęć edukacyjnych. Informacja ta podpisana przez rodzica winna być zwrócona do wychowawcy w ciągu 3 dni. W wyjątkowych sytuacjach informacja zostaje wysłana pocztą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

9. Najpóźniej na 8 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej wychowawca powiadamia uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) w formie pisemnej o przewidywanych ocenach. Poinformowanie nie jest równoznaczne z wystawieniem oceny klasyfikacyjnej. Uczeń nie może otrzymać niższej oceny klasyfikacyjnej od oceny przewidywanej. Odwołanie od przewidywanej oceny nie dotyczy klasyfikacji śródrocznej.

10. Oceny klasyfikacyjne (śródroczne i roczne) powinny być wystawione nie później niż 3 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.

11. Sprawdzanie postępów edukacyjnych uczniów odbywa się sposobem ustnym i pisemnym.

   11.1. Ustny sposób obejmuje:

      a) odpowiedzi na pytania,

      b) dyskusje,

      c) pracę na lekcji- efektywność wyrażającą stopień zainteresowania ucznia tematem zajęć, przygotowanie do lekcji bądź udział w dyskusji,

d) pracę samodzielną, pracę w grupach,

e) testowanie sprawności fizycznej,

f) ćwiczenia praktyczne,

g) recytacja z pamięci

11.2. Pisemny sposób obejmuje:

11.2.1. prace kontrolne (np. kartkówki) obejmujące wiadomości z trzech ostatnich lekcji, zadania domowe,

11.2.2. sprawdziany, testy z danego bloku tematycznego,

11.2.3. dyktanda,

11.2.4. notatki, referaty, wypracowania, prace klasowe.

12. Zasady sprawdzania:

12.1. ustala się limitowaną ilość sprawdzianów, testów lub zadań klasowych – nie więcej niż dwa w tygodniu, jeden w ciągu dnia. Nauczyciele winni odnotować ich termin w dzienniku lekcyjnym,

12.2. prace klasowe muszą być zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej,

12.3. każda praca klasowa powinna być poprzedzona lekcją powtórzeniową,

12.4. sprawdzian z trzech ostatnich lekcji nie musi być zapowiedziany,

12.5. termin oddawania sprawdzonych prac pisemnych do 14 dni,

12.6. uczeń może być w półroczu 2 razy lub 1 (gdy jest 1 godzina tygodniowo) nieprzygotowany do lekcji z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych, jednak musi to zgłosić przed zajęciami. Nauczyciel odnotowuje ten fakt, nie ma to jednak wpływu na ocenę końcową ucznia,

12.7. niezgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej,

13. Zasady i formy poprawiania ocen:

13.1. po każdej pracy klasowej dokonuje się analizy błędów i poprawy,

13.2. uczeń ma prawo do poprawy otrzymanych ocen z zapowiedzianych prac pisemnych (niedostatecznych i dopuszczających),

13.3. poprawianie ocen bieżących odbywa się w uzgodnieniu z nauczycielem danego przedmiotu w terminie nie przekraczającym jednego tygodnia od otrzymania oceny,

13.4. uczeń nieobecny, usprawiedliwiony na pracy pisemnej, pisze ją w innym terminie ustalonym przez nauczyciela.

ROZDZIAŁ III

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA Z ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. Skala oceniania w klasach I-III uwzględnia osiągnięcia ucznia, jego wysiłek i rozwój społeczno – emocjonalny. Wprowadza się skróty zapisywania poszczególnych osiągnięć w dzienniku lekcyjnym.

1.1. A – Uczeń wzorowo opanował zakres wiadomości i umiejętności zgodnych z podstawą programową zawartych w omawianym bloku tematycznym. Samodzielnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych. Jest kreatywny, proponuje rozwiązania nietypowe, analizuje, wnioskuje i uogólnia.

1.2. B – Uczeń opanował w pełni zakres wiadomości i umiejętności zgodnych z podstawą programową zawartych w omawianym bloku tematycznym. Bardzo dobrze posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne, stosuje wiedzę w praktyce.

1.3. C – Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na dobre rozumienie i rozwiązywanie większości zadań zgodnych z podstawą programową, zawartych w omawianym bloku tematycznym. Rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

1.4. D – Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową zawarte w omawianym bloku tematycznym. Wykonuje samodzielnie tylko typowe zadania praktyczne o niskim stopniu trudności.

1.5. E – Uczeń przejawia trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności zgodnych z podstawą programową zawartych w omawianym bloku tematycznym. Rozwiązuje z pomocą nauczyciela typowe zadania praktyczne o niskim stopniu trudności.

1.6. F – Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności zgodnych z podstawą programową zawartych w omawianym bloku tematycznym. Braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają rozwiązanie typowych zadań praktycznych i teoretycznych.

1.7. W klasie III dopuszcza się za zgodą rodziców zmianę skali literowej (A-F) na skalę cyfrową od 6 do 1.

2. Kryteria oceniania:

2.1 Kryteria oceniania w klasach pierwszych:

I Edukacja polonistyczna

1. W zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

a) obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia,

b) w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,

c) uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

2. W zakresie umiejętności czytania i pisania:

a) rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,

b) zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,

c) pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),

d) posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,

e) interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy), w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela,

f) korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych) pod kierunkiem nauczyciela;

3. W zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:

a) uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,

b) rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scence,

c) odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

II Język obcy nowożytny.

1. Wspomaganie dzieci w porozumiewaniu się z osobami, które mówią innym językiem.

a) rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;

b) nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;

c) recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego;

d) rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami.

III Edukacja muzyczna.

1. Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie:

a) powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki;

b) odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki pląsając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);

c) realizuje proste schematy rytmiczne;

d) wie, że muzykę można zapisać i odczytać;

e) świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;

f) kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

IV Edukacja plastyczna.

1. Poznawanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu.

   a) wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura,

   b) ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;

   c) wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka,

   d) rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

V Edukacja społeczna.

1. Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi.

   a) potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy,

   b) współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy,

   c) wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich,

   d) ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny,

   e) zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić pomoc,

   f) wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego,

g) potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc,

h) wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

VI Edukacja przyrodnicza.

1. Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

   a) rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),

   b) zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,

   c) wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąciku przyrody),

   d) wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,

   e) zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatruwanie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,

   f) zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia,

   g) wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,

   h) wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych.

2. Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:

   a) obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,

b) wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,

c) nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,

d) zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

VII Edukacja matematyczna.

1. Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci.

2. W zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

a) ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,

b) układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,

c) klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,

d) w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,

e) wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,

f) dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);

3. W zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

a) sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiątkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wspak (zakres do 20); zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),

b) wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania,

c) radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,

d) zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;

4. W zakresie pomiaru:

a) długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów,

b) ciężaru: potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,

c) płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,

d) czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;

5. W zakresie obliczeń pieniężnych:

a) zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,

b) zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

VIII Zajęcia komputerowe.

1. W zakresie umiejętności komputerowych, uczeń:

a) posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;

b) wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;

c) stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

IX Zajęcia techniczne.

1. Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwanie i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci.

2. W zakresie wychowania technicznego:

a) wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),

b) zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,

c) buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szałas, namiot, wagę, tor przeszkód; w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu np. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;

3. W zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

a) utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,

b) zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,

c) wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

X Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna.

a) uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;

b) potrafi: chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować, pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne, wykonywać ćwiczenia równoważne;

c) dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;

d) wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;

e) wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);

f) wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

2.2. Kryteria oceniania w klasach drugich:

I Edukacja polonistyczna.

1. Umiejętności społeczne umożliwiające komunikację społeczną:

   a) uważnie słucha wypowiedzi innych ludzi,

   b) uważnie słucha tekstów czytanych przez nauczyciela i kolegów, rozumie je,

   c) prowadzi dialog z kolegą w grupie,

   d) czyta głośno, płynnie z uwzględnieniem znaków przestankowych,

   e) korzysta z różnych źródeł wiedzy: podręczniki, słowniki, encyklopedie, Internet,

   f) odróżnia teksty narracyjne od dialogowych,

   g) rozpoznaje i tworzy krótkie teksty użytkowe: list, życzenia, zaproszenie.

2. Praca z tekstem:

   a) czyta teksty z podziałem na role,

   b) czyta lektury wskazane przez nauczyciela,

   c) czyta krótkie teksty wybrane przez siebie,

   d) wymienia postacie występujące w utworze,

   e) opowiada wydarzenia zgodnie z ustaloną w tekście kolejnością.

3. Umiejętności w zakresie tworzenia wypowiedzi:

   a) buduje kilkuzdaniową wypowiedź ustną lub pisemną na określony temat,

   b) jasno i wyraźnie wypowiada się na temat lektury, obejrzanych filmów czy własnych doświadczeń ,

   c) buduje zdania opisujące przedmioty,

   d) stawia pytania związane z własnymi doświadczeniami, przeczytaną lekturą czy obejrzanym filmem, buduje odpowiedzi,

   e) wyróżnia wyrazy w zdaniach i zdania w tekście, dzieli wyrazy na sylaby,

   f) przepisuje teksty z podręcznika, tablicy,

   g) pisze z pamięci i ze słuchu krótkie teksty,

   h) wykonuje samodzielnie prace domowe.

II Język obcy nowożytny

1. Rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje

2. Nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu

3. Recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego

4. Rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami.

III Edukacja muzyczna

1. Umiejętności w zakresie odbioru i odtwarzania muzyki:

   a) zna kolejność gamy i potrafi je zaśpiewać,

   b) słucha utworów muzycznych i rozpoznaje je,

   c) śpiewa piosenki jednogłosowo indywidualnie i zbiorowo z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki,

   d) rozróżnia podstawowe elementy muzyki i znaki notacji muzycznej,

   e) potrafi zatańczyć wybrane układy muzyczne (polka, krakowiak),

   f) wykonuje inscenizacje piosenek i zabaw przy muzyce,

   g) rozpoznaje głosy i brzmienia różnych instrumentów muzycznych,

   h) gra na dostępnych mu instrumentach muzycznych.

2. Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki:

   a) interpretuje ruchem zmiany dynamiczne słuchanych utworów muzycznych,

   b) obrazowo przedstawia marzenia i przeżycia związane ze słuchaniem utworów muzycznych,

   c) improwizuje melodie do wierszy, tworzy ilustracje muzyczne do bajek i zabaw dziecięcych,

   e) gra ze słuchu i z nut na znanych mu instrumentach muzycznych.

IV Edukacja plastyczna

1. Umiejętności w zakresie percepcji sztuki:

   a) zna tradycje kulturalne swojej rodziny i najbliższego środowiska,

   b) uczestniczy w życiu kulturalnym swojego środowiska,

   c) zna placówki kultury w swoim najbliższym otoczeniu,

2. Umiejętności w zakresie ekspresji przez sztukę:

   a) w swoich pracach plastycznych uwzględnia: kształt, wielkość, barwę, fakturę,

   b) w pracach stara się przedstawić własne przeżycia, odczucia, marzenia, obserwacje,

   c) korzysta z różnych technik plastycznych, wykorzystuje różnorodne materiały, przybory i narzędzia, uzasadnia swoje wybory dotyczące, materiałów, technik i zastosowanych narzędzi,

   d) wykonuje przedmioty użyteczne: laurki, kukiełki, maskotki, ozdoby.

3. Umiejętności w zakresie recepcji sztuki:

   a) potrafi określić niektóre dziedziny sztuk plastycznych (malarstwo, rzeźba, architektura), specjalności zawodowe (malarz, architekt, rzeźbiarz, grafik), działy sztuki użytkowej (fotografia, film, grafika),

   b) próbuje rozróżnia niektóre dziedziny działalności artystycznej człowieka (sztuki plastyczne, fotografika, film, telewizja, Internet, architektura, rzemiosło artystyczne, sztuka ludowa).

V Edukacja społeczna.

W zakresie edukacji społecznej:

1. Zna prawa i obowiązki ucznia.

2. Nawiązuje i utrzymuje pozytywne kontakty w grupie społecznej.

3. Wykazuje szacunek i zrozumienie dla innych ludzi.

4. Akceptuje różnice między ludźmi.

5. Wykazuje poczucie przynależności do rodziny, grupy klasowej i szkolnej, społeczności lokalnej.

6. Rozumie swoje role społeczne i przestrzega norm postępowania obowiązujących w grupach, do których należy, np.: rodzina, grupa klasowa i szkolna, grupa zabawowa.

7. Stara się, potrafi oceniać postępowanie swoje i innych ludzi, potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe.

8. Szanuje pracę własną i innych, wie i rozumie, ze pieniądze otrzymuje się za prace.

9. Poznaje prace ludzi różnych zawodów i rozumie jej znaczenie.

10. Zna zawody osób mu najbliższych.

11. Zna zawody ludzi, którzy mogą mu pomóc w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych.

12. Zna zagrożenia ze strony innych ludzi, wie, do kogo się zwrócić o pomoc w sytuacji zagrożenia.

13. Zna numery telefonów alarmowych: policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego i numer alarmowy 112.

14. Współpracuje z innymi ludźmi w różnych sytuacjach.

15. Poznaje swoją miejscowość, okolicę i region, zna główne obiekty.

16. Zna symbole narodowe: flaga, godło, hymn, rozpoznaje symbole Unii Europejskiej: flaga i hymn.

VI. Edukacja przyrodnicza.

1. W zakresie edukacji przyrodniczej uczeń:

a) obserwuje zmiany zachodzące w przyrodzie,

b) dostrzega w swoim otoczeniu przyrodniczym cykle regularności, próbuje wyjaśnić zależności funkcjonowania przyrody od pór roku, dostrzega przyczyny i skutki, uczy się formułować wnioski,

c) wymienia kilka zwierząt charakterystycznych i typowych dla danego regionu Polski,

d) rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne,

e) zna wpływ światła powietrza i wody na życie roślin i zwierząt oraz ludzi,

f) zna zasady prawidłowego odżywiania się,

g) zna podstawowe warzywa i owoce oraz ich znaczenia dla zdrowia człowieka,

h) rozumie potrzebę kontrolowania stanu swojego zdrowia, słucha rad lekarza,

i) dostrzega niebezpieczeństwa związane z kąpielą, zabawami na śniegu i lodzie, na jezdni,

j) dostrzega niebezpieczeństwa związane ze zjawiskami atmosferycznymi (huragan, wichura, trąba powietrzna, burza, ulewa, śnieżyca, powódź),

k) rozumie potrzebę ochrony przyrody, wie, że człowiek powoduje zniszczenia w przyrodzie; stara się zapobiegać zniszczeniom w przyrodzie.

VII Edukacja matematyczna.

1. W zakresie edukacji matematycznej, uczeń:

a) przelicza zbiory w zakresie 100, dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100,

b) liczy dziesiątkami w zakresie 100, liczy setkami w zakresie 1000,

c) porównuje dwie dowolne liczby w zakresie 100, umieszcza je na osi liczbowej,

d) potrafi sprawdzić wyniki odejmowania za pomocą dodawania,

e) posługuje się tabliczką mnożenia w zakresie 50, mnoży i dzieli w pamięci w zakresie 30, sprawdza wynik dzielenia za pomocą mnożenia,

f) rozwiązuje równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka,

g) zapisuje liczby cyframi,

h) rozwiązuje proste zadania tekstowe w zakresie czterech działań;

i) zna i rozróżnia figury geometryczne: trójkąt, prostokąt, kwadrat, pięciokąt, wielokąt, koło, dostrzega ich kształty w swoich otoczeniu,

j) rysuje odcinki o wskazanej długości, mierzy długość odcinka,

k) porównuje przedmioty według wskazanej cechy: długości, szerokości, wysokości, ciężaru,

l) porządkuje przedmioty według wielkości: od najmniejszego do największego,

ł) wyznacza kierunki w przestrzeni i na kartce papieru: na dół – do góry, na lewo – na prawo, do przodu - do tyłu,

m) uważa odpowiednio zwrotów: nad, pod, za, obok, w, zza, na zewnątrz, do wewnątrz,

n) dokonuje obliczeń kalendarzowych: (pełne tygodnie, pełne miesiące),

o) odczytuje wskazania zegarów, posługuje się pojęciami: minuta, kwadrans, pół godziny, godzina, dokonuje prostych obliczeń zegarowych,

p) zapisuje daty,

r) odczytuje temperaturę,

s) używa jednostek wagi: kilogram, pół kilograma, dekagram, waży przedmioty,

t) używa jednostek pojemności: litr, pół litra, ćwierć litra, odmierza ilości płynów,

u) dokonuje prostych obliczeń pieniężnych;

w) dokonuje pomiarów i obliczeń użytecznych w życiu związanych z: masą, długością, pojemnością, czasem, temperaturą, pieniędzmi,

y) odczytuje i zapisuje liczby rzymskie od I do XII;

z) rozwiązuje proste zadania tekstowe, oraz zadania tekstowe na porównywanie różnicowe.

VIII Zajęcia komputerowe.

W zakresie edukacji komputerowej, uczeń:

1. Umie obsługiwać komputer:

   a) posługuje się myszką i klawiaturą,

   b) poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego,

2. Posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania.

3. Korzysta z opcji w programach.

4. Wyszukuje i korzysta z informacji:

   a) przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe(np. stronę swojej szkoły),

   b) dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie,

   c) odtwarza animacje i prezentacje multimedialne.

4. Tworzy teksty i rysunki:

   a) wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania,

b) wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki.

5. Zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediów:

a) wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwyręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne,

b) ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,

c) stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

IX Zajęcia techniczne.

W zakresie zajęć technicznych, uczeń:

1. Zna środowisko techniczne na tyle, że:

a) rozpoznaje podstawowe narzędzia i przyrządy,

b) interesuje się, w jaki sposób powstały przedmioty codziennego użytku, np.; meble, podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego,

c) zna środki transportu: samochody osobowe i ciężarowe, statki, samoloty,

d) rozpoznaje urządzenia elektryczne (np.: latarka, żelazko) i informatyczne (np.: komputer, laptop, telefon komórkowy),

e) zna zasady działania podstawowych narzędzi i urządzeń,

f) rozróżnia rodzaje budowli: budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, wieże, tunele.

2. Bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami i korzysta z domowych urządzeń technicznych:

a) bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami i przyrządami: nóż, nożyczki, młotek, igła, dziurkacz, zszywacz biurowy, bezpiecznie korzysta z domowych urządzeń technicznych: radio, telewizor, mikser, odkurzacz, sokowirówka,

b) dba o ład i porządek w miejscu zajęć.

3. Planuje i organizuje własną pracę:

a) planuje i określa zadania do wykonania,

b) dobiera odpowiednie materiały i narzędzia oraz miejsca pracy,

c) ustala kolejność wykonanych czynności w trakcie realizacji zadania, np.: mierzenie, wycinanie, wydzieranie, klejenie, zszywanie, itp.,

d) odmierza i oszczędnie gospodaruje materiałami,

e) wykonuje zaplanowane prace: wycinanki, ozdoby, skleja modele z gotowych elementów.

X. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna.

W zakresie wychowania fizycznego, uczeń:

1. Uczestniczy w krótkich marszobiegach,

2. Uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, rozumie, że należy dbać o swoją sprawność fizyczną

3. Poprawnie wykonuje proponowane ćwiczenia gimnastyczne,

4. Potrafi pokonywać przeszkody sztuczne i naturalne,

5. Wykonuje proste ćwiczenia równoważne,

6. Wykonuje ćwiczenia gimnastyczne wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa,

7. Potrafi reagować ruchem na sygnały dźwiękowe i wzrokowe;

8. Potrafi chwytać piłkę, rzucać nią do celu, rzucać na odległość, toczyć ją i kozłować,

9. Chętnie uczestniczyć w zabawach i grach sportowych, uczy się przestrzegać reguł i zasad obowiązujących w zabawach i grach,

10. Uczy się właściwie reagować na sukces i porażkę,

11. Uprawia wybraną dyscyplinę sportową;

12. Przestrzega zasad bezpieczeństwa w trakcie zabaw i gier ruchowych,

13. Potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy,

14. Dba o porządek i ład w swoim otoczeniu,

15. Dba o czystość ciała, higienę osobistą i o swoje zdrowie,

16. Rozumie konieczność systematycznej kontroli własnego stanu zdrowia,

17. Rozumie, że niewłaściwie odżywianie się może być przyczyną choroby, zagrożeniem dla zdrowia, dba o właściwe odżywianie się,

18. Zna niebezpieczeństwa związane z zatruciami pokarmowymi, grzybami, nadużywaniem leków, środków chemicznych, papierosami, alkoholem i narkotykami,

19. Wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia.

2.3. Kryteria oceniania w klasach trzecich

I Edukacja polonistyczna.

1. korzysta z informacji:

a. uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,

b. czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski,

c. wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym,

d. zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać;

2. analizuje i interpretuje teksty kultury:

a. przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi,

b. w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,

c. czyta teksty i recytuje wiersze z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,

d. ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat,

e. pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych;

3. tworzy wypowiedzi:

a. w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,

b. dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,

c. uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,

d. dba o kulturę wypowiadania się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe,

e. dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście,

f. pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną,

g. przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe.

II Język obcy nowożytny.

1. wie, że ludzie posługują się różnymi językami i aby się z nimi porozumieć, trzeba nauczyć się ich języka (motywacja do nauki języka obcego);
2. reaguje werbalnie i niewerbalnie na proste polecenia nauczyciela;
3. rozumie wypowiedzi ze słuchu:
    a. rozróżnia znaczenie wyrazów o podobnym brzmieniu,
    b. rozpoznaje zwroty stosowane na co dzień i potrafi się nimi posługiwać,
    c. rozumie ogólny sens krótkich opowiadań i baśni przedstawianych także za pomocą obrazów, gestów,
    d. rozumie sens prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i video);
4. czyta ze zrozumieniem wyrazy i proste zdania;
5. zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, recytuje wiersze, rymowanki i śpiewa piosenki, nazywa obiekty z otoczenia i opisuje je, bierze udział w mini przedstawieniach teatralnych;
6. przepisuje wyrazy i zdania;
7. w nauce języka obcego nowożytnego potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych;

8. współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki.

III Edukacja muzyczna.

1. w zakresie odbioru muzyki:

   a. zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:

   - śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy,

   - gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),

   - realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),

   - tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego, prostego tańca ludowego,

   b. rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),

   c. aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);

2. w zakresie tworzenia muzyki:

   a. tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,

   b. improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,

   c. wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

IV Edukacja plastyczna.

1. w zakresie percepcji sztuki:

a. określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym; uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,

b. korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora);

2. w zakresie ekspresji przez sztukę:

a. podejmuje działalność twórczą posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura, w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),

b. realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych);

3. w zakresie recepcji sztuki:

a. rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka, jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografia, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,

b. rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).

V Edukacja społeczna.

1. odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;

2. identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; rozumie co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania;

3. wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;

4. jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa;

5. zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;

6. zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; wie w jakim regionie mieszka; uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność;

7. zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata;

8. wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz;

9. zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.

VI Edukacja przyrodnicza.

1. obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;

2. opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, łące i zbiornikach wodnych;

3. nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;

4. wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;

5. wyjaśnią zależności funkcjonowania przyrody od pór roku;

6. podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo);

7. zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin:

    a. wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,

    b. znaczenie powietrza i wody dla życia,

    c. znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);

8. nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek);

9. zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza;

10. dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżyca, lawina, powódź, itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

VII Edukacja matematyczna.

1. liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000;

2. zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000;

3. porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =);

4. dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;

5. podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;

6. rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę);

7. rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);

8. wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;

9. mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);

10. waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);

11. odmierza płyny różnymi miarkami; używa okres leń: litr, pół litra, ćwierć litra;

12. odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera);

13. odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII;

14. podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;

15. odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);

16. rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);

17. rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety).

VIII Zajęcia komputerowe.

1. umie obsługiwać komputer:

   a. posługuje się myszą i klawiaturą,

   b. poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;

2. posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach;

3. wyszukuje i korzysta z informacji:

   a. przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły),

   b. dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie,

   c. odtwarza animacje i prezentacje multimedialne;

4. tworzy teksty i rysunki:

   a. wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania,

   b. wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur;

5. zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediów:

   a. wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwyręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne,

   b. mas świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,

   c. stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów.

IX Zajęcia techniczne.

1. zna środowisko techniczne na tyle, że:

   a. orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („jak to zrobiono?"): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,

   b. rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele, wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),

   c. określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie);

2. realizuje „drogę" powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:

   a. przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,

   b. rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,

   c. posiada umiejętności:

      - odmierzania potrzebnej ilości materiału,

      - cięcia papieru, tektury itp.,

- montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków,

- w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów;

3. dba o bezpieczeństwo własne i innych:

   a. utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,

   b. właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,

   c. wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

X Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. w zakresie sprawności fizycznej:

   a. realizuje marszobieg trwający co najmniej 15 minut,

   b. umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa;

2. w zakresie treningu zdrowotnego:

   a. przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,

   b. skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jednonóż i obunóż nad niskimi przeszkodami,

   c. wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie;

3. w zakresie sportów całego życia i wypoczynku:

   a. posługuje się piłką: rzuca, chwyta, kozłuje, odbija i prowadzi ją,

   b. jeździ np. na rowerze, wrotkach; przestrzega zasad poruszania się po drogach,

   c. bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,

d. wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości;

4. w zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej:

a. dba o higienę osobistą i czystość odzieży,

b. wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,

c. wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem,

d. dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole,

e. przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,

f. potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

2.4. Kryteria oceniania w klasach czwartych

I Język polski.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń,

2.2. korzysta z biblioteki szkolnej – wypożycza książki oraz czyta wskazane lektury,

2.3. wybiera informacje z czasopism, katalogów, słowników pod kierunkiem nauczyciela,

2.4. słucha z uwagą krótszych i dłuższych wypowiedzi,

2.5. wyróżnia nadawcę i odbiorcę wypowiedzi,

2.6. posługuje się zwrotami grzecznościowymi,

2.7. czyta cicho i głośno ze zrozumieniem,

2.8. czyta z podziałem na role,

2.9. rozumie ogólny sens utworu literackiego, określa jego temat, wskazuje bohaterów i główne wydarzenia,

2.10. udziela odpowiedzi na zadane pytanie w formie krótkiej wypowiedzi,

2.11. samodzielnie wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności,

2.12. tworzy wypowiedzi zawierające proste informacja, zrozumiałe dla odbiorcy,

2.13. potrafi zredagować prostą notatkę,

2.14. zapisuje dialog,

2.15. pisze teksty użytkowe, np. zaproszenie,

2.16. redaguje proste opowiadanie twórcze i odtwórcze, krótki opis,

2.17. zna alfabet,

2.18. wyróżnia samogłoski i spółgłoski,

2.19. dzieli wyraz na litery i sylaby,

2.20. rozpoznaje w podanym tekście rzeczownik, przymiotnik, czasownik, przysłówek, liczebnik;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. zna źródła informacji,

3.2. wie, jak szukać informacji w encyklopedii, słownikach,

3.3. uczestniczy w rozmowie na tematy związane z otaczającą rzeczywistością,

3.4. mówi o swoich przeżyciach w danej sytuacji,

3.5. czyta głośno wskazane teksty oraz recytuje z pamięci utwory poetyckie z odpowiednią artykulacją,

3.6. wypowiada się w spójny sposób na tematy związane z poznanymi tekstami kultury,

3.7. uczestniczy w rozmowie na tematy związane z przeczytaną lekturą,

3.8. określa główny temat tekstu kultury,

3.9. oddziela informacje ważne od mniej istotnych,

3.10. odróżnia postaci i wydarzenia fantastyczne od realistycznych,

3.11. rozpoznaje tytuł, wstęp, rozwinięcie i zakończenie tekstu oraz wskazuje akapity,

3.12. tworzy dialog, który odzwierciedla typową dla ucznia sytuację z otaczającej rzeczywistości,

3.13. pisze teksty użytkowe, np. życzenia, zaproszenie, list (stosuje zwroty grzecznościowe),

3.14. poprawnie dzieli wyrazy na litery, głoski, sylaby,

3.15. poprawnie tworzy różne rodzaje wypowiedzeń pojedynczych rozwiniętych i nierozwiniętych,

3.16. odróżnia wypowiedzenia pojedyncze od złożonych, zdania od równoważników zdań, celowo używa różnych typów wypowiedzeń (oznajmujących, pytających, rozkazujących i wykrzyknikowych),

3.17. odróżnia w tekście rzeczowniki nazywające osoby, zwierzęta, przedmioty, czasowniki nazywające czynności lub stany oraz przymiotniki nazywające cechy,

3.18. dostrzega i rozumie funkcję głównych części zdania (orzeczenie i podmiot),

3.19. rozumie różnice między odmiennymi a nieodmiennymi częściami mowy,

3.20. odróżnia w tekście rzeczowniki nazywające osoby, zwierzęta, przedmioty, czasowniki nazywające czynności lub stany oraz przymiotniki nazywające cechy,

3.21. odmienia rzeczowniki, przymiotniki i czasowniki,

3.22. zna podstawowe zasady ortograficzne, w miarę poprawnie pisze;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. zna podstawowe słowniki przydatne na lekcjach języka polskiego,

4.2. stawia rzeczowe pytania i podaje poprawne odpowiedzi,

4.3. rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na tematy związane z lekturą,

4.4. biegle czyta wskazane teksty oraz recytuje z pamięci utwory poetyckie z odpowiednią artykulacją oraz intonacją,

4.5. zna treść omawianych na lekcji lektur,

4.6. nazywa elementy świata przedstawionego w baśni i opowiadaniu,

4.7. wyodrębnia główne cechy budowy utworu poetyckiego, np. wers, strofę, rym, rytm, refren,

4.8. rozpoznaje środki poetyckie, np. porównanie, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy,

4.9. swobodnie posługuje się różnymi formami opowiadania i opisu,

4.10. opowiada o przebiegu wydarzeń zgodnie z ich chronologią,

4.11. wzbogaca opowiadanie dialogiem,

4.12. poprawnie zapisuje dialog,

4.13. opisuje konkretny przedmiot, miejsce, krajobraz, postać rzeczywistą i literacką,

4.14. opisuje bohatera literackiego, formułuje ocenę jego postępowania,

4.15. sporządza plan ramowy tekstu literackiego,

4.16. redaguje teksty użytkowe, np. życzenia, zaproszenie, list (umiejętnie rozmieszcza tekst, adresuje kopertę, stosuje zwroty grzecznościowe),

4.17. gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru bohatera,

4.18. wyraża własne opinie o bohaterach poznanych tekstów kultury,

4.19. odróżnia fragmenty narracji od fragmentów dialogu,

4.20. tworzy plan ramowy w formie równoważników, zdań, zdań pytających,

4.21. przekształca plan wypowiedzi, np. z równoważników zdań na zdania,

4.22. poprawnie tworzy wypowiedzenia złożone,

4.23. dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne,

4.24. stosuje poprawne formy wyrazów w tekście mówionym i pisanym,

4.25. określa formę gramatyczną czasownika (osobę, liczbę, rodzaj, czas),

4.26. określa formę gramatyczną rzeczownika i przymiotnika (przypadek, liczbę, rodzaj),

4.27. poprawnie stosuje wielką literę i odpowiednie znaki interpunkcyjne,

4.28. poprawnie zapisuje wyrazy poznane na lekcjach - zna podstawowe zasady ortograficzne;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. samodzielnie wybiera informacje z czasopism, katalogów, słowników,

5.2. samodzielnie odczytuje sens czytanych utworów i innych dzieł kultury,

5.3. uczestniczy w dyskusji, słucha rozmówców, uzasadnia własne zdanie, posługuje się logicznymi argumentami i przekonuje innych do swoich racji,

5.4. odróżnia tekst literacki od tekstu informacyjnego oraz reklamowego, rozumie cel i funkcję czytanych tekstów,

5.5. wygłasza z pamięci teksty poetyckie i prozatorskie, stosując się do zasad poprawnej wymowy oraz intonacji, recytując zwraca uwagę na treść wygłaszanego tekstu,

5.6. rozumie funkcję znaków interpunkcyjnych, akapitów, marginesów w tekście prozatorskim,

5.7. rozumie funkcję wersów, strof oraz rymu i wyrazów dźwiękonaśladowczych w tekście poetyckim oraz środków stylistycznych w utworach literackich,

5.8. wskazuje narratora w utworze epickim oraz osobę mówiącą w wierszu,

5.9. wypowiada własne zdanie na temat słuchowiska radiowego, fotografii, rysunku, obrazu, reprodukcji, grafiki, przedstawienia teatralnego, filmu, komiksu, tekstu publicystycznego oraz wypowiedzi kolegów,

5.10. samodzielnie redaguje opowiadanie twórcze i odtwórcze (w 1. lub 3. osobie) na podstawie planu,

5.11. opisuje konkretny przedmiot, miejsce, krajobraz, postać rzeczywistą i literacką, reprodukcję z zastosowaniem odpowiednio dobranego słownictwa,

5.12. buduje spójne wypowiedzi pisemne, uwzględniając wstęp, rozwinięcie i zakończenie oraz stosuje kompozycję i układ graficzny zgodny z wymogami danej formy wypowiedzi,

5.13. tworzy wypowiedzi poprawne stylistycznie i językowo,

5.14. poprawnie posługuje różnymi formami wyrazów oraz potrafi określić ich formę gramatyczną użytą w tekście (np. czasowników, rzeczowników, przymiotników),

5.15. zna zasady ortograficzne omawiane w klasie IV i stosuje poprawny zapis;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. wykazuje bardzo dobrą znajomość wszystkich tekstów lektur szkolnych obowiązujących w klasie czwartej, czytanych w całości,

6.2. chętnie sięga po lekturę uzupełniającą i samodzielnie rozwija własne zainteresowania czytelnicze,

6.3. swobodnie posługuje się wszystkimi przewidzianymi w programie formami wypowiedzi pisemnej: buduje twórcze i bezbłędne wypowiedzi pod względem kompozycyjnym, stylistycznym, językowym, ortograficznym oraz interpunkcyjnym,

6.4. tworzy własne teksty,

6.5. zna wszystkie zasady ortograficzne omawiane w klasie IV i stosuje poprawny zapis,

6.6. uczestniczy w konkursach przedmiotowych, czytelniczych i osiąga w nich sukcesy,

6.7. uczestniczy w dostępnych formach działalności kulturalnej (np. w konkursach, akademiach szkolnych, inscenizacjach teatralnych),

6.8. wygłaszając tekst z pamięci, dokonuje jego interpretacji głosowej,

6.9. współredaguje szkolne czasopismo oraz tworzy własne teksty publicystyczne z życia szkoły, a także dotyczące innych wydarzeń kulturalno-oświatowych.

II Język angielski.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. potrafi od czasu do czasu zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

2.2. potrafi zrozumieć kilka kluczowych informacji w różnych tekstach i rozmowach,

2.3. potrafi wydobyć niedużą część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

2.4. potrafi zazwyczaj zrozumieć proste polecenia nauczyciela, ale może potrzebować pomocy lub podpowiedzi,

2.5. czasem potrafi przekazać wiadomość, ale z wielkimi trudnościami,

2.6. potrafi czasem mówić spójnie, ale zawsze z wielkim wahaniem,

2.7. posługuje się czasami poprawnym językiem, ale popełnia bardzo wiele zauważalnych błędów,

2.8. dysponuje bardzo ograniczonym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli,

2.9. potrafi omawiać codzienne tematy, ale potrzebuje pomocy,

2.10. bardzo rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie,

2.11. można go czasami zrozumieć, ale z trudnością,

2.12. próbuje pisać tekst zawierający proste struktury i słownictwo,

2.13. tekst tylko czasem bywa spójny, brak mu organizacji,

2.14. w zadaniu pisemnym zawiera tylko niektóre istotne punkty,

2.15. używa w większości nieprawidłowej pisowni,

2.16. nie dostrzega różnicy pomiędzy fonetyczną a graficzną formą wyrazu,

2.17. potrafi poprawnie operować niedużą ilością struktur prostych i złożonych,

2.18. potrafi budować zdania, ale przeważnie niespójne,

2.19. dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa odpowiedniego do zadania,

2.20. uczestniczy w skupieniu w zajęciach lekcyjnych,

2.21. przynosi konieczny do zajęć zeszyt, podręcznik i zeszyt ćwiczeń,

2.22. prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń,

2.23. podejmuje próby realizacji poleceń nauczyciela,

2.24. pracuje na miarę swoich możliwości,

2.25. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i stara się brać udział w lekcji;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. potrafi czasem zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

3.2. potrafi zrozumieć część kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,

3.3. potrafi wydobyć część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

3.4. potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela,

3.5. czasem potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

3.6. potrafi czasami mówić spójnie, ale zawsze z wyraźnym wahaniem,

3.7. posługuje się częściowo poprawnym językiem, ale popełnia sporo zauważalnych błędów,

3.8. dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei,

3.9. potrafi omawiać codzienne tematy, ale niewiele tematów o charakterze bardziej złożonym,

3.10. potrafi czasami w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

3.11. można go zazwyczaj zrozumieć,

3.12. potrafi napisać tekst zawierający proste struktury i słownictwo,

3.13. potrafi zorganizować tekst, który mógłby być bardziej spójny,

3.14. w zadaniu pisemnym czasami zawiera większość istotnych punktów,

3.15. używa czasem nieprawidłowej pisowni,

3.16. czasami ma problemy z dostrzeganiem różnicy pomiędzy fonetyczną a graficzną formą wyrazu,

3.17. potrafi poprawnie operować niektórymi strukturami prostymi i złożonymi,

3.18. potrafi budować zdania niekiedy spójne,

3.19. na ogół używa zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania,

3.20. używa niewiele słownictwa o charakterze bardziej złożonym,

3.21. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i stara się brać udział w lekcji;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

4.2. potrafi zrozumieć większość kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,

4.3. potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

4.4. potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela,

4.5. przeważnie potrafi przekazać wiadomość,

4.6. czasami potrafi mówić spójnie z lekkim wahaniem,

4.7. posługuje się w miarę poprawnym językiem, popełniając niekiedy zauważalne błędy,

4.8. dysponuje zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei,

4.9. potrafi omawiać tematy codzienne i niektóre tematy o charakterze bardziej złożonym,

4.10. potrafi na ogół w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

4.11. można go zazwyczaj zrozumieć bez trudności,

4.12. próbuje pisać stosując złożone struktury i słownictwo,

4.13. pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne,

4.14. w zadaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty, choć niektórym poświęca niewiele miejsca,

4.15. używa przeważnie prawidłowej pisowni i interpunkcji,

4.16. dostrzega różnicę pomiędzy fonetyczną a graficzną formą wyrazu,

4.17. potrafi poprawnie operować większością struktur prostych i złożonych,

4.18. potrafi budować zdania w większości wypadków spójne,

4.19. zazwyczaj używa szerokiego zakresu słownictwa odpowiedniego do zdania,

4.20. używa poprawnie elementów słownictwa o charakterze bardziej złożonym,

4.21. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i bierze w miarę aktywny udział w lekcji;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

5.2. potrafi zrozumieć kluczowe informacje w różnorodnych tekstach i rozmowach,

5.3. potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną,

5.4. potrafi rozróżnić dźwięki,

5.5. zawsze potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela,

5.6. potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

5.7. często potrafi mówić spójnie bez zawahań,

5.8. posługuje się poprawnym językiem, popełniając niewiele błędów,

5.9. dysponuje dużym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei,

5.10. potrafi omawiać tematy codzienne i tematy o charakterze bardziej złożonym,

5.11. umie w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

5.12. można go z łatwością zrozumieć,

5.13. potrafi napisać zadanie zawierające złożone struktury i słownictwo,

5.14. potrafi w spójny sposób zorganizować tekst,

5.15. w zdaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty,

5.16. używa prawidłowej pisowni i interpunkcji,

5.17. potrafi poprawnie operować strukturami prostymi i złożonymi,

5.18. potrafi budować spójne zdania,

5.19. stosuje szeroki zakres słownictwa odpowiedni do zdania,

5.20. używa poprawnie słownictwa o charakterze bardziej złożonym,

5.21. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i bierze aktywny udział w lekcji;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. spełnia kryteria oceniania na ocenę bardzo dobrą i potrafi wykorzystać nabytą wiedzę w praktyce w zakresie wszystkich sprawności językowych,

6.2. twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,

6.3. bierze udział w konkursach językowych i osiąga w nich sukcesy**.**

III. Język niemiecki

1.ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceniania na ocenę dopuszczającą;

2. ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

2.1. potrafi poprawnie operować niedużą ilością struktur prostych złożonych (zdania są przeważnie niespójne),

2.2. dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa, odpowiedniego do zadania, czasami niepoprawnie używa codziennego słownictwa,

2.3. potrafi od czasu do czasu zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

2.4. potrafi wydobyć niedużą część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

2.5. potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela, ale może potrzebować przy tym podpowiedzi,

2.6. czasem potrafi przekazać wiadomość, ale z trudnościami,

2.7. potrafi czasem mówić spójnie, ale z częstym wahaniem,

2.8. posługuje się czasem poprawnym językiem, ale popełnia wiele zauważalnych błędów,

2.9. rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie,

2.10. można go zazwyczaj zrozumieć, ale z pewną trudnością,

2.11. próbuje pisać zdanie zawierające proste struktury i słownictwo (tekst bywa spójny, ale brak mu organizacji),

2.12. w zadaniu pisemnym zawiera niektóre istotne punkty,

2.13. używa w większości nieprawidłowej pisowni i interpunkcji,

2.14. uczeń prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe,

2.15. stara się brać udział w lekcji.

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. potrafi poprawnie operować niektórymi strukturami prostymi i złożonymi,

3.2. potrafi budować zdania, niekiedy spójne,

3.3. na ogół używa zakresu słownictwa, odpowiedniego do zadania,

3.4. potrafi czasem zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

3.5. potrafi wydobyć część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

3.6. potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela,

3.7. czasem potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

3.8. potrafi mówić spójnie, ale z wyraźnym wahaniem,

3.9. posługuje się częściowo poprawnym językiem, ale popełnia sporo zauważalnych błędów,

3.10. można go zazwyczaj zrozumieć,

3.11. próbuje napisać zdanie zawierające proste struktury i słownictwo,

3.12. w zadaniu pisemnym zawiera większość istotnych punktów,

3.13. używa czasem nieprawidłowej pisowni i interpunkcji,

3.14. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe,

3.15. stara się brać udział w lekcji.

4.ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1. potrafi poprawnie operować większością struktur prostych i złożonych,

4.2. potrafi budować spójne zdania, w większości wypadków spójnie,

4.3. zazwyczaj używa szerokiego zakresu słownictwa, odpowiedniego do zadania,

4.4. potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

4.5. potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

4.6. potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela,

4.7. przeważnie potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

4.8. potrafi mówić spójnie z lekkim wahaniem, (posługuje się w miarę poprawnym językiem)

4.9. potrafi na ogół w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

4.10. można go zazwyczaj zrozumieć bez trudności,

4.11. próbuje pisać stosując złożone struktury i słownictwo,

4.12. pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne,

4.13. używa przeważnie prawidłowej pisowni i interpunkcji,

4.14. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe,

4.15. bierze w miarę aktywny udział w lekcji.

5.ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

5.1. potrafi budować spójne zdania (poprawnie operuje strukturami prostymi i złożonym),

5.2. stosuje szeroki zakres słownictwa (odpowiedni do zadania),

5.3. potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

5.4. potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną,

5.5. potrafi z łatwością zrozumieć polecenia nauczyciela,

5.6. potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

5.7. potrafi mówić spójnie bez zawahań (posługuje się poprawnym językiem),

5.8. umie w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

5.9. można go z łatwością zrozumieć,

5.10. potrafi napisać zdanie zawierające złożone struktury i słownictwo,

5.11. potrafi w spójny sposób zorganizować tekst (tekst zawiera wszystkie istotne punkty),

5.12. używa prawidłowej pisowni i interpunkcji,

5.13. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe,

5.14. bierze aktywny udział w lekcji.

6. ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia kryteria oceniania na ocenę bardzo dobrą i potrafi wykorzystać nabytą wiedzę w praktyce w zakresie wszystkich sprawności językowych.

IV Muzyka.

1**. ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania,

2.2. jest w stanie wykonać proste ćwiczenie przy pomocy nauczyciela,

2.3. potrafi zagrać na instrumencie melodycznym gamę i najprostsze utwory przewidziane w programie nauczania,

2.4.umie zaśpiewać z akompaniamentem najprostsze piosenki przewidziane w programie nauczania,

2.5. odrabia proste prace domowe,

2.6. nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów muzycznych;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania,

3.2. jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela,

3.3. potrafi zagrać niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie lub dzwonkach,

3.4. umie zaśpiewać z akompaniamentem niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,

3.5.odrabia prace domowe,

3.6. potrafi się skupić podczas słuchania koncertów muzycznych;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,

4.2. korzysta z różnych źródeł informacji,

4.3. potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie i/lub dzwonkach,

4.4. umie zaśpiewać z akompaniamentem pieśni jednogłosowe poprawnie pod względem muzycznym,

4.5. na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany,

4.6. odrabia prace domowe,

4.7. jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,

5.2. korzysta z różnych źródeł informacji,

5.3. na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany,

5.4. potrafi zagrać większość melodii przewidzianych w programie nauczania na flecie i dzwonkach,

5.5. umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek przewidzianych w programie nauczania,

5.6. odrabia prace domowe,

5.7. jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,

6.2. zdobywa dodatkową wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji,

6.3. na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne zadania, projekty,

6.4. potrafi zagrać melodie przewidziane w podręczniku oraz inne proste melodie na flecie, dzwonkach, keyboardzie,

6.5. umie zaśpiewać *a capella* i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz spoza niego,

6.6. opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów,

6.7. potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne,

6.8. zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe,

6.9. jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych.

V Plastyka.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. powinien być w większości przypadków przygotowany do lekcji (przynosić potrzebne materiały),

2.2. powinien z pomocą nauczyciela wykonywać proste ćwiczenia, uczestniczyć w zabawach,

2.3. powinien wyjaśniać najważniejsze pojęcia. Potrafi również wymienić kilku wybitnych polskich artystów;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. powinien przyswoić podstawowe wiadomości oraz najprostsze umiejętności,

3.2. bardzo rzadko jest nieprzygotowany do lekcji, stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych,

3.3. posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne,

3.4. powinien samodzielnie wykonywać proste ćwiczenia i uczestniczyć w zabawach, a także współpracować w grupie i podejmować próby samodzielnej twórczości plastycznej,

3.5. potrafi podać nazwiska kilku wybitnych polskich twórców;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. potrafi wykorzystać w praktyce zdobyta wiedzę i umiejętności,

4.2. zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy,

4.3. prawidłowo posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy,

4.4. przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych, wkłada dużo wysiłku w wykonywaną pracę i systematycznie pracuje na lekcjach,

4.5. świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne,

4.6. wymienia nazwiska kilku twórców polskich i zagranicznych,

4.7. samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności,

5.2. bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie,

5.3. korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowywaniu dodatkowych wiadomości, a także uczestniczy w działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią, wykazując zaangażowanie i pomysłowość,

5.4. umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i dobiera technikę do tematu pracy,

5.5. podaje nazwiska wybitnych artystów w Polsce i na świecie,

5.6. analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. powinien przejawiać szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi, a także zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach grupowych,

6.2. bierze udział w konkursach plastycznych oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i regionu,

6.3. twórczo posługuje się rożnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi,

6.4. potrafi wymienić wybitnych twórców polskich i zagranicznych oraz podać przykłady ich twórczości,

6.5. analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną.

VI Historia i społeczeństwo.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. opanował treści konieczne, ale jego wiedza jest fragmentaryczna, ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym czasie nadrobić,

2.2. przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie,

2.3. zna główne postacie historyczne,

2.4. zna prosty podział źródeł historycznych,

2.5. rozumie prosty tekst źródłowy,

2.6. ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu, przyporządkowuje datę wiekowi,

2.7. zna daty roczne przełomowych wydarzeń,

2.8. odczytuje podstawowe dane kartograficzne, wskazuje na mapie wybrane państwa i regiony,

2.9. umie nazwać poznane epoki oraz przedstawić ich ramy chronologiczne,

2.10. okazuje szacunek symbolom państwowym,

2.11. zachowuje się godnie w czasie obchodów świąt i uroczystości państwowych,

2.12. zna podstawowe dokumenty prawne regulujące życie społeczeństwa i państwa,

2.13. dostrzega i rozpoznaje podstawowe reguły i procedury demokratyczne w państwie,

2.14. zna rodzaje potrzeb człowieka, wymienia poznane grupy społeczne,

2.15. posługuje się podręcznikiem,

2.16. wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,

2.17. ma trudności ze zbudowaniem poprawnej wypowiedzi,

2.18. zachowuje na lekcji bierną postawę, ale wykazuje chęć współpracy i, odpowiednio motywowany, jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą,

3.2. opanował minimum wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,

3.3. z niewielkimi trudnościami posługuje się terminologią poznaną na lekcjach,

3.4. dostrzega podstawowe związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy faktami historycznymi,

3.5. wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,

3.6. dostrzega rolę głównych postaci historycznych w ważnych wydarzeniach,

3.7. rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,

3.8. pod kierunkiem nauczyciela gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,

3.9. podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu źródłowego,

3.10. z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w czasie (taśma chronologiczna),

3.11. szereguje poznane wydarzenia w czasie,

3.12. z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w przestrzeni (mapa),

3.13. podaje podstawowe cechy odróżniające epoki: starożytną, średniowieczną i nowożytną,

3.14. wskazuje główne elementy tradycji starożytnej w życiu współczesnym,

3.15. rozpoznaje własne prawa i obowiązki w życiu rodzinnym,

3.16. dokonuje prostej charakterystyki regionu, w którym mieszka,

3.17. podaje podstawowe informacje na temat państwa i sposobu jego funkcjonowania,

3.18. przedstawia najważniejsze informacje dotyczące życia politycznego i społecznego w Polsce,

3.19. zna i potrafi zastosować podstawowe procedury demokratyczne w klasie i szkole,

3.20. wymienia poznane prawa człowieka, obywatela i dziecka,

3.21. samodzielnie pracuje z podręcznikiem,

3.22. wykonuje proste zadania pisemne, poprawia popełnione błędy merytoryczne,

3.23. formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,

3.24. formułuje ogólne opinie,

3.25. wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,

3.26. wykazuje postawę tolerancji oraz poszanowania dla cudzych poglądów,

3.27. posługuje się mediami elektronicznymi;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą i dostateczną, opanował w niepełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,

4.2. prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,

4.3. porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega złożoność związków przyczynowo-skutkowych między wydarzeniami,

4.4. samodzielnie wyciąga ogólne wnioski,

4.5. charakteryzuje dokonania ważnych postaci historycznych,

4.6. samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,

4.7. analizuje i interpretuje teksty źródłowe z niewielką pomocą nauczyciela,

4.8. wykonuje wszystkie rodzaje ćwiczeń związane z orientacją w czasie,

4.9. dobrze posługuje się mapą historyczną i planem, poprawnie odczytuje zawarte w nich informacje,

4.10. umie krótko scharakteryzować poznane epoki,

4.11. wskazuje elementy tradycji wszystkich epok w życiu współczesnym,

4.12. zna różne systemy organizacji społeczeństw i państw,

4.13. charakteryzuje główne problemy życia politycznego i społecznego małej ojczyzny i państwa,

4.14. wie, co należy robić, gdy jego prawa jako człowieka, dziecka lub ucznia są łamane,

4.15. rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł, inspirowany przez nauczyciela potrafi rozwiązać trudniejsze zadania,

4.16. swobodnie wypowiada się na wybrane tematy, w tym społeczne,

4.17. formułuje i uzasadnia własne poglądy i opinie,

4.18. aktywnie uczestniczy w lekcjach,

4.19. ma świadomość korzyści i zagrożeń wynikających z wykorzystania mediów elektronicznych,

4.20. systematycznie przygotowuje się do zajęć i odrabia prace domowe;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną i dobrą,

5.2. opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,

5.3. swobodnie wypowiada się na temat przyczyn, przebiegu i skutków wydarzeń oraz zjawisk historycznych i społecznych,

5.4. samodzielnie wyciąga złożone wnioski,

5.5. ocenia dokonania postaci historycznych,

5.6. integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, wyraża ją w wypowiedziach ustnych i pisemnych, posługuje się poprawnym językiem,

5.7. samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe,

5.8. dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia politycznego i społecznego (państwo, przemiany w strukturze społecznej, gospodarce itp.),

5.9. samodzielnie rozwiązuje wszystkie problemy teoretyczne i praktyczne z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie,

5.10. aktywnie działa w zespole, wspiera innych, wpływa na efektywność pracy pozostałych członków grupy,

5.11. uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,

5.12. wykazuje aktywność jako członek społeczności szkolnej,

5.13. odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą,

6.2. poszerza swoją wiedzę o wiadomości, prezentuje dodatkową wiedzę w toku zajęć lekcyjnych,

6.3. selekcjonuje i hierarchizuje zdobyte wiadomości,

6.4. formułuje przemyślane i oryginalne wnioski,

6.5. samodzielnie wykonuje zadania o wysokim stopniu trudności, nie popełniając żadnych błędów merytorycznych,

6.6. wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, proponuje oryginalne rozwiązania,

6.7. wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,

6.8. rozwija zainteresowania historyczne, udzielając się w kole historycznym, wykazuje inicjatywę i pomysłowość,

6.9. ma krytyczne podejście do zagadnień poruszanych na lekcji,

6.10. potrafi dyskutować, używa odpowiedniej argumentacji,

6.11. współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu niektórych zajęć,

6.12. planuje i organizuje swoją pracę oraz pracę grupy zadaniowej,

6.13. w wypowiedziach ustnych i pisemnych posługuje się nienaganną polszczyzną,

6.14. wykazuje się dużą wrażliwością społeczną, inicjuje i koordynuje działania społeczności szkolnej na różnych polach (akcje obywatelskie, charytatywne, ekologiczne),

6.15. osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

VII Przyroda.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. wymienia źródła informacji o przyrodzie,

2.2.omawia podstawowe zasady pracy i bezpieczeństwa obowiązując w pracowni przyrodnicze,

2.3. wyjaśnia, na czym polega zachowanie asertywne,

2.4. analizuje przykładowy plan dnia,

2.5. podaje przykłady form wypoczynku aktywnego i biernego,

2.6. wymienia 3–4 elementy przyrody nieożywionej oraz 3–4 elementy przyrody ożywionej,

2.7. wymienia zmysły umożliwiające poznawanie otaczającego świata,

2.8. podaje nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji w terenie,

2.9. przeprowadza obserwację za pomocą lupy lub lornetki,

2.10. podaje przykłady obiektów, które można obserwować za pomocą mikroskopu,

2.11. podaje nazwy wskazanych przez nauczyciela głównych kierunków geograficznych,

2.12. wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu,

2.13. rysuje różę głównych kierunków geograficznych,

2.14. wymienia rodzaje map,

2.15. odczytuje informacje zapisane w legendzie planu,

2.16. wskazuje kierunki geograficzne na mapie,

2.17. wymienia zasady pielęgnacji roślin,

2.18. na podstawie instrukcji zakłada i prowadzi uprawę fasoli,

2.19. dzieli rośliny na drzewa, krzewy i rośliny zielne,

2.20. wykonuje zielnik zawierający 5 roślin,

2.21. podaje przykłady zwierząt hodowanych przez człowieka,

2.22. omawia wymagania zwierzęcia hodowanego w domu lub w pracowni przyrodniczej,

2.23. wymienia stany skupienia wody w przyrodzie,

2.24. odczytuje wskazania termometru,

2.25. wymienia składniki pogody,

2.26. rozpoznaje rodzaje opadów,

2.27. przyporządkowuje nazwy 3 przyrządów do rodzajów obserwacji meteorologicznych,

2.28. odczytuje symbole umieszczone na mapie pogody,

2.29. prowadzi kalendarz pogody na podstawie obserwacji wybranych składników pogody,

2.30. wyjaśnia pojęcia: wschód Słońca, zachód Słońca,

2.31. wymienia daty rozpoczęcia kalendarzowych pór roku,

2.32. podaje po 3 przykłady zmian zachodzących w przyrodzie w poszczególnych porach roku,

2.33. wyjaśnia pojęcia: organizm jednokomórkowy, organizm wielokomórkowy,

2.34. omawia dwie wybrane czynności życiowe organizmów,

2.35. przyporządkowuje podane organizmy do grup troficznych (samożywne, cudzożywne),

2.36. wymienia przedstawicieli mięsożerców i wszystkożerców żyjących w Polsce,

2.37. wymienia, na podstawie ilustracji, charakterystyczne cechy drapieżników,

2.38. układa łańcuch pokarmowy z podanych organizmów,

2.39. podaje przykłady produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego,

2.40. omawia znaczenie wody dla organizmu,

2.41. wskazuje na modelu położenie poszczególnych narządów przewodu pokarmowego,

2.42. wskazuje na schemacie serce naczynia krwionośne, mierzy puls, liczy ilość uderzeń serca na minutę,

2.43. na modelu pokazuje położenie narządów budujących układ oddechowy,

2.44. wykonuje, zgodnie z instrukcją, doświadczenie wykazujące obecność dwutlenku węgla i pary wodnej w wydychanym powietrzu,

2.45. wskazuje na modelu lub planszy elementy szkieletu,

2.46. wymienia narządy zmysłów,

2.47. na planszy lub modelu wskazuje elementy oka służące jego ochroni przed zanieczyszczeniami: brwi, powieki, rzęsy,

2.48. omawia rolę ucha,

2.49. wymienia zadania narządów smaku i powonienia,

2.50. przyporządkowuje podane cechy budowy zewnętrznej do sylwetki kobiety lub mężczyzny,

2.51. wskazuje na planszy położenie narządów układu rozrodczego,

2.52. rozpoznaje komórki rozrodcze: męską i żeńską,

2.53. wyjaśnia pojęcie „zapłodnienie”,

2.54. podaje nazwy etapów życia po narodzeniu,

2.55. podaje przykłady zmian w organizmie świadczących o rozpoczęciu okresu dojrzewania u własnej płci,

2.56. wymienia pasożyty wewnętrzne i zewnętrzne człowieka,

2.57. omawia sposoby zapobiegania zarażeniu się wybranym pasożytem,

2.58. wymienia numery telefonów alarmowych,

2.59. omawia zasady bezpiecznego korzystania z domowych urządzeń elektrycznych,

2.60. omawia zasady poruszania się po drogach,

2.61. podaje przynajmniej dwa przykłady negatywnego wpływu dymu tytoniowego i alkoholu na organizm człowieka,

2.62. wskazuje na mapie lądy oraz morza i oceany,

2.63. podaje przykłady wód słonych,

2.64. wymienia przystosowania wybranych zwierząt, np. ryb, delfinów, do życia w wodzie,

2.65. podaje 2–3 przykłady zwierząt oddychających tlenem rozpuszczonym w wodzie,

2.66. podaje przykłady organizmów żyjących na dnie zbiornika wodnego,

2.67. opisuje schemat rzeki, wymieniając: źródło, bieg górny, środkowy, dolny, ujście,

2.68. wskazuje na mapie rzekę główną i jej dopływy,

2.69. rozpoznaje na rysunku glony jednokomórkowe, kolonijne, wielokomórkowe,

2.70. opisuje, np. na schematycznym rysunku, nazwy stref życia w jeziorze,

2.71. podaje przykłady organizmów żyjących w poszczególnych strefach jeziora,

2.72. podaje nazwy stref życia w morzach i oceanach,

2.73. podaje nazwy zwierząt żyjących w strefie przybrzeżnej mórz i oceanów,

2.74. wymienia 2 cechy charakteryzujące skały: lite, zwięzłe i luźne,

2.75. przyporządkowuje podane skały (1–2) do poszczególnych grup,

2.76. wymienia 2–3 nazwy gleb,

2.77. na planszy dydaktycznej lub ilustracji wskazuje warstwy lasu,

2.78. wymienia po dwa gatunki organizmów żyjących w jednej lub dwóch wybranych warstwach lasu,

2.79. podaje po dwa przykłady drzew iglastych i liściastych,

2.80. opisuje wygląd łąki (uwzględnia występowanie traw, drobnych zwierząt),

2.81. podaje dwa przykłady znaczenia łąki,

2.82. podaje nazwy zbóż i warzyw uprawianych na polach,

2.83. wymienia dwa szkodniki upraw polowych,

2.84. uzupełnia brakujące ogniwa w łańcuchach pokarmowych organizmów żyjących na polu,

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. wymienia elementy tworzące świat przyrody,

3.2. korzysta ze wskazanej przez nauczyciela edukacyjnej strony internetowej,

3.3. omawia zasady zdrowego stylu życia,

3.4. planuje formy wypoczynku dostosowane do codziennych czynności,

3.5. wymienia 3 składniki przyrody nieożywionej niezbędne do życia,

3.6. omawia rolę poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata,

3.7. wymienia cechy obserwatora przyrody,

3.8. przyporządkuje przyrząd do obserwowanego obiektu,

3.9. omawia przeznaczenie mikroskopu,

3.10. przygotowuje mikroskop do prowadzenia obserwacji,

3.11. wymienia główne i pośrednie kierunki świata,

3.12. wyznacza kierunki świata przy użyciu kompasu,

3.13. wyjaśnia pojęcie „legenda”,

3.14. dobiera rodzaj mapy do określonego zadania,

3.15. rozpoznaje obiekty przedstawione na planie za pomocą znaków topograficznych,

3.16. omawia zasady pielęgnacji roślin,

3.17. prezentuje wyniki obserwacji rozwoju uprawianej fasoli,

3.18. podaje przykłady drzew, krzewów i roślin zielnych rosnących w ogrodach,

3.19. wykonuje zielnik zawierający 10 roślin,

3.20. omawia budowę termometru,

3.21. wyjaśnia pojęcia: parowanie, skraplanie, krzepnięcie, topnienie,

3.22. dokonuje pomiaru składników pogody – prowadzi kalendarz pogody,

3.23. wymienia rodzaje opadów,

3.24. nazywa przyrządy służące do pomiaru składników pogody,

3.25. określa kierunek wiatru,

3.26. omawia pozorną wędrówkę Słońca nad widnokręgiem,

3.27. wyjaśnia pojęcia: równonoc jesienna, równonoc wiosenna, przesilenie letnie, przesilenie zimowe,

3.28. omawia cechy pogody w poszczególnych porach roku,

3.29. rozpoznaje na ilustracji wybrane organy/narządy,

3.30. wymienia czynności życiowe organizmów,

3.31. podaje nazwy królestw organizmów,

3.32. omawia cechy roślin, zwierząt i grzybów,

3.33. dzieli organizmy na samożywne i cudzożywne,

3.34. podaje przykłady organizmów roślinożernych,

3.35. dzieli mięsożerców na drapieżniki i padlinożerców,

3.36. wyjaśnia, czym są zależności pokarmowe, podaje nazwy ogniw łańcucha pokarmowego,

3.37. potrafi analizować piramidę pokarmową,

3.38. pokazuje na modelu położenie poszczególnych narządów układu pokarmowego,

3.39. omawia rolę tętnic i żył, wymienia składniki krwi,

3.40. nazywa narządy tworzące układ oddechowy,

3.41. na podstawie obserwacji opisuje fazę wdechu i wydechu,

3.42. wymienia dwie funkcje szkieletu,

3.43. nazywa główne narządy budujące układ nerwowy,

3.44. wskazuje na planszy małżowinę uszną, przewód słuchowy i błonę bębenkową,

3.45. wskazuje różnice w budowie ciała kobieta i mężczyzny,

3.46. wyjaśnia pojęcie : ciąża , poród,

3.47. podaje przykłady zmian zachodzących w poszczególnych etapach rozwojowych,

3.48. wymienia zmiany fizyczne w okresie dojrzewania,

3.49. podaje przykłady chorób odzwierzęcych,

3.50. omawia sposoby zapobiegania zarażeniu się pasożytami wewnętrznymi,

3.51. wyjaśnia, dlaczego należy dbać o higienę skóry,

3.52. podaje przykłady chorób wywołanych czynnikami cywilizacyjnymi,

3.53. omawia zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku skaleczeń, oparzeniach,

3.54. omawia sposób postępowania w przypadku pożaru,

3.55. charakteryzuje warunki życia w wodzie,

3.56. omawia przystosowania roślin do życia w wodzie,

3.57. wskazuje na mapie dorzecze ,wyjaśnia pojęcia: rzeka główna, dopływ, dorzecze,

3.58. podaje nazwy przedstawicieli glonów jednokomórkowych, kolonijnych, i wielokomórkowych,

3.59. omawia warunki panujące w strefie przybrzeżnej jeziora, podaje przykłady roślin strefy przybrzeżnej jeziora,

3.60. omawia piętrowe rozmieszczenie glonów w morzach i oceanach,

3.61. podaje przykłady poszczególnych rodzajów skał,

3.62. omawia budowę gleby oraz wymienia rodzaje gleb występujących w Polsce,

3.63. podaje nazwy warstw lasu,

3.64. wymienia nazwy przykładowych organizmów żyjących w poszczególnych warstwach lasu,

3.65. wymienia cechy łąki;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. konstruuje własny plan dnia,

4.2. wymienia cechy ożywionych elementów przyrody,

4.3. dobiera przyrząd do obserwowanego obiektu,

4.4. podpisuje na schemacie poszczególne części mikroskopu,

4.5. przeprowadza obserwację mikroskopową zgodnie z instrukcją,

4.6. wyjaśnia, co to jest widnokrąg,

4.7. omawia budowę kompasu,

4.8. omawia sposób wyznaczania kierunków geograficznych za pomocą gnomonu,

4.9. wyznacza kierunki geograficzne, stosując poznane wcześniej sposoby,

4.10. przygotowuje „zbiór” znaków topograficznych dla najbliższej okolicy,

4.11. orientuje mapę za pomocą kompasu,

4.12. podaje nazwy etapów rozwoju rośliny,

4.13. rozpoznaje drzewa i krzewy rosnące w najbliższym otoczeniu,

4.14. wykonuje zielnik zawierający rośliny rosnące na określonym siedlisku,

4.15. wyjaśnia zasadę działania termometru,

4.16. formułuje wnioski do przeprowadzonych doświadczeń,

4.17. wymienia przyrządy służące do obserwacji meteorologicznych,

4.18. omawia zmiany temperatury powietrza w ciągu roku,

4.19. omawia sposób powstawania chmur,

4.20. rozróżnia rodzaje osadów atmosferycznych,

4.21. omawia budowę wiatromierza,

4.22. przygotowuje możliwą prognozę pogody na dzień następny dla swojej miejscowości,

4.23. omawia zmiany w pozornej wędrówce Słońca nad widnokręgiem,

4.24. charakteryzuje czynności życiowe organizmów,

4.25. omawia cechy rozmnażania płciowego i bezpłciowego,

4.26. omawia cechy przedstawicieli poszczególnych królestw organizmów,

4.27. wyjaśnia pojęcia: organizm samożywny, organizm cudzożywny,

4.28. wymienia cechy roślinożerców,

4.29. wyjaśnia nazwy ogniw łańcucha pokarmowego,

4.30. omawia rolę składników pokarmowych w organizmie,

4.31. opisuje drogę pokarmu w organizmie,

4.32. wymienia funkcje układu krwionośnego,

4.33. proponuje zestaw prostych ćwiczeń poprawiających funkcjonowanie układu krwionośnego,

4.34. omawia budowę płuc,

4.35. wyjaśnia, na czym polega oddychanie komórkowe,

4.36. podaje nazwy głównych stawów organizmu człowieka,

4.37. wskazuje na planszy elementy budowy oka,

4.38. wskazuje na planszy pozostałe elementy wnętrza ucha,

4.39. wskazuje różnice w budowie ciała kobiety i mężczyzny,

4.40. omawia rolę poszczególnych narządów układu rozrodczego,

4.41. omawia zmiany zachodzące w dwóch dowolnie wybranych etapach rozwojowych człowieka,

4.42. podaje przykłady pasożytów,

4.43. opisuje sposób pielęgnacji skóry ze szczególnym uwzględnieniem okresu dojrzewania,

4.44. odczytuje symbole umieszczane na opakowaniach substancji niebezpiecznych,

4.45. omawia skutki przyjmowania narkotyków,

4.46. wymienia cechy budowy zwierząt wodnych ułatwiające pokonywanie oporu wody,

4.47. omawia warunki świetlne panujące w zbiorniku wodnym,

4.48. wymienia cechy, którymi różnią się poszczególne odcinki rzeki,

4.49. omawia przystosowania organizmów żyjących w biegu górnym, środkowym i dolnym rzeki,

4.50. wskazuje poszczególne elementy budowy glonów wielokomórkowych,

4.51. wymienia czynniki warunkujące życie w poszczególnych strefach jeziora,

4.52. omawia warunki panujące w strefie głębinowej mórz i oceanów,

4.53. omawia budowę skał,

4.54. omawia żyzność poszczególnych rodzajów gleb,

4.55. charakteryzuje przystosowania roślin i zwierząt do życia na lądzie,

4.56. omawia wymagania środowiskowe wybranych gatunków zwierząt żyjących, w poszczególnych warstwach lasu,

4.57. rozpoznaje rosnące w Polsce drzewa iglaste i liściaste,

4.58. przedstawia zmiany zachodzące na łące w różnych porach roku,

4.59. wyjaśnia, które zboża należą do ozimych, a które do jarych;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. podaje przykłady powiązań przyrody nieożywionej i ożywionej,

5.2. planuje obserwację dowolnego obiektu lub organizmu w terenie,

5.3. określa przeznaczenie poszczególnych części mikroskopu,

5.4. porównuje dokładność wyznaczania kierunków geograficznych za pomocą kompasu i gnomonu,

5.5. orientuje mapę za pomocą obiektów w terenie,

5.6. porównuje wymagania dwóch roślin doniczkowych np. kaktusa i paproci,

5.7. porównuje budowę zewnętrzną drzew, krzewów i roślin zielnych,

5.8. wykonuje zielnik zawierający rośliny rosnące w kilku różnych siedliskach,

5.9. dokumentuje doświadczenia według poznanego schematu,

5.10. analizuje wpływ zmian temperatury powietrza na życie organizmów żywych,

5.11. na podstawie obserwacji określa kierunek wiatru,

5.12. porównuje wysokość Słońca nad widnokręgiem oraz długość cienia w poszczególnych porach roku,

5.13. porównuje sposoby odżywiania się roślin, zwierząt i grzybów,

5.14. omawia sposób wytwarzania pokarmu przez rośliny,

5.15. uzasadnia, że rośliny nie mogłyby istnieć bez obecności zwierząt,

5.16. omawia skutki niedoboru i nadmiernego spożycia poszczególnych składników pokarmowych,

5.17. na podstawie analizy piramidy pokarmowej układa dzienny jadłospis dla ucznia 4 klasy,

5.18. wskazuje narządy, w których zachodzi mechaniczne i chemiczne przekształcanie pokarmu,

5.19. wyjaśnia, jak należy dbać o układ krwionośny,

5.20. omawia wymianę gazową zachodzącą w płucach,

5.21. na modelu lub planszy wskazuje kości o różnych kształtach,

5.22. omawia pracę mięśni szkieletowych,

5.23. wymienia narządy budujące układ nerwowy,

5.24. wyjaśnia przyczyny różnic w budowie układu rozrodczego żeńskiego i męskiego,

5.25. omawia zmiany zachodzące w poszczególnych etapach rozwojowych,

5.26. opisuje objawy wybranych chorób zakaźnych,

5.27. dzieli pasożyty na zewnętrzne i wewnętrzne, podając przykłady,

5.28. omawia zmiany, jakie mogą pojawić się na skórze w okresie dojrzewania,

5.29. omawia zasady postępowania w przypadku zatruć środkami chemicznymi,

5.30. charakteryzuje substancje znajdujące się w dymie papierosowym,

5.31. charakteryzuje wody słodkie występujące na Ziemi,

5.32. wyjaśnia, dlaczego zbiornik wodny nie zamarza do dna,

5.33. omawia rzeźbotwórczą działalność rzeki,

5.34. omawia rolę pierwotniaków w łańcuchach pokarmowych,

5.35. charakteryzuje zależności pokarmowe występujące w strefie otwartej toni wodnej jeziora,

5.36. opisuje cechy przystosowujące organizmy do życia w strefie głębinowej mórz i oceanów,

5.37. opisuje skały występujące w najbliższej okolicy,

5.38. charakteryzuje poszczególne warstwy lasu, uwzględniając czynniki abiotyczne oraz rośliny i zwierzęta żyjące w tych warstwach,

5.39. przedstawia zależności występujące na polu w formie łańcuchów pokarmowych;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. proponuje, wraz z uzasadnieniem, ciekawe formy wypoczynku dla swojej rodziny, możliwe do zrealizowania w dniu wolnym od pracy,

6.2. wyjaśnia, w jaki sposób zmiana jednego elementu przyrody może wpłynąć na pozostałe wybrane elementy,

6.3. samodzielnie wykonuje prosty preparat mikroskopowy,

6.4. przygotowuje informacje na temat mikroskopu elektronowego,

6.5. podaje historyczne i współczesne przykłady praktycznego wykorzystania umiejętności wyznaczania kierunków geograficznych,

6.6. rysuje fragment drogi do szkoły, np. ulicy, zmniejszając jej wymiary (np. 1000 razy), używając właściwych znaków topograficznych,

6.7. prezentuje jedną egzotyczną roślinę (ozdobną lub przyprawową), omawiając jej wymagania życiowe,

6.8. przygotowuje informację na temat roślin leczniczych uprawianych w domu lub w ogrodzie,

6.9. wyjaśnia, popierając przykładami, zjawiska sublimacji i resublimacji,

6.10. uzasadnia, że obieg wody w przyrodzie pozwala zachować jej stałą ilość na Ziemi,

6.11. omawia obieg wody w przyrodzie,

6.12. wykazuje związek rodzajów chmur z możliwością wystąpienia opadów,

6.13. wyjaśnia różnice między opadami a osadami atmosferycznym,

6.14. omawia związek zmian ciśnienia atmosferycznego z aktywnością psychofizyczną człowieka,

6.15. podaje przykłady praktycznego wykorzystania wiadomości dotyczących zmian temperatury i długości cienia w ciągu dnia,

6.16. wymienia fenologiczne pory roku, czyli te, które wyróżnia się na podstawie fazy rozwoju roślinności,

6.17. przygotowuje informacje na temat najmniejszych i największych organizmów żyjących na Ziemi,

6.18. uzasadnia potrzebę klasyfikacji organizmów,

6.19. przygotowuje informacje na temat pasożytnictwa w świecie roślin,

6.20. przygotowuje informacje na temat pasożytnictwa w świecie bakterii, grzybów, protestów,

6.21. przedstawia krótkie informacje na temat wpływu napojów energetyzujących na organizm człowieka,

6.22. omawia objawy i skutki anoreksji,

6.23. wymienia czynniki, które mogą szkodliwie wpłynąć na funkcjonowanie wątroby lub trzustki,

6.24. przygotowuje informacje na temat grup krwi lub chorób krwi,

6.25. omawia działanie mięśni narządów wewnętrznych,

6.26. podaje przykłady skutków uszkodzenia układu nerwowego,

6.27. przygotowuje informacje na temat wad wzroku lub słuchu,

6.28. podaje przykłady czynników, które mogą zakłócić rozwój płodu,

6.29. wyjaśnia istotę działania szczepionek,

6.30. przygotowuje informacje o znaczeniu filtrów UV, rozsądnym korzystaniu z kąpieli słonecznych i solariów;

6.31. wyszukuje i prezentuje informacje typu „naj" (najdłuższa rzeka, największe jezioro, największa głębia oceaniczna),

6.32. podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rzek na życie i gospodarkę człowieka,

6.33. przygotowuje informacje na temat rzek, np. największych, najdłuższych, okresowych,

6.34. przygotowuje ciekawostki na temat organizmów żyjących w morzach,

6.35. przygotowuje dokumentację fotograficzną na temat organizmów glebowych występujących w najbliższej okolicy,

6.36. przygotowuje informacje na temat roślin iglastych pochodzących z innych regionów świata, uprawianych w ogrodach,

6.37. wykonuje zielnik roślin łąkowych,

6.38. przygotowuje informacje na temat korzyści i zagrożeń wynikających ze stosowania chemicznych środków zwalczających szkodniki.

VIII Matematyka.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. porównuje liczby naturalne – proste przypadki,

2.2. dodaje i odejmuje liczby naturalne w zakresie 100,

2.3. mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie tabliczki mnożenia,

2.4. mnoży i dzieli liczby przez 10, 100, 1000,

2.5. rozróżnia odcinki, proste, półproste,

2.6. wskazuje i nazywa jednostki długości,

2.7. kreśli odcinki o podanej długości,

2.8. mierzy odcinki – proste przykłady,

2.9. rozpoznaje prostokąty,

2.10. wskazuje wierzchołki i boki prostokąta,

2.11. oblicza obwód prostokąta, którego długości boków wyrażone są tą samą jednostką,

2.12. kreśli okręgi o wskazanym promieniu,

2.13. odczytuje liczby do 10 000 – proste przykłady,

2.14. odczytuje cyfry we wskazanych rzędach liczby,

2.15. pisze liczby o danych cyfrach we wskazanych rzędach – proste przypadki,

2.16. dodaje i odejmuje liczby sposobem pisemnym – proste przykłady,

2.17. mnoży i dzieli przez liczby jednocyfrowe – proste przypadki,

2.18. zapisuje liczby znakami rzymskimi w nieskomplikowanych przypadkach,

2.19. rozróżnia podstawowe miary czasu,

2.20. kreśli odcinki i prostokąty w skali 1 : 1, 1 :2, 2: 1,

2.21. odpowiada na proste pytania dotyczące diagramów,

2.22. podaje przykłady dzielników lub wielokrotności danej liczby – proste przypadki,

2.23. wymienia jednocyfrowe liczby pierwsze,

2.24. podaje przykłady liczb podzielnych przez 2 i 5,

2.25. odczytuje ułamek z rysunku,

2.26. wskazuje liczniki mianownik ułamka zwykłego,

2.27. podaje przykłady ułamków właściwych i niewłaściwych,

2.28. porównuje ułamki, korzystając z ich ilustracji – proste przypadki,

2.29. dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach – proste przypadki, korzysta z ilustracji,

2.30. wyróżnia sześciany wśród innych prostopadłościanów,

2.31. wskazuje na modelu prostopadłościanu jego ściany, krawędzie, wierzchołki,

2.32. oblicza pole powierzchni sześcianu, mając daną jego siatkę,

2.33. podaje przykłady ułamków dziesiętnych,

2.34. odczytuje i zapisuje ułamki w postaci dziesiętnej – proste przypadki,

2.35. zapisuje wyrażenia dwumianowane w postaci ułamka dziesiętnego – proste przypadki,

2.36. dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym i w pamięci – proste przykłady;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. rozróżnia pojęcia: suma, różnica, iloczyn, iloraz,

3.2. zaznacza przy danej jednostce liczby na osi liczbowej,

3.3. dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie 1000 – proste przykłady,

3.4. zmienia kolejność składników w dodawaniu i czynników w mnożeniu, by ułatwić obliczenia,

3.5. mnoży liczby w przypadkach typu 40 • 30,

3.6. dzieli liczby w przypadkach typu 1200 : 60,

3.7. rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem porównywania różnicowego i ilorazowego,

3.8. wyróżnia punkty należące i nienależące do prostej,

3.9. nazywa proste, półproste i odcinki,

3.10. rozpoznaje proste prostopadłe i równoległe,

3.11. kreśli odcinki, proste równoległe i prostopadłe na kratkowanym papierze,

3.12. mierzy i porównuje odcinki,

3.13. rozróżnia kąty ostre, proste i rozwarte,

3.14. kreśli kąty ostre, proste i rozwarte,

3.15. odczytuje i nazywa kąty,

3.16. mierzy kąty za pomocą kątomierza i kreśli kąty o danej mierze,

3.17. kreśli prostokąty i kwadraty o podanych wymiarach,

3.18. kreśli przekątne prostokąta,

3.19. opisuje własności kwadratu i prostokąta,

3.20. porównuje boki prostokąta za pomocą cyrkla,

3.21. wskazuje punkty, należące bądź nienależące do okręgu i koła,

3.22. wskazuje środek, promień, średnicę, cięciwę w kole i okręgu,

3.23. wypełnia prostokąty kwadratami jednostkowymi,

3.24. podaje zależności między jednostkami pola – proste przypadki,

3.25. oblicza pole prostokąta, gdy dane są długości boków i wyrażone są jednakowymi jednostkami,

3.24. czyta liczby do 100 000 zapisane w dziesiątkowym systemie pozycyjnym i pisze je słowami,

3.25. odczytuje duże liczby zaznaczone na osi liczbowej,

3.26. zaznacza na osi liczbowej liczby naturalne,

3.27. wykonuje dzielenie z resztą i sprawdza je za pomocą mnożenia- proste przykłady,

3.28. stosuje algorytmy działań pisemnych,

3.29. rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem obliczeń pisemnych i pamięciowych,

3.30. rozwiązuje proste zadania, dotyczące porównywania różnicowego i ilorazowego, z zastosowaniem działań pisemnych,

3.31. zapisuje daty, wieki, numery rozdziałów za pomocą znaków rzymskich,

3.32. posługuje się podstawowymi miarami czasu,

3.33. odróżnia zapis skali powiększającej od pomniejszającej,

3.34. kreśli odcinki, kwadraty i prostokąty w skali,

3.35. kreśli w skali okręgi o danej długości promienia lub średnicy,

3.36. odczytuje z mapy lub planu rzeczywiste odległości między miastami lub obiektami – proste przypadki,

3.37. podaje przykłady skali powiększającej lub pomniejszającej,

3.38. odczytuje dane z prostych diagramów obrazkowych lub słupkowych,

3.39. przedstawia dane na diagramach obrazkowych – proste przypadki,

3.40. wybiera z dowolnego zbioru dzielniki lub wielokrotności danej liczby- proste przypadki,

3.41. podaje przykłady dzielników lub wielokrotności danej liczby,

3.42. podaje jednocyfrowe i dwucyfrowe przykłady liczb pierwszych,

3.43. rozróżnia liczby pierwsze i liczby złożone,

3.44. podaje przykłady liczb podzielnych przez 2, 5, 10, 100,

3.45. podaje przykłady liczb podzielnych przez 3 i 9,

3.46. wybiera z dowolnego zbioru liczby podzielne przez 3 i 9 – proste przypadki,

3.47. zapisuje ułamek jako część całości,

3.48. wyznacza ułamek prostokąta, koła, odcinka,

3.49. przedstawia iloraz liczb naturalnych w postaci ułamka zwykłego i odwrotnie,

3.50. wyszukuje ułamki właściwe i niewłaściwe w zbiorze ułamków zwykłych,

3.51. podaje przykłady ułamków właściwych i niewłaściwych,

3.52. porównuje ułamki o jednakowych licznikach lub mianownikach,

3.53. zapisuje skalę pomniejszającą w postaci ułamka i odwrotnie,

3.54. zamienia ułamki niewłaściwe na liczbę mieszaną i odwrotnie,

3.55. zapisuje skalę powiększającą w postaci ułamka niewłaściwego i odwrotnie,

3.56. skraca i rozszerza ułamki – proste przypadki,

3.57. odczytuje ułamki zaznaczone na osi liczbowej,

3.58. dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach,

3.59. mnoży ułamki przez liczbę naturalną,

3.60. rozwiązuje proste równania z zastosowaniem ułamków, korzystając z własności działań,

3.61. rozwiązuje proste zadania otwarte i zamknięte z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych,

3.62. wyróżnia prostopadłościany wśród zbioru innych brył,

3.63. podaje przykłady przedmiotów, które mają kształt prostopadłościanu,

3.64. rozróżnia siatki sześcianów i prostopadłościanów,

3.65. kreśli siatki sześcianów i prostopadłościanów o podanych wymiarach, wyrażonych w tych samych jednostkach długości,

3.66. kreśli siatki prostopadłościanów w skali – proste przypadki,

3.67. wskazuje na modelu lub siatce prostopadłościanu ściany i krawędzie prostopadłe i równoległe,

3.68. oblicza pole powierzchni prostopadłościanu i sześcianu, mając dane wymiary, wyrażone jednakowymi jednostkami długości,

3.69. zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej – proste przykłady,

3.70. wyszukuje ułamki dziesiętne w zbiorze danych liczb,

3.71. skraca i rozszerza ułamki dziesiętne – proste przypadki,

3.72. dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci lub sposobem pisemnym,

3.73. mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000,

3.74. porównuje ułamki dziesiętne,

3.75. zapisuje wyrażenia dwumianowane za pomocą ułamków dziesiętnych i odwrotnie,

3.76. rozwiązuje metodą działań odwrotnych proste równania i zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. stosuje w obliczeniach łączność i przemienność dodawania i mnożenia,

4.2. zapisuje iloczyn jednakowych czynników w postaci potęgi,

4.3. zapisuje potęgi w postaci iloczynu – proste przypadki,

4.4. oblicza wartości potęg o podstawie i wykładniku naturalnym – proste przykłady,

4.5. oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych (dwa, trzy działania),

4.6. stosuje kalkulator w niektórych obliczeniach,

4.7. szacuje wyniki prostych obliczeń,

4.8. rozwiązuje proste zadania zamknięte i otwarte w zakresie czterech działań,

4.9. kreśli odcinki (proste) równoległe i prostopadłe za pomocą linijki i ekierki,

4.9. mierzy odcinki różnymi jednostkami długości i zapisuje ich długości,

4.10. podaje zależności między jednostkami długości. Przelicza jednostki – proste przypadki,

4.11. rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem miar i własności poznanych kątów,

4.12. uzasadnia, że kwadrat jest prostokątem,

4.13. wyjaśnia pojęcie pola jako liczby jednostkowych kwadratów wypełniających daną figurę,

4.14. oblicza obwód i pole prostokąta, gdy boki wyrażone są różnymi jednostkami,

4.15. oblicza bok kwadratu o danym obwodzie,

4.16. zamienia jednostki pola z większych na mniejsze,

4.17. podaje zależności między długością promienia i długością średnicy,

4.18. kreśli okrąg o danej średnicy,

4.19. porównuje własności prostokąta i kwadratu,

4.20. zamienia jednostki powierzchni z mniejszych na większe i odwrotnie,

4.21. wyjaśnia znaczenia terminów: system dziesiątkowy i pozycyjny, nazywa i wskazuje rzędy,

4.22. wyjaśnia sposoby pisemnego dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia,

4.23. podejmuje próby szacowania wyników,

4.24. mnoży i dzieli przez liczby dwucyfrowe,

4.25. wykonuje sprawdzenie przeprowadzonych działań,

4.26. rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem obliczeń pisemnych,

4.27. rozwiązuje proste równania z zastosowaniem obliczeń pisemnych,

4.28. zapisuje liczby znakami rzymskimi, czyta liczby zapisane znakami rzymskimi,

4.29. wyjaśnia zasady zapisu liczb w systemie rzymskim,

4.30. zamienia jednostki miar czasu,

4.31. przedstawia dane na diagramach obrazkowych lub słupkowych,

4.32. interpretuje dane z diagramów obrazkowych lub słupkowych,

4.33. oblicza rzeczywiste odległości z planu i mapy – proste przypadki,

4.34. wyznacza odległości na planie i mapie, znając rzeczywiste odległości – proste przypadki,

4.35. rozwiązuje zadania dotyczące dzielników i wielokrotności liczb,

4.36. wybiera liczby pierwsze i złożone ze zbioru liczb naturalnych,

4.37. uzasadnia, kiedy liczba jest podzielna przez 2, 5, 10, 100, 25, 3, 9,

4.38. przedstawia na rysunku ułamek jako część całości,

4.39. zaznacza ułamki na osi liczbowej, dobierając jednostkę,

4.40. porównuje ułamki, korzystając z odpowiednich reguł lub przedstawiając ułamek na osi liczbowej,

4.41. wyjaśnia zapis ułamka,

4.42. wyjaśnia zamianę ułamka niewłaściwego na liczbę mieszaną i odwrotnie,

4.43. wyjaśnia, co to znaczy skrócić lub rozszerzyć ułamek zwykły,

4.44. objaśnia sposób dodawania i odejmowania ułamków o jednakowych mianownikach,

4.45. objaśnia sposób mnożenia ułamka przez liczbę naturalną,

4.46. rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych,

4.47. oblicza wartości wyrażeń, w których występują ułamki zwykłe,

4.48. rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem własności prostopadłościanu,

4.49. oblicza pole powierzchni prostopadłościanu, mając dane wymiary, wyrażone w różnych jednostkach długości,

4.50. rozwiązuje proste zadania praktyczne, w których występują jednostki długości, pola,

4.51. zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej,

4.52. podaje zasady pisemnego dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,

4.53. podaje zasady mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000,

4.54. rozwiązuje zadania otwarte i zamknięte, w których występują ułamki dziesiętne,

4.55. zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne poprzez rozszerzanie,

4.56. skraca lub rozszerza ułamki dziesiętne do wskazanych rzędów;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. wyjaśnia na przykładach różne sposoby wykonywania działań,

5.2. wyjaśnia na przykładach własności liczby 0 w dodawaniu i odejmowaniu, mnożeniu i dzieleniu oraz liczby 1 w mnożeniu i dzieleniu,

5.3. rozwiązuje elementarne równania z zastosowaniem rachunku pamięciowego i własności działań,

5.4. oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, w których występują nawiasy,

5.5. rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem obliczeń pamięciowych,

5.6. przedstawia rozwiązanie zadania w jednym zapisie,

5.7. wyznacza jednostkę osi liczbowej, gdy na osi zaznaczone są dwie niekolejne liczby naturalne,

5.8. wykrywa błędy w obliczeniach i szacuje wyniki,

5.9. wyjaśnia na przykładach związki między działaniami wzajemnie odwrotnymi,

5.10. stosuje szacowanie wyniku w zadaniach tekstowych otwartych i zamkniętych,

5.11. rozwiązuje zadania rozszerzonej odpowiedzi, dotyczące porównywania różnicowego i ilorazowego z uwzględnieniem pytań,

5.12. definiuje kąt ostry, prosty i rozwarty,

5.13. rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności, z wykorzystaniem jednostek długości i miar kątów,

5.14. rozpoznaje i rysuje kąt zerowy, półpełny i pełny,

5.15. podaje zależności między długością promienia i długością średnicy,

5.16. kreśli okrąg o danej średnicy,

5.17. kreśli kwadrat lub prostokąt o danej przekątnej,

5.18. oblicza pole kwadratu, gdy dany jest obwód,

5.19. oblicza pole lub obwód prostokąta, mając dane zależności między długościami boków,

5.20. oblicza długość boku prostokąta, mając dane pole i długość drugiego boku,

5.21. mnoży i dzieli przez liczby wielocyfrowe,

5.22. przedstawia rozwiązanie zadania w jednym zapisie,

5.23. ocenia, jaka może być reszta z dzielenia przez liczbę naturalną,

5.24. oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych z zastosowaniem obliczeń pisemnych,

5.25. układa i rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem obliczeń pisemnych,

5.26. uzupełnia brakujące cyfry w działaniach wykonanych sposobem pisemnym,

5.27. stosuje zamiany miar czasu w zadaniach otwartych i zamkniętych,

5.28. oblicza odległości między miastami w rzeczywistości, znając skalę i odległości na mapie,

5.29. zbiera dane i przedstawia je na diagramach obrazkowych lub słupkowych,

5.30. interpretuje diagramy. Samodzielnie układa pytania do diagramów,

5.31. uzupełnia w zapisie liczby brakujące cyfry tak, aby otrzymana liczba była podzielna przez 2, 5, 10, 100, 25, 3, 9,

5.32. ocenia, czy zdania dotyczące podzielności liczb są prawdziwe czy fałszywe,

5.33. uzasadnia porównywanie ułamków za pomocą ilustracji lub na osi liczbowej,

5.34. stosuje poznane działania na ułamkach zwykłych do rozwiązywania zadań,

5.35. oblicza w zadaniach ułamek z danej liczby,

5.36. projektuje siatki sześcianów i prostopadłościanów o danych własnościach, np. z zastosowaniem porównywania różnicowego i ilorazowego,

5.37. rozwiązuje zadania i wykonuje obliczenia, w których występują różne jednostki długości lub pola,

5.38. projektuje siatki prostopadłościanów z wykorzystaniem skali,

5.39. rozwiązuje proste równania, w których występują ułamki dziesiętne,

5.40. porządkuje rosnąco lub malejąco ułamki dziesiętne,

5.41. oblicza wartości wyrażeń, zawierających kilka działań, nawiasy oraz ułamki dziesiętne;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, w których występują potęgi,

6.2. układa i rozwiązuje zadania dotyczące porównywania różnicowego i ilorazowego,

6.3. ocenia treść zadań, w których brak pewnych danych, występuje ich nadmiar lub dane są sprzeczne,

6.4. układa drzewka do wyrażeń arytmetycznych wielodziałaniowych i odwrotnie: zapisuje te wyrażenia w postaci drzewek,

6.5. kreśli i mierzy kąty większe od kąta półpełnego,

6.6. przelicza jednostki długości,

6.7. rozwiązuje zadania problemowe,

6.8. kreśli okrąg o danej cięciwie,

6.9. symboliczne oznacza okręgi i koła,

6.10. porównuje własności prostokąta i kwadratu,

6.11. zamienia jednostki powierzchni z mniejszych na większe i odwrotnie,

6.12. rozwiązuje zadania problemowe,

6.13. wyznacza skalę dla danej pary figur,

6.14. rozwiązuje zadania złożone, w których wykorzystuje wiedzę o skali i planie,

6.15. interpretuje diagramy o podwyższonym stopniu trudności, układa do nich pytania,

6.16. wyróżnia liczby o złożonych warunkach podzielności, n p. przez 6, 15,

6.17. przy zdaniach fałszywych podaje kontrprzykład,

6.18. rozwiązuje zadania problemowe,

6.19. rozwiązuje zadania problemowe, dotyczące własności prostopadłościanów,

6.20. rozwiązuje zadania problemowe, dotyczące obliczania pola prostopadłościanu,

6.21. rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem działań na ułamkach dziesiętnych,

6.22. wyznacza odpowiednią jednostkę na osi liczbowej i zaznacza na niej ułamki dziesiętne o mianownikach 100, 1000.

IX Zajęcia komputerowe.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. przestrzega podstawowych zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,

2.2. przestrzega zasad etycznych i prawnych związanych z korzystaniem z komputera i Internetu,

2.3. szanuje prywatność i pracę innych osób,

2.4. tworzy proste rysunki przy użyciu edytora grafiki oraz dokumenty w edytorze tekstu,

2.5. wykorzystuje komputer do rozwijania swoich zainteresowań;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. bezpiecznie posługuje się komputerem i jego oprogramowaniem,

3.2. komunikuje się z komputerem za pomocą ikon, przycisków, menu i okien dialogowych,

3.3. wyszukuje gromadzi znalezione w różnych źródłach elektronicznych informacje,

3.4. opisuje przykłady wykorzystania komputera i sieci Internet w życiu codziennym,

3.5. opisuje zagrożenia związane z korzystaniem z komputera i Internetu,

3.6. tworzy rysunki przy użyciu edytora grafiki oraz dokumenty w edytorze tekstu,

3.7. wpisuje tekst do komputera zgodnie z obowiązującymi zasadami;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. prawidłowo zapisuje i przechowuje wyniki swojej pracy w komputerze a następnie korzysta z nich,

4.2. prawidłowo posługuje się podstawowym słownictwem informatycznym,

4.3. wyjaśnia zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera,

4.4. wyszukuje informacje w różnych źródłach elektronicznych (słowniki, encyklopedie, zbiory biblioteczne, dokumentacje techniczne i zasoby Internetu); gromadzi i porządkuje znalezione informacje,

4.5. tworzy rysunki i motywy przy użyciu edytora grafiki (posługuje się kształtami, barwami, przekształcaniem obrazu, fragmentami innych obrazów),

4.6. opracowuje i redaguje teksty (listy, ogłoszenia, zaproszenia, ulotki, wypracowania), stosując podstawowe możliwości edytora tekstu w zakresie formatowania akapitu i strony, łączy grafikę z tekstem,

4.7. przygotowuje proste prezentacje multimedialne,

4.8. korzysta z zasobów (słowników, encyklopedii, sieci Internet) i programów multimedialnych (w tym programów edukacyjnych) z różnych przedmiotów i dziedzin wiedzy;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. odczytuje i prawidłowo interpretuje znaczenie komunikatów wysyłanych przez programy,

5.2. opisuje ograniczenia związane z korzystaniem z komputera i Internetu,

5.3. wykorzystuje, stosownie do potrzeb, informacje w różnych formatach,

5.4. opracowuje i redaguje teksty, stosując poznane możliwości edytora tekstu w zakresie formatowania tekstu,

5.5. opracowuje prezentacje multimedialne z zastosowaniem animacji,

5.6. korzysta z komputera, jego oprogramowania i zasobów elektronicznych (lokalnych i w sieci) do wspomagania i wzbogacania realizacji zagadnień z wybranych przedmiotów;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. swobodnie porusza się po różnych wersjach programów komputerowych (edytor tekstu, edytor grafiki, prezentacje multimedialne),

6.2. tworzy dokument tekstowy wykorzystując większość narzędzi formatowania,

6.3. opracowuje zaawansowane prezentacje multimedialne (animacja, dźwięk),

6.4. bierze udział w konkursach o treściach informatycznych.

X Zajęcia techniczne.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności (w tym w zakresie wychowania komunikacyjnego),

2.2. ma problemy z zastosowaniem w praktyce poznanych wiadomości z zakresu ruchu drogowego,

2.3. rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania (w tym w zakresie wychowania komunikacyjnego),

3.2. ma problemy z zastosowaniem w praktyce poznanych wiadomości z zakresu ruchu drogowego,

3.3. rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,

3.4. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy,

3.5. posługuje się wybranymi pojęciami technicznymi;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. opanował podstawowe wiadomości określone programem nauczania (w tym w zakresie wychowania komunikacyjnego),

4.2. potrafi w praktyce zastosować poznane wiadomości dotyczące zasad ruchu

4.3. drogowego(zdobycie karty rowerowej),

4.4. poprawnie stosuje wiadomości,

4.5. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy,

4.6. rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne,

4.7. umie dostosować przybory i narzędzia do określonego zadania praktycznego,

4.8. posługuje się wybranymi pojęciami technicznymi;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania (w tym wiedzę z zakresu wychowania komunikacyjnego,

5.2. potrafi w praktyce zastosować poznane wiadomości dotyczące zasad ruchu drogowego(zdobycie karty rowerowej),

5.3. sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,

5.4. rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne,

5.5. prawidłowo wykonuje praktyczne zadania techniczne,

5.6. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zgodnie z nimi potrafi organizować miejsce pracy,

5.7. dokładnie wykonuje zadania techniczne,

5.8. posługuje się językiem technicznym,

5.9. sprawnie i bezpiecznie posługuje się przyborami i narzędziami podczas wykonywania prac wytwórczych,

5.10. bierze udział w konkursach technicznych;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. potrafi w praktyce zastosować poznane wiadomości dotyczące zasad ruchu drogowego(zdobycie karty rowerowej),

6.2. wykazuje zainteresowanie przedmiotem,

6.3. samodzielnie poszukuje dodatkowych informacji w oparciu o różnorodne źródła informacji,

6.4. samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania,

6.5. biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania,

6.6. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zgodnie z nimi potrafi organizować miejsce pracy,

6.7. proponuje rozwiązania nietypowe,

6.8. posługuje się językiem technicznym,

6.9. bardzo dokładnie wykonuje zadania techniczne,

6.10. sprawnie i bezpiecznie posługuje się przyborami i narzędziami podczas wykonywania prac wytwórczych,

6.11. bierze udział w konkursach technicznych.

XI Wychowanie fizyczne

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. W zakresie umiejętności

2.1.1 Nie podejmuje prób opanowania nowych umiejętności sportowych i rekreacyjnych.

2.1.2. W czasie gry umyślnie stosuje błędną technikę.

2.1.3. Nie zależy mu na opanowaniu żadnych nowych umiejętności.

2.2. W zakresie wiadomości

2.2.1. Nie odpowiada na zadawane mu pytania lub odpowiada jednym słowem.

2.2.2. Nie zna podstawowych przepisów gier

2.2.3. Nie zależy mu na przyswojeniu nowych wiadomości.

2.3. W zakresie zaangażowania

2.3.1. Na zajęciach nie wykazuje żadnej aktywności.

2.3.2. Regularnie jest nieprzygotowany do zajęć.

2.3.3. Bardzo często opuszcza zajęcia.

2.3.4. Powierzone mu zadania wykonuje bardzo niestarannie, okazując lekceważący stosunek do tego, co robi.

2.4. W zakresie postawy na lekcji

2.4.1. Wykazuje bardzo duże braki w zakresie wychowania społecznego — jest bardzo niekulturalny, wrogo nastawiony wobec innych i arogancki wobec nauczyciela

2.4.2. Często używa brzydkich wyrażeń i wulgaryzmów wobec innych uczniów.

2.4.3. Jest agresywny wobec innych.

2.4.4. Stwarza poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa innych.

2.4.5. Często dezorganizuje pracę na zajęciach

3. **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. W zakresie umiejętności

3.1.1. Nie wykazuje chęci do opanowania nowych umiejętności ruchowych.

3.1.2. Nie potrafi lub nie chce zastosować prawidłowej techniki w grach sportowych lub rekreacyjnych

3.1.3. Nie potrafi zorganizować dowolnej zabawy lub gry.

3.1.4. Nie podejmuje samodzielnych prób wykonania przewrotu w przód i w tył, oraz innych zadań ruchowych.

3.1.5. Ma trudności z dobraniem odpowiedniego stroju do panującej pogody.

3.2. W zakresie wiadomości

3.2.1. Wymienia tylko niektóre zasady zdrowego stylu życia.

3.2.2. Nie rozumie zależności pomiędzy aktywnością fizyczną a zdrowiem.

3.2.3. Nie potrafi wymienić podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych.

3.2.4. Nie potrafi wymienić zasad zachowania się w roli zawodnika i kibica.

3.2.5. Nie wie, jak ochronić organizm przed nadmiernym nasłonecznieniem.

3.2.6. Nie potrafi podać przykładu wady postawy ciała.

3.2.7. Bardzo słabo zna podstawowe przepisy gier rekreacyjnych i sportowych.

3.3. W zakresie zaangażowania

3.3.1. Na zajęciach często jest bierny.

3.3.2. Bywa często nieprzygotowany do zajęć.

3.3.3. Nie szanuje powierzonego mu sprzętu sportowego.

3.3.4. Powierzone mu zadania wykonuje niestarannie i niedbale.

3.4. W zakresie postawy na lekcji

3.4.1. Wykazuje braki w zakresie wychowania społecznego — jest niekulturalny i niekoleżeński.

3.4.2. Używa wulgaryzmów i brzydkich wyrażeń.

3.4.3. Używa siły wobec innych, zdarzają się przypadki agresji.

3.4.4. Często nie potrafi współpracować w zespole.

3.4.5. Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa na zajęciach.

3.4.6. Nie potrafi dokonać oceny własnego zachowania.

3.4.7. Często nie potrafi zachować się jako zawodnik i kibic.

3.4.8. Często odnosi się niewłaściwie do nauczyciela.

4. **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. W zakresie umiejętności

4.1.1. Wykazuje umiarkowane zaangażowanie w opanowanie nowych umiejętności ruchowych.

4.1.2. Stosuje w grze tylko niektóre elementy techniki.

4.1.3. Uczestniczy tylko w niektórych, wybranych grach.

4.1.4. Potrafi zorganizować dowolną zabawę lub grę ruchową.

4.1.5. Podejmuje samodzielne próby wykonania przewrotu w przód i w tył.

4.1.6. W miarę prawidłowo dobiera strój do panującej pogody

4.2. W zakresie wiadomości

4.2.1. Ma pewne kłopoty z wymienieniem podstawowych zasad aktywnego wypoczynku

4.2.2. Wymienia niektóre zasady bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych oraz wie, jak zachować się nad wodą.

4.2.3. Zna ogólne zasady zachowania się w roli zawodnika i kibica.

4.2.4. Zna pobieżnie przepisy gier rekreacyjnych i sportowych

4.2.5. Wie, w jaki sposób powinno się podnosić ciężary.

4.2.6. Zna podstawowe zasady ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem.

4.3. W zakresie zaangażowania

4.3.1. Nie zawsze jest aktywny i zaangażowany na zajęciach.

4.3.2. Z reguły jest przygotowany do zajęć.

4.3.3. Potrzebuje motywacji podczas wykonywania zadań ruchowych.

4.4. W zakresie postawy na lekcji

4.4.1. Swoim zachowaniem nie budzi większych zastrzeżeń.

4.4.2. Stara się być koleżeński wobec innych.

4.4.3. Czasami zdarzają się przypadki użycia wulgaryzmów.

4.4.4. Czasami zdarzają się przypadki użycia siły wobec innych.

4.4.5. Stara się przestrzegać ustalonych reguł i zasad zachowania oraz zasad bezpieczeństwa.

4.4.6. Zdarzają się przypadki niewłaściwych zachowań zagrażających zdrowiu własnemu i innych.

4.4.7. Nie zawsze potrafi współpracować w zespole.

4.4.8. Dokonuje próby samooceny własnego zachowania.

4.4.9. Nie zawsze właściwie pełni rolę zawodnika, kibica.

5. **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. W zakresie umiejętności

5.1.1. Stara się opanować jak najwięcej nowych umiejętności ruchowych, sportowych, rekreacyjnych, utylitarnych.

5.1.2. Opanował pływanie dwoma stylami.

5.1.3. Stosuje w grze poprawnie elementy techniczne poznanych gier zespołowych.

5.1.4. Stosuje poprawną technikę gry w unihokeja i kometkę.

5.1.5. Potrafi zorganizować dowolną zabawę lub grę ruchową.

5.1.6. Poprawnie wykonuje przewrót w przód i w tył, skoki, rzuty, skipy.

5.1.7. Potrafi dobrać odpowiedni strój sportowy do panującej pogody.

5.2. W zakresie wiadomości

5.2.1. Wymienia podstawowe zasady aktywnego wypoczynku.

5.2.2. Wymienia zasady bezpieczeństwa na zajęciach ruchowych oraz zasady zachowania się na basenie.

5.2.3. Zna podstawową zasadę podnoszenia ciężarów.

5.2.4. Zna podstawowe przepisy poznanych gier rekreacyjnych i sportowych.

5.2.5. Zna podstawowe zasady zachowania się zawodnika i kibica.

5.2.6. Wie, jak ochronić się przed nadmiernym nasłonecznieniem i wyziębieniem.

5.3. W zakresie zaangażowania

5.3.1. Na zajęciach jest aktywny i zaangażowany.

5.3.2. Jest przygotowany do zajęć (dopuszcza się dwukrotnie brak stroju sportowego w półroczu).

5.3.3. Starannie i sumiennie wykonuje powierzone mu zadania.

5.3.4. Systematycznie uczęszcza na zajęcia.

5.3.5. Przestrzega zasad fair play na boisku.

5.4. W zakresie postawy na lekcji

5.4.1. Jest koleżeński i kulturalny wobec innych.

5.4.2. Zdarzają mu się pojedyncze przypadki brzydkiego wyrażania się.

5.4.3. Właściwie odnosi się do nauczyciela

5.4.4. Zazwyczaj przestrzega ustalonych reguł i zasad postępowania.

5.4.5. Unika zachowań zagrażających zdrowiu własnemu i innych.

5.4.6. Przestrzega zasad bezpieczeństwa na zajęciach.

5.4.7. Współpracuje w zespole. Stara się właściwie pełnić rolę zawodnika, sędziego i kibica.

5.4.8. Dokonuje samooceny własnego zachowania.

6. **Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. W zakresie umiejętności

6.1.1. Wkłada duży wysiłek w opanowanie nowych umiejętności ruchowych sportowych: opanował bezbłędnie: technikę rzutu piłeczką palantową, skoku w dal, skip A, C, przeplatankę, przewrót w przód z marszu i przewrót w tył, pływa stylem grzbietowym, klasycznym i kraulem, rekreacyjnych: stosuje prawidłową technikę podczas gry w unihokeja, kometkę i inne gry rekreacyjne.

6.1.2. Stosuje prawidłową technikę podczas wykonywania poznanych elementów technicznych gier zespołowych

6.1.3. Inicjuje i organizuje dowolną zabawę lub grę ruchową.

6.1.4. Dobiera odpowiedni strój i obuwie do ćwiczeń w zależności od miejsca zajęć oraz pogody.

6.1.5. Potrafi dobrać ćwiczenia ułatwiające utrzymywanie prawidłowej postawy ciała.

6.1.6. Potrafi zademonstrować prawidłową technikę podnoszenia ciężarów z podłoża.

6.2. W zakresie wiadomości

6.2.1. Wyjaśnia, dlaczego i jak należy chronić organizm przed nadmiernym nasłonecznieniem i wyziębieniem.

6.2.2. Zna zasady bezpieczeństwa i przestrzega ich podczas zajęć ruchowych oraz na basenie.

6.2.3. Wie, jak udzielić poszkodowanemu pomocy.

6.2.4. Wymienia zasady czystej gry w sporcie i w życiu

6.2.5. Omawia znaczenie prawidłowego podnoszenia ciężarów.

6.2.6. Zna podstawowe przepisy poznanych gier rekreacyjnych i sportowych.

6.2.7. Omawia prawidłowe zachowanie się zawodnika i kibica sportowego.

6.2.8. Zna zasady zachowania się na zabawie tanecznej, dyskotece.

6.2.9. Rozumie rolę aktywności fizycznej dla zdrowia człowieka.

6.2.10. Wymienia podstawowe cechy prawidłowej postawy ciała.

6.3. W zakresie zaangażowania

6.3.1. Wykazuje na lekcjach bardzo dużą aktywność i zaangażowanie

6.3.2. Jest zawsze przygotowany do zajęć (posiada zawsze strój sportowy).

6.3.3. Wkłada bardzo dużo wysiłku w wykonywane zadania.

6.3.4. Powierzone mu zadania wykonuje sumiennie i starannie.

6.3.5. Systematycznie uczęszcza na zajęcia — ewentualne nie ćwiczenia ma usprawiedliwione.

6.3.6. Przestrzega zasad fair play na boisku i w życiu.

6.3.7. Uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, lub pozaszkolnych.

6.3.8. Chętnie reprezentuje klasę w rozgrywkach sportowych.

6.4. W zakresie postawy na lekcji

6.4.1. Prezentuje postawę godną naśladowania: jest koleżeński, życzliwy, bardzo kulturalny

6.4.2. Nie używa wulgaryzmów.

6.4.3. Nigdy nie stosuje przemocy wobec innych.

6.4.4. Troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych. Przestrzega zasad bezpieczeństwa

6.4.5. Zawsze przestrzega ustalonych reguł i zasad postępowania.

6.4.6. Doskonale potrafi współpracować na boisku i poza nim.

6.4.7. Potrafi dokonać samooceny własnego zachowania.

6.4.8. Właściwie i z szacunkiem odnosi się do nauczyciela.

6.4.9. Właściwie pełni rolę zawodnika i kibica.

2.5. Kryteria oceniania w klasach piątych

I Język polski.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń,

2.2. korzysta z biblioteki szkolnej wypożycza książki oraz czyta wskazane lektury,

2.3. wyróżnia nadawcę i odbiorcę wypowiedzi,

2.4.czyta cicho i głośno ze zrozumieniem,

2.5. rozróżnia samogłoski i spółgłoski,

2.6. rozróżnia części mowy,

2.7. wskazuje w zdaniu podmiot i orzeczenie,

2.8. odróżnia zdanie od równoważnika zdania, zdanie pojedyncze od złożonego,

2.9. odróżnia wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące,

2.10. pisze krótkie teksty: opowiadanie, opis, dialog,

2.11. rozumie ogólny sens utworu literackiego, określa jego temat, wskazuje bohaterów i główne wydarzenia,

2.12. odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości,

2.13. formułuje pytania do tekstu,

2.14. słucha z uwagą innych i wypowiada się na temat,

2.15. popełnione błędy w wypowiedziach ucznia nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie,

2.16. wiedza i umiejętności ucznia pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań z literatury, gramatyki i ortografii o niewielkim stopniu trudności,

2.17. poprawnie pisze wyrazy poznane na lekcjach ortografii oraz zna podstawowe zasady ortograficzne.

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. samodzielnie pisze na zadany temat: opowiadanie twórcze i odtwórcze, opowiadanie z dialogiem, opis przedmiotu, postaci, list, ogłoszenie, zaproszenie, plan,

3.2. opanował technikę poprawnego czytania i doskonali ją,

3.3. umie wymienić elementy świata przedstawionego (miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia),

3.4. określa temat i główną myśl tekstu,

3.5. sporządza plan wydarzeń,

3.6. tworzy spójny tekst na tematy poruszane na zajęciach,

3.7. operuje słownictwem z poszczególnych kręgów tematycznych,

3.8. w utworze literackim potrafi wskazać: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie i ożywienie, wyraz dźwiękonaśladowczy,

3.9. uczestniczy w rozmowie,

3.10. odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki i liczby, a czasownik przez osoby, liczby, czasy, tryby, rodzaje,

3.11. rozróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie,

3.12. wyszukuje w tekście informacje,

3.13. potrafi korzystać ze słowników,

3.14. rozpoznaje formy gatunkowe(list, zaproszenie ogłoszenie, zawiadomienie).

3.15. stopniuje przymiotniki i przysłówki,

3.16. rozróżnia liczebniki i potrafi zapisać je słownie,

3.17. zna części zdania,

3.18. poprawnie pisze wyrazy poznane na lekcjach ortografii oraz zna zasady ortograficzne,

3.19. opanowuje tekst pamięciowo – recytacja.

3. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. czyta poprawnie i stosuje zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,

4.2. wypowiedzi ustne i pisemne ucznia zawierają tylko nieliczne błędy językowe, logiczne, ortograficzne,

4.3. potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów,

4.4. poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy,

4.5. określa formę gramatyczną rzeczowników, przymiotników i czasowników,

4.6. tworzy czasownik dokonany od niedokonanego,

4.7. rozróżnia formy trybu rozkazującego i przypuszczającego,

4.8. wyodrębnia temat i końcówkę rzeczownika,

4.9. w odmianie rzeczownika wskazuje oboczności,

4.10. w zdaniu wskazuje przyimki i wyrażenia przyimkowe,

4.11. tworzy przysłówki od przymiotników,

4.12. w tekście poprawnie zastępuje słowem liczebniki podane cyfrą,

4.13. przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie,

4.14. przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego,

4.15. przekształca zdanie pojedyncze na złożone i odwrotnie,

4.16. korzysta ze informacji zawartych w encyklopediach, słownikach,

4.17. odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych,

4.18. stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ zgodny z wymogami danej formy gatunkowej,

4.19. w wypowiedziach prezentuje własne zdanie i uzasadnia je,

4.20. poprawnie używa znaków interpunkcyjnych.

4.21. potrafi recytować z prawidłową dykcją.

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. wypowiedzi ustne i pisemne ucznia są poprawne pod względem merytorycznym, kompozycyjnym, językowym, ortograficznym oraz interpunkcyjnym,

5.2. doskonale potrafi posługiwać się pisemnymi formami wypowiedzi poznanymi w klasie czwartej i piątej,

5.3. samodzielnie redaguje opis postaci z elementami charakterystyki,

5.4. samodzielnie sporządza notatki w różnej formie,

5.5. bardzo dobra znajomość przeczytanego tekstu pozwala uczniowi swobodnie omówić jego treść,

5.6. charakteryzuje i ocenia bohaterów,

5.7. rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,

5.8. omawia wiersz, analizując jego budowę,

5.9. posługuje się słownikami,

5.10. korzysta z różnych źródeł informacji,

5.11. rozpoznaje w utworach środki literackie i objaśnia ich role,

5.12. poprawnie odmienia czasownik w trybie rozkazującym i przypuszczającym,

5.13. zna zasady pisowni cząstki „-by” oraz przeczenia „nie” z różnymi częściami mowy,

5.14. wskazuje podobieństwa i różnice między przymiotnikiem i przysłówkiem,

5.15. porządkuje różne rodzaje wypowiedzeń, podaje ich przykłady, prawidłowo je przekształca,

5.16. układa zdanie pojedyncze rozwinięte według podanego wykresu.

5.17. rozpoznaje podstawowe funkcje składowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot, orzeczenie, przydawka, okolicznik, dopełnienie),

5.18. wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście,

5.19. nazywa swoje reakcje czytelnicze,

5.20. czyta płynnie z odpowiednią intonacją, potrafi głosem oddać wszystkie typy zdań: oznajmujące, rozkazujące, pytające i wykrzyknikowe,

5.21. potrafi recytować z prawidłową dykcją oraz podczas recytacji głosem interpretuje utwór.

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,

6.2. proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy,

6.3. bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych,

6.4. uczestniczy w dostępnych mu formach działalności kulturalnej.

II Język angielski.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. potrafi od czasu do czasu zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

2.2. potrafi zrozumieć kilka kluczowych informacji w różnych tekstach i rozmowach,

2.3. potrafi wydobyć niedużą część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

2.4. potrafi czasami rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego,

2.5 potrafi zazwyczaj zrozumieć proste polecenia nauczyciela, ale może potrzebować pomocy lub podpowiedzi,

2.6. czasem potrafi przekazać wiadomość, ale z wielkimi trudnościami,

2.7.potrafi czasem mówić spójnie, ale zawsze z wielkim wahaniem,

2.8. posługuje się czasami poprawnym językiem, ale popełnia bardzo wiele zauważalnych błędów,

2.9. bardzo często ma problemy z poprawną wymową w zakresie poznanego materiału językowego,

2.10. dysponuje bardzo ograniczonym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli,

2.11. potrafi omawiać codzienne tematy, ale potrzebuje pomocy,

2.12. bardzo rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie,

2.13. można go czasami zrozumieć, ale z trudnością,

2.14. potrafi udzielić odpowiedź tylko na proste pytanie, są to odpowiedzi zazwyczaj 1 wyrazowe,

2.15. próbuje pisać tekst zawierający proste struktury i słownictwo,

2.16. tekst tylko czasem bywa spójny, brak mu organizacji,

2.17 w zadaniu pisemnym zawiera tylko niektóre istotne punkty,

2.18. używa w większości nieprawidłowej pisowni,

2.19. nie dostrzega różnicy pomiędzy fonetyczną a graficzną formą wyrazu,

2.20. potrafi poprawnie operować niedużą ilością struktur prostych i złożonych,

2.21. potrafi budować zdania, ale przeważnie niespójne,

2.22. dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa odpowiedniego do zadania,

2.23. uczestniczy w skupieniu w zajęciach lekcyjnych,

2.24. przynosi konieczny do zajęć zeszyt, podręcznik i zeszyt ćwiczeń,

2.25. prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń,

2.26. podejmuje próby realizacji poleceń nauczyciela,

2.27. pracuje na miarę swoich możliwości.

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. potrafi od czasu do czasu zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

3.2. potrafi zrozumieć część kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,

3.3.otrafi wydobyć część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

3.4. potrafi często rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego,

3.5. potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela,

3.6. czasem potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

3.7. potrafi czasami mówić spójnie, ale zawsze z wyraźnym wahaniem,

3.8. posługuje się częściowo poprawnym językiem, ale popełnia sporo zauważalnych błędów,

3.9. czasami ma problemy z poprawną wymową w zakresie poznanego materiału językowego,

3.10. dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei,

3.11.potrafi omawiać codzienne tematy, ale niewiele tematów o charakterze bardziej złożonym,

3.12. potrafi czasami w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

3.13. można go zazwyczaj zrozumieć,

3.14. potrafi napisać tekst zawierający proste struktury i słownictwo,

3.15. potrafi zorganizować tekst, który mógłby być bardziej spójny,

3.16. w zadaniu pisemnym czasami zawiera większość istotnych punktów,

3.17. używa czasem nieprawidłowej pisowni,

3.18. czasami ma problemy z dostrzeganiem różnicy pomiędzy fonetyczną a graficzną formą wyrazu,

3.19. potrafi poprawnie operować niektórymi strukturami prostymi i złożonymi,

3.20. potrafi budować zdania niekiedy spójne,

3.21. na ogół używa zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania,

3.22. używa niewiele słownictwa o charakterze bardziej złożonym.

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

4.2. potrafi zrozumieć większość kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,

4.3. potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

4.4.potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego,

4.5. potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela,

4.6. przeważnie potrafi przekazać wiadomość,

4.7. czasami potrafi mówić spójnie z lekkim wahaniem,

4.8. posługuje się w miarę poprawnym językiem, popełniając niekiedy zauważalne błędy,

4.9. sporadycznie ma problemy z poprawną wymową w zakresie poznanego materiału językowego,

4.10. dysponuje zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei,

4.11. potrafi omawiać tematy codzienne i niektóre tematy o charakterze bardziej złożonym,

4.12. potrafi na ogół w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

4.13. można go zazwyczaj zrozumieć bez trudności,

4.14. próbuje pisać stosując złożone struktury i słownictwo,

4.15. pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne,

4.16. w zadaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty, choć niektórym poświęca niewiele miejsca,

4.17. używa przeważnie prawidłowej pisowni i interpunkcji,

4.18. dostrzega różnicę pomiędzy fonetyczną a graficzną formą wyrazu,

4.19. potrafi poprawnie operować większością struktur prostych i złożonych,

4.20. potrafi budować zdania w większości wypadków spójne,

4.21 zazwyczaj używa szerokiego zakresu słownictwa odpowiedniego do zdania,

4.22. używa poprawnie elementów słownictwa o charakterze bardziej złożonym.

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

5.2. potrafi zrozumieć kluczowe informacje w różnorodnych tekstach i rozmowach,

5.3. potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną,

5.4. potrafi z łatwością rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego,

5.5. potrafi rozróżnić dźwięki,

5.6. zawsze potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela,

5.7. potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

5.8. często potrafi mówić spójnie bez zawahań,

5.9. posługuje się poprawnym językiem, popełniając niewiele błędów,

5.10 dysponuje dużym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei,

5.11. potrafi omawiać tematy codzienne i tematy o charakterze bardziej złożonym,

5.12 umie w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

5.13. można go z łatwością zrozumieć,

5.14. potrafi napisać zadanie zawierające złożone struktury i słownictwo,

5.15. potrafi w spójny sposób zorganizować tekst,

5.16.w zdaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty,

5.17. używa prawidłowej pisowni i interpunkcji,

5.18. potrafi poprawnie operować strukturami prostymi i złożonymi,

5.19. potrafi budować spójne zdania,

5.20. stosuje szeroki zakres słownictwa odpowiedni do zdania,

5.21. używa poprawnie słownictwa o charakterze bardziej złożonym.

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. zawsze rozumie ogólny sens i kluczowe informacje tekstów i rozmów

6.2. zawsze potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną

6.3. zawsze potrafi zrozumieć nauczyciela

6.4. wypowiedzi ustne i pisemne są prawie całkowicie poprawne

6.5. zawsze potrafi przekazać wiadomość

6.6. potrafi podjąć dyskusję z nauczycielem oraz uzasadnić swoje stanowisko

6.7. zna i stosuje bezbłędnie wszystkie poznane zasady gramatyczne oraz posiada bogate słownictwo

6.8. twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania

6.9. bierze udział w konkursach językowych i osiąga w nich sukcesy

III. Język niemiecki

1.ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceniania na ocenę dopuszczającą;

2. ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

2.1. potrafi poprawnie operować niedużą ilością struktur prostych złożonych (zdania są przeważnie niespójne),

2.2. dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa, odpowiedniego do zadania,

2.3. czasami niepoprawnie używa codziennego słownictwa,

2.4. potrafi od czasu do czasu zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

2.5. potrafi wydobyć niedużą część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

2.6. potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela, ale może potrzebować przy tym podpowiedzi,

2.7. czasem potrafi przekazać wiadomość, ale z trudnościami,

2.8. potrafią czasem mówić spójnie, ale z częstym wahaniem,

2.9. posługuje się czasem poprawnym językiem, ale popełnia wiele zauważalnych błędów,

2.10. rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie, można go zazwyczaj zrozumieć, ale z pewną trudnością,

2.11. próbuje pisać zdanie zawierające proste struktury i słownictwo (tekst bywa spójny, ale brak mu organizacji),

2.12. w zadaniu pisemnym zawiera niektóre istotne punkty,

2.13. używa w większości nieprawidłowej pisowni i interpunkcji.

2.14. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i stara się brać udział w lekcji.

3. ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

3.1. potrafi poprawnie operować niektórymi strukturami prostymi i złożonymi,

3.2. potrafi budować zdania, niekiedy spójne,

3.3. na ogół używa zakresu słownictwa, odpowiedniego do zadania,

3.4. potrafi czasem zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

3.5. potrafi wydobyć część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

3.6. potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela,

3.7. czasem potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

3.7. potrafi mówić spójnie, ale z wyraźnym wahaniem,

3.8. posługuje się częściowo poprawnym językiem, ale popełnia sporo zauważalnych błędów,

3.9. można go zazwyczaj zrozumieć,

3.10. próbuje napisać zdanie zawierające proste struktury i słownictwo,

3.11. w zadaniu pisemnym zawiera większość istotnych punktów, używa czasem nieprawidłowej pisowni i interpunkcji.

3.12. ponadto uczeń prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i stara się brać udział w lekcji.

4. ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1. potrafi poprawnie operować większością struktur prostych i złożonych,

4.2. potrafi budować spójne zdania, w większości wypadków spójnie,

4.3. zazwyczaj używa szerokiego zakresu słownictwa, odpowiedniego do zadania,

4.4. potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

4.5.potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

4.6. potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela,

4.7. przeważnie potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

4.8. potrafi mówić spójnie z lekkim wahaniem, (posługuje się w miarę poprawnym językiem, popełniając niekiedy zauważalne błędy),

4.9. potrafi na ogół w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

4.10.można go zazwyczaj zrozumieć bez trudności,

4.11. próbuje pisać stosując złożone struktury i słownictwo,

4.12. pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne, (tekst zawiera wszystkie istotne punkty, choć niektórym poświęca niewiele miejsca),

4.13. używa przeważnie prawidłowej pisowni i interpunkcji.

4.14. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i bierze w miarę aktywny udział w lekcji.

5 . ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

5.1. potrafi budować spójne zdania (poprawnie operuje strukturami prostymi i złożonym),

5.2. stosuje szeroki zakres słownictwa (odpowiedni do zadania),

5.3. potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

5.4. potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną,

5.5. potrafi z łatwością zrozumieć polecenia nauczyciela,

5.6. potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

5.7. potrafi mówić spójnie bez zawahań (posługuje się poprawnym językiem),

5.8. umie w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

5.9. można go z łatwością zrozumieć,

5.10. potrafi napisać zdanie zawierające złożone struktury i słownictwo,

5.11. potrafi w spójny sposób zorganizować tekst (tekst zawiera wszystkie istotne punkty),

5.12. używa prawidłowej pisowni i interpunkcji,

5.13. prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i bierze aktywny udział w lekcji.

6 . ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

6.1. spełnia kryteria oceniania na ocenę bardzo dobrą

6.2. potrafi wykorzystać nabytą wiedzę w praktyce w zakresie wszystkich sprawności językowych.

IV Muzyka.

1**. ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który

2.1. w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania,

2.2. potrafi zaśpiewać polski hymn narodowy *Mazurek Dąbrowskiego* oraz hymn szkoły,

2.3.niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,

2.4. jest w stanie wykonać proste ćwiczenie rytmiczne przy pomocy nauczyciela,

2.5. potrafi zagrać na instrumencie melodycznym gamę i najprostsze utwory przewidziane w programie nauczania,

2.6. niechętnie podejmuje działania muzyczne,

2.7. myli terminy muzyczne,

2.8. niesystematycznie odrabia proste prace domowe.

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który

3.1. opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania,

3.2. jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela,

3.3. potrafi zagrać niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na f1ecie lub dzwonkach,

3.4. niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,

3.5. potrafi wymienić i omówić podstawowe elementy dzieła muzycznego (tempo, dynamika, artykulacja, rytm, melodia),

3.6. wymienia miejsca, w których można posłuchać poszczególnych gatunków muzyki,

3.7. wyjaśnia zastosowanie metronomu,

3.8. wymienia wybrane formy muzyczne (pieśń, rondo),

3.9. wyjaśnia znaczenie niektórych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocy;

3.10. wymienia nazwiska wybitnych kompozytorów muzyki polskiej,

3.11. potrafi współpracować w grupie,

3.12. prowadzi zeszyt niestarannie,

3.13. niesystematycznie odrabia prace domowe.

4. ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1. opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,

4.2. korzysta z różnych źródeł informacji,

4.3. potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie i/lub dzwonkach,

4.4. umie zaśpiewać poprawnie pod względem muzycznym i z niewielką pomocą nauczyciela pieśni jednogłosowe poznane na lekcjach,

4.5. rozróżnia poznane wartości rytmiczne i potrafi zapisać ich symbole,

4.6. wykonuje wybrane schematy taktowania (w metrum 2/4, 3/4, 4/4),

4.7. wykonuje proste rytmy w metrum 2/4, 4/4 – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemetodycznych,

4.9.odtwarza w grupie charakterystyczne rytmy polskich tańców narodowych,

4.10. rozpoznaje zmiany tempa i dynamiki w trakcie słuchanych utworów,

4.11. wyjaśnia i rozumie pojęcia: gama, dynamika, tempo, artykulacja, interwał, metrum, rytm,

4.12. podaje rodzaje głosów ludzkich,

4.13. przedstawia sylwetki wybitnych kompozytorów muzyki polskiej,

4.14. wykazuje dużą aktywność podczas ćwiczeń i zabaw muzycznych,

4.15. odrabia prace domowe,

4.16. prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy.

5 . ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

5.1. opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,

5.2. korzysta z różnych źródeł informacji,

5.3. na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany,

5.4. potrafi zagrać większość melodii przewidzianych w programie nauczania na flecie i dzwonkach,

5.5. umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek przewidzianych w programie nauczania,

5.6. umie bezbłędnie wykonywać rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,

5.7. rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,

5.8. potrafi wymienić, odtworzyć rytmy oraz omówić charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych,

5.9. analizuje utwory pod względem tempa, rytmu i artykulacji,

5.10. stosuje w praktyce znaki chromatyczne,

5.11. potrafi samodzielnie utworzyć rondo rytmiczne,

5.12. rozróżnia rodzaje zespołów wokalnych i instrumentalnych,

5.13. rozróżnia rodzaje głosów ludzkich,

5.14. odrabia prace domowe,

5.15. jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

6. ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

6.1. prawidłowo pod względem rytmicznym, intonacyjnym, melodycznym i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika,

6.2. opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,

6.3. zdobywa dodatkową wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji,

6.4. na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne zadania, Projekty,

6.5. potrafi zagrać melodie przewidziane w podręczniku oraz inne proste melodie na flecie, dzwonkach, keyboardzie,

6.6. umie zaśpiewać *a capella* i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz spoza niego,

6.7. bezbłędnie odczytuje zapis nutowy (korzystanie z literowych nazw nut),

6.8. opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów,

6.9. potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne,

6.10. zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe,

6.11. jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych,

6.12. bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego (chóru),

6.13. aktywnie uczestniczy w programach artystycznych szkolnych uroczystości, występach zespołowych i solowych.

V Plastyka.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. powinien być w większości przypadków przygotowany do lekcji (przynosić potrzebne materiały),

2.2. powinien z pomocą nauczyciela wykonywać proste ćwiczenia, uczestniczyć w zabawach,

2.3. powinien wyjaśniać najważniejsze pojęcia, potrafi również wymienić kilku wybitnych polskich artystów;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. powinien przyswoić podstawowe wiadomości oraz najprostsze umiejętności,

3.2. bardzo rzadko jest nieprzygotowany do lekcji, stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych,

3.3. posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne,

3.4. powinien samodzielnie wykonywać proste ćwiczenia i uczestniczyć w zabawach, a także współpracować w grupie i podejmować próby samodzielnej twórczości plastycznej,

3.5. potrafi podać nazwiska kilku wybitnych polskich twórców;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. potrafi wykorzystać w praktyce zdobyta wiedzę i umiejętności,

4.2. zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy,

4.3. prawidłowo posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy,

4.4. przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych, wkłada dużo wysiłku w wykonywaną pracę i systematycznie pracuje na lekcjach,

4.5. świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne,

4.6. wymienia nazwiska kilku twórców polskich i zagranicznych,

4.7. samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności,

5.2. bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie,

5.3. korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowywaniu dodatkowych wiadomości, a także uczestniczy w działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią, wykazując zaangażowanie i pomysłowość,

5.4. umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i dobiera technikę do tematu pracy,

5.5. podaje nazwiska wybitnych artystów w Polsce i na świecie,

5.6. analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. przejawia szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi, a także zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach grupowych,

6.2. bierze udział w konkursach plastycznych oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i regionu,

6.3. twórczo posługuje się rożnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi,

6.4. potrafi wymienić wybitnych twórców polskich i zagranicznych oraz podać przykłady ich twórczości,

6.5. analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną.

VI Historia i społeczeństwo.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. opanował treści konieczne, ale jego wiedza jest fragmentaryczna, ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym czasie nadrobić,

2.2. przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie,

2.3. zna główne postacie historyczne,

2.4. zna prosty podział źródeł historycznych,

2.5. rozumie prosty tekst źródłowy,

2.6. ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu, przyporządkowuje datę wiekowi,

2.7. zna daty roczne przełomowych wydarzeń,

2.8. odczytuje podstawowe dane kartograficzne, wskazuje na mapie wybrane państwa i regiony,

2.9. umie nazwać poznane epoki oraz przedstawić ich ramy chronologiczne,

2.10. okazuje szacunek symbolom państwowym,

2.11. zachowuje się godnie w czasie obchodów świąt i uroczystości państwowych,

2.12. zna podstawowe dokumenty prawne regulujące życie społeczeństwa i państwa,

2.13. dostrzega i rozpoznaje podstawowe reguły i procedury demokratyczne w państwie,

2.14. zna rodzaje potrzeb człowieka, wymienia poznane grupy społeczne,

2.15. posługuje się podręcznikiem,

2.16. wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,

2.17. ma trudności ze zbudowaniem poprawnej wypowiedzi,

2.18. zachowuje na lekcji bierną postawę, ale wykazuje chęć współpracy i, odpowiednio motywowany, jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia;

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą,

3.2. opanował minimum wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,

3.3. z niewielkimi trudnościami posługuje się terminologią poznaną na lekcjach,

3.4. dostrzega podstawowe związki przyczynowo- skutkowe pomiędzy faktami historycznymi,

3.5. wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,

3.6. dostrzega rolę głównych postaci historycznych w ważnych wydarzeniach,

3.7. rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,

3.8. pod kierunkiem nauczyciela gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,

3.9. podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu źródłowego,

3.10. z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w czasie (taśma chronologiczna),

3.11. szereguje poznane wydarzenia w czasie,

3.12. z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w przestrzeni (mapa),

3.13. podaje podstawowe cechy odróżniające epoki: starożytną, średniowieczną nowożytną,

3.14. wskazuje główne elementy tradycji starożytnej w życiu współczesnym,

3.15. rozpoznaje własne prawa i obowiązki w życiu rodzinnym,

3.16. dokonuje prostej charakterystyki regionu, w którym mieszka,

3.17. podaje podstawowe informacje na temat państwa i sposobu jego funkcjonowania,

3.18. przedstawia najważniejsze informacje dotyczące życia politycznego i społecznego w Polsce,

3.19. zna i potrafi zastosować podstawowe procedury demokratyczne w klasie i szkole,

3.20. wymienia poznane prawa człowieka, obywatela i dziecka,

3.21.samodzielnie pracuje z podręcznikiem,

3.22. wykonuje proste zadania pisemne, poprawia popełnione błędy merytoryczne,

3.23. formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,

3.24. formułuje ogólne opinie,

3.25.wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,

3.26.wykazuje postawę tolerancji oraz poszanowania dla cudzych poglądów,

3.27.posługuje się mediami elektronicznymi;

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1.posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą i dostateczną, opanował w niepełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,

4.2.prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,

4.3.porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega złożoność związków przyczynowo skutkowych między wydarzeniami,

4.4.samodzielnie wyciąga ogólne wnioski,

4.5.charakteryzuje dokonania ważnych postaci historycznych,

4.6.samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,

4.7.analizuje i interpretuje teksty źródłowe z niewielką pomocą nauczyciela,

4.8.wykonuje wszystkie rodzaje ćwiczeń z wiązane z orientacją w czasie,

4.9.dobrze posługuje się mapą historyczną i planem, poprawnie odczytuje zawarte w nich informacje,

4.10. umie krótko scharakteryzować poznane epoki,

4.11. wskazuje elementy tradycji wszystkich epok w życiu współczesnym,

4.12.zna różne systemy organizacji społeczeństw i państw,

4.13.charakteryzuje główne problemy życia politycznego i społecznego małej ojczyzny i państwa,

4.14.wie, co należy robić, gdy jego prawa jako człowieka, dziecka lub ucznia są łamane,

4.15.rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł, inspirowany przez nauczyciela potrafi rozwiązać trudniejsze zadania,

4.16.swobodnie wypowiada się na wybrane tematy, w tym społeczne,

4.17.formułuje i uzasadnia własne poglądy i opinie,

4.18.aktywnie uczestniczy w lekcjach,

4.19.ma świadomość korzyści i zagrożeń wynikających z wykorzystania mediów elektronicznych,

4.20.systematycznie przygotowuje się do zajęć i odrabia prace domowe;

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1.posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną i dobrą,

5.2.opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,

5.3.swobodnie wypowiada się na temat przyczyn, przebiegu i skutków wydarzeń oraz zjawisk historycznych i społecznych,

5.4.samodzielnie wyciąga złożone wnioski,

5.5.ocenia dokonania postaci historycznych,

5.6.integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, wyraża ją w wypowiedziach ustnych i pisemnych, posługuje się poprawnym językiem,

5.7.samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe,

5.8.dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia politycznego i społecznego (państwo, przemiany w strukturze społecznej, gospodarce itp.),

5.9.samodzielnie rozwiązuje wszystkie problemy teoretyczne i praktyczne z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie,

5.10. aktywnie działa w zespole, wspiera innych, wpływa na efektywność pracy pozostałych członków grupy,

5.11. uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,

5.12. wykazuje aktywność jako członek społeczności szkolnej,

5.13. odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych;

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1.posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą,

6.2.poszerza swoją wiedzę o wiadomości, prezentuje dodatkową wiedzę w toku zajęć lekcyjnych,

6.3.selekcjonuje i hierarchizuje zdobyte wiadomości,

6.4.formułuje przemyślane i oryginalne wnioski,

6.5.samodzielnie wykonuje zadania o wysokim stopniu trudności, nie popełniając żadnych błędów merytorycznych,

6.6.wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, proponuje oryginalne rozwiązania,

6.7.wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,

6.8.rozwija zainteresowania historyczne, udzielając się w kole historycznym, wykazuje inicjatywę i pomysłowość,

6.9. ma krytyczne podejście do zagadnień poruszanych na lekcji,

6.10. potrafi dyskutować, używa odpowiedniej argumentacji,

6.11. współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu niektórych zajęć,

6.12. planuje i organizuje swoją pracę oraz pracę grupy zadaniowej,

6.13. w wypowiedziach ustnych i pisemnych posługuje się nienaganną polszczyzną,

6.14. wykazuje się dużą wrażliwością społeczną, inicjuje i koordynuje działania społeczności szkolnej na różnych polach (akcje obywatelskie, charytatywne, ekologiczne)

6.15. osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

VII Przyroda.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. wyjaśnia, co to jest plan obszaru,

2.2. oblicza odległość na planie lub mapie za pomocą podziałki liniowej, wykorzystując kroczek, cyrkiel lub linijkę,

2.3. odczytuje wartość wysokości względnej i bezwzględnej,

2.4. wskazuje na mapie ogólnogeograficznej miasta, rzeki, jeziora,

2.5. pokazuje na mapie pasy ukształtowania powierzchni Polski,

2.6. odczytuje z mapy nazwy krain tworzących wybrany pas ukształtowania powierzchni Polski,

2.7. wymienia przykłady drzew iglastych i liściastych rosnących w polskich lasach,

2.8. pokazuje na mapie województwo, powiat i miejscowość w której mieszka,

2.9. pokazuje Polskę i jej sąsiadów na mapie Europy i świata,

2.10. rozpoznaje symbole UE (flaga, hymn, waluta),

2.11. wymienia rodzaje zanieczyszczeń środowiska,

2.12. wymienia 2–3 formy ochrony przyrody w Polsce,

2.13. rozpoznaje rośliny i zwierzęta chronione, które może spotkać w najbliższej okolicy,

2.14.pokazuje na mapie Morze Bałtyckie, Żuławy Wiślane pas pobrzeży, jeziora przybrzeżne,

2.15. pokazuje na mapie Pojezierze Mazurskie oraz największe i najgłębsze jezioro,

2.16. pokazuje na mapie pas Nizin Środkowopolskich i wymienia dwie cechy krajobrazu nizinnego,

2.17. pokazuje na mapie wybrane parki narodowe,

2.18. pokazuje na mapie Polski pas wyżyn,

2.19. pokazuje na mapie Polski Góry Świętokrzyskie, Sudety i Karpaty,

2.20. podaje nazwy pięter roślinności w Tatrach ,

2.21. rozpoznaje wybranych przedstawicieli mchów, paproci, skrzypów, widłaków,

2.22. na podstawie obserwacji wskazuje dwie cechy rośliny nagonasiennej i okrytonasiennej,

2.23. wymienia główne części ciała rośliny nasiennej,

2.24. na podstawie obserwacji podaje nazwy części grzyba kapeluszowego ,

2.25. rozpoznaje 2–3 gatunki grzybów jadalnych,

2.26. podaje przykłady ciał stałych, cieczy i gazów,

2.27. podaje przykłady ciał twardych, kruchych i plastycznych,

2.28. wskazuje bieguny magnetyczne w magnesie,

2.29. wymienia czynniki wpływające na szybkość parowania cieczy,

2.30. podaje przykłady wykorzystania w życiu codziennym ściśliwości i rozprężliwości gazów,

2.31. podaje przykłady wykorzystania w praktyce zjawiska rozszerzalności cieplnej ciał stałych i cieczy.

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. oblicza wymiary przedmiotu w podanej skali,

3.2. odczytuje skale planu najbliższej okolicy,

3.3. oblicza odległość rzeczywistą na planie lub mapie za pomocą skali liniowej,

3.4. odczytuje wysokość punktu położonego na poziomicy,

3.5. omawia barwy stosowane na mapach hipsometrycznych,

3.6. podaje przykłady wpływu człowieka na zmiany zachodzące na powierzchni ziemi,

3.7. wymienia nazwy pasów ukształtowania powierzchni Polski,

3.8. pokazuje na mapie Wisłę i Odrę od źródła do ujścia,

3.9. wymienia jednostki podziału administracyjnego Polski,

3.10. omawia położenie Polski w Europie i wymienia nazwy krajów sąsiadujących z Polską,

3.11. wymienia cele Unii Europejskiej,

3.12. wymienia źródła zanieczyszczeń środowiska,

3.13. podaje przykłady bogactw przyrody wykorzystywanych przez człowieka,

3.14. wyjaśnia, co to są parki narodowe i podaje przykłady obiektów chronionych,

3.15. wyjaśnia, na czym polega ochrona częściowa,

3.16. wymienia rodzaje krajobrazów,

3.17. podaje przykłady organizmów występujących w Morzu Bałtyckim,

3.18. omawia cechy wybrzeża niskiego i wybrzeża wysokiego,

3.19. pokazuje na mapie Krainę Wielkich Jezior Mazurskich,

3.20. opisuje krajobraz nizinny, wyżyn i gór,

3.21. omawia największe parki narodowe,

3.22. podaje po dwa przykłady organizmów chronionych w poznanych parkach narodowych,

3.23. omawia budowę zewnętrzną mchu i paproci,

3.24. rozpoznaje nasiona kilku wybranych roślin nasiennych,

3.25.wskazuje cechy budowy roślin nagonasienne i okrytonasiennych,

3.26. omawia rolę łodygi, liścia, korzenia,

3.27. rozpoznaje typy systemów korzeniowych roślin,

3.28. wyjaśnia, na czym polega rozmnażanie bezpłciowe roślin,

3.29. korzystając ze schematu, omawia cykl rozwojowy rośliny okrytonasiennej,

3.30. odróżnia gatunki grzybów jadalnych od gatunków grzybów trujących,

3.31. omawia wpływ temperatury na zmiany stanu skupienia substancji,

3.32. wymienia właściwości ciał stałych,

3.33. podaje przykłady wykorzystania w życiu właściwości plastycznych i magnetycznych ciał stałych,

3.34. bada doświadczalnie rozszerzalność cieplną cieczy.

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1**.**oblicza odległości na planie i mapie za pomocą skali liniowej,

4.2**.** wyjaśnia pojęcie poziomica,

4.3. odczytuje z mapy poziomicowej wysokość względną,

4.4. szacuje wysokość drzewa, za pomocą metody cienia,

4.5. klasyfikuje wypukłe formy terenu, wykorzystując przedziały wysokości,

4.6. omawia rolę sił zewnętrznych w kształtowaniu powierzchni ziemi,

4.7. omawia dowolny pas ukształtowania powierzchni Polski,

4.8. pokazuje na mapie główne dopływy Wisły i Odry, jeziora zaporowe, największe obszary bagienne w Polsce,

4.9. odczytuje z mapy nazwy województw sąsiadujących z tym, w którym mieszka,

4.10. wymienia nazwy stolic krajów sąsiadujących z Polską,

4.11. wyjaśnia, czym jest strefa Schengen,

4.12. podaje przykłady zagrożenia środowiska wynikające z rozwoju transportu samochodowego,

4.13. wyjaśnia, dlaczego ścieki stanowią zagrożenie dla środowiska,

4.14. wymienia działania człowieka służące ochronie przyrody,

4.15. wyjaśnia, co to są rezerwaty przyrody oraz na czym polega ścisła i częściowa ochrona danego obszaru,

4.16. podaje przykłady organizmów samożywnych występujących w Morzu Bałtyckim,

4.17. wyjaśnia pojęcia: cieśnina, wydmy ruchome, depresja

4.18. wyjaśnia, na czym polega niszcząca działalność morza

4.19. opisuje wybrzeże wysokie,

4.20. opisuje krajobraz Pojezierzy Suwalskich,

4.21. wskazuje składniki krajobrazu naturalnego na Nizinach Środkowopolskich,

4.22. charakteryzuje wybrany park narodowy,

4.23. wymienia cechy krajobrazu krasowego,

4.24. opracowuje plan zwiedzania Gdańska, Warszawy, Krakowa,

4.25. wyjaśnia, jak powstały gołoborza,

4.26. opisuje krajobraz Gór Świętokrzyskich,

4.27. pokazuje na mapie Tatr Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie,

4.28. wymienia cechy krajobrazu wysokogórskiego,

4.29. omawia budowę zewnętrzną mchów, skrzypów i widłaków,

4.30. wyjaśnia pojęcia: rośliny nasienne, nagonasienne i okrytonasienne,

4.31. omawia funkcje pędów: nadziemnego i podziemnego,

4.32. porównuje systemy korzeniowe palowy i wiązkowy,

4.33. wyjaśnia znaczenie pojęć: zapylenie i zapłodnienie,

4.34. podaje przykłady grzybów jedno- i wielokomórkowych,

4.35. wskazuje w środowisku przyrodniczym grzyby pasożytnicze,

4.36. porównuje właściwości wody w trzech stanach skupienia,

4.37. porównuje właściwości ciał stałych i cieczy w zakresie kształtu i ściśliwości,

4.38. wyjaśnia, na czym polega ściśliwość i rozprężliwość gazów,

4.39. wyjaśnia pojęcia: przewodnik ciepła, izolator ciepła.

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. wyjaśnia, co to jest skala; zapisuje skalę różnymi sposobami,

5.2. dokonuje obliczeń z zastosowaniem skali liczbowej i mianowanej,

5.3. wyjaśnia związek odległości na mapie z zastosowaną skalą (większa, mniejsza),

5.4. omawia, jak powstaje mapa poziomicowa,

5.5. podaje przykłady informacji, które można odczytać z mapy poziomicowej,

5.6. klasyfikuje wypukłe i wklęsłe formy terenu, wykorzystując przedziały wysokości ,-

5.7. na podstawie informacji zawartych na mapie charakteryzuje wybrany fragment terenu, uwzględniając ukształtowanie powierzchni oraz składniki przyrody i wytwory człowieka,

5.8. wyjaśnia, na czym polega działanie sił zewnętrznych i wewnętrznych,

5.9. pokazuje na mapie krainy, które tworzą poszczególne pasy ukształtowania powierzchni Polski,

5.10. na podstawie opisu rozpoznaje pas ukształtowania powierzchni Polski,

5.11. pokazuje na mapie dorzecze Wisły i Odry,

5.12. wyjaśnia, w jakich celach tworzy się sztuczne zbiorniki wodne,

5.13. omawia zmiany lesistości Polski na przestrzeni dziesięciu wieków,

5.14. uzasadnia konieczność podziału administracyjnego kraju,

5.15. analizuje informacje (wykres) dotyczące powierzchni i liczby mieszkańców wybranych krajów europejskich,

5.16. analizuje informacje (wykres) dotyczący liczby mieszkańców w poszczególnych województwach,

5.17. podaje przykłady działań UE mających na celu wsparcie krajów słabiej rozwiniętych,

5.18. przygotuje prezentację na temat wybranych krajów Unii Europejskiej,

5.19. omawia sposób powstawania kwaśnych opadów,

5.20. omawia sposób powstawania smogu,

5.21. wyjaśnia, dlaczego ścieki mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia człowieka,

5.22. podaje przykłady unieszkodliwiania zanieczyszczeń przez przyrodę,

5.23. wskazuje różnice między parkiem narodowym a parkiem krajobrazowym,

5.24. wyjaśnia, na czym polega ochrona gatunkowa podaje przykłady działalności człowieka skutkujące przekształcaniem krajobrazu,

5.25. opisuje krajobraz najbliższej okolicy,

5.26. charakteryzuje rozmieszczenie organizmów żyjących w Morzu Bałtyckim, uwzględniając głębokość i zasolenie,

5.27. omawia, w jaki sposób powstały jeziora przybrzeżne,

5.28. omawia, w jaki sposób Wisła kształtowała krajobraz Żuław ,

5.29. wyjaśnia cofanie się wybrzeża wysokiego,

5.30. omawia sposób powstania bryzy,

5.31. prezentuje (np. na osi czasu) dzieje Gdańska od X w. do czasów współczesnych,

5.32. wyjaśnia, w jaki sposób kształtował się krajobraz pojezierzy,

5.33. wymienia osobliwości przyrodnicze omawianych krain geograficznych Polski,

5.34. omawia zmiany, jakie zaszły w krajobrazach omawianych krain,

5.35. omawia zmiany zachodzące w krajobrazie wielkomiejskim Warszawy charakteryzuje omawiane parki narodowe,

5.36. wyjaśnia, dlaczego Puszczę Białowieską nazywamy „lasem pierwotnym”,

5.37. omawia proces przekształcania krajobrazu Wyżyny Śląskiej z naturalnego w miejsko-przemysłowy - wyjaśnia pojęcie krasowienia i opisuje wygląd jaskini krasowej,

5.38. wymienia przyczyny różnorodności świata roślin Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej,

5.39. omawia czynniki, dzięki którym na Wyżynie Lubelskiej intensywnie rozwinęło się rolnictwo,

5.40. opisuje atrakcje turystyczne głównych miasta Polski,

5.41.wymienia czynniki zewnętrzne, które ukształtowały krajobraz gór Polski,

5.42. porównuje krajobrazy poznanych gór,

5.43. charakteryzuje skały występujące w górach,

5.44. porównuje krajobraz Tatr Wysokich z krajobrazem Tatr Zachodnich,

5.45. omawia cechy wiatru halnego i jego wpływ na warunki pogodowe w Tatrach,

5.46. charakteryzuje piętra roślinności w Tatrach,

5.47. omawia proces rozmnażania się mchów i paproci przez zarodniki,

5.48. wyjaśnia, dlaczego mchy i porosty nazywamy organizmami pionierskimi,

5.49. wskazuje cechy wspólne w procesie rozmnażania mchów i paprotników,

5.50. rozpoznaje obserwowane mchy i paprotniki, posługując się atlasem roślin,

5.51. omawia budowę komórki roślinnej,

5.52. rozpoznaje typy kwiatostanów,

5.53. wyszukuje rośliny okrytonasienne posiadające poznane na lekcji typy kwiatostanów,

5.54. omawia sposób przewodzenia wody i soli mineralnych oraz produktów fotosyntezy,

5.55. omawia rodzaje i różne kształty liści, podając przykłady ,

5.56. wymienia przykłady roślin mających: system korzeniowy palowy,

5.57. wyjaśnia pojęcie kwiaty obupłciowe,

5.58. wymienia różnice między grzybami a roślinami,

5.59. wymienia objawy, które mogą świadczyć o zatruciu grzybami,

5.60. omawia sposób postępowania w przypadku podejrzenia zatrucia grzybami,

5.61. rozpoznaje niektóre grzyby,

5.62. wyjaśnia, podając przykłady, czym jest materia,

5.63. wyjaśnia, od czego zależą właściwości substancji,

5.64. porównuje ruch drobin w ciałach stałych, cieczach i gazach,

5.65. wyjaśnia, dlaczego ciała stałe mają określony kształt i określoną objętość,

5.66. omawia wzajemne oddziaływanie magnesów,

5.67. wyjaśnia, dlaczego ciecze mają stałą objętość

5.68. wyjaśnia, na czym polega zjawisko dyfuzji w cieczach ,

5.69. podaje przykłady zastosowania przewodnictwa cieplnego ciał stałych,

5.70. porównuje przekazywanie ciepła przez ciecze, gazy i ciała stałe,

5.71. wyjaśnia związek rozszerzalności cieplnej ciał stałych z ich budową drobinową,

5.72. wyjaśnia, dlaczego szybkość parowania cieczy zależy od jej temperatury,

6.. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. na podstawie informacji zawartych na mapie charakteryzuje wybrany fragment terenu, uwzględniając ukształtowanie powierzchni oraz składniki przyrody i wytwory człowieka,

6.2. omawia działalność lodowca na obszarze Polski,

6.3. szacuje, które pasy ukształtowania powierzchni Polski zajmują największą i najmniejszą powierzchnię,

6.4. omawia, w jaki sposób powstają bagna,

6.5. prezentuje informacje na temat najgroźniejszych szkodników lasów Polski,

6.6. omawia sposób sprawowania władzy na terenie województwa, powiatu, gminy,

6.7. wskazuje na mapie skrajne punkty Europy,

6.8. przygotuje prezentacje multimedialną na temat państw europejskich,

6.9. przygotuje informacje na temat zagrożeń lokalnego środowiska,

6.10. przygotuje prezentacje multimedialną na temat osobliwości przyrodniczych danego regionu,

6.11. przygotuje informacje na temat rzadkich gatunków występujących w parkach regionu,

6.12. wymienia różne postaci, w jakich węgiel występuje w skorupie ziemskiej i omawia sposób ich wykorzystania,

6.13. proponuje plan wycieczki po omawianym mieście lub krainie,

6.14. omawia wpływ turystyki na przyrodę parków narodowych,

6.15. opracowuje spis zasad, których należy przestrzegać, wybierając się w góry,

6.16. omawia rolę wybranych struktur komórkowych,

6.17. przygotowuje dokumentację fotograficzną (lub prezentację multimedialną) na dowolne zagadnienie omawiane na lekcji,

6.18. na podstawie dodatkowych źródeł informacji podaje przykłady różnych przystosowań kwiatów do zapylania

6.19. przygotuje informacje na temat wartości odżywczych wybranych nasion,

6.20. przygotowuje spis zasad obowiązujących podczas grzybobrania,

6.21. omawia, popierając przykładami, wpływ sposobów ułożenia drobin w ciałach stałych na ich właściwości,

6.21. wyjaśnia pojęcie gęstości substancji,

6.22. wyjaśnia, co to jest próżnia,

6.23. omawia zasady bezpieczeństwa podczas posługiwania się urządzeniami, w których wykorzystano zjawisko ściśliwości gazów,

6.24. wyjaśnia zasadę działania termosu.

VIII Matematyka.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. zamienia jednostki długości, masy, czasu – proste przykłady,

2.2. zapisuje i czyta liczby w zakresie 1 000 000,

2.3. porównuje liczby naturalne w zakresie 1 000 000,

2.4. zaznacza liczby na osi liczbowej i odczytuje je – nieskomplikowane przykłady,

2.5. rozróżnia znaki rzymskie w zakresie 50,

2.6. dodaje i odejmuje liczby naturalne w zakresie 200 – proste przykłady,

2.7. mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie tabliczki mnożenia,

2.8. mnoży i dzieli liczby naturalne przez 10, 100, 1000 – proste przykłady,

2.9. wykonuje dodawanie i odejmowanie sposobem pisemnym – proste przykłady,

2.10. mnoży i dzieli liczby naturalne przez liczby jednocyfrowe oraz dwucyfrowe – proste przypadki,

2.11. wskazuje liczby podzielne przez 2, 5, 10, 100,

2.12. podaje przykłady wielokrotności liczb jednocyfrowych w zakresie 100,

2.13. rozróżnia i nadaje nazwy punktom, prostym, półprostym,

2.14. rysuje odcinki i mierzy je,

2.15. wymienia jednostki długości,

2.16. rozróżnia kąty ostre, proste, rozwarte, pełne, półpełne,

2.17. rozpoznaje proste i odcinki prostopadłe i równoległe,

2.18. wskazuje kąty przyległe i wierzchołkowe.

2.19. zapisuje iloraz liczb naturalnych w postaci ułamka zwykłego i odwrotnie,

2.20. przedstawia ułamek jako część całości,

2.21. wyszukuje ułamki właściwe i niewłaściwe w zbiorze ułamków zwykłych,

2.22. zaznacza części ułamkowe figury – nieskomplikowane przykłady,

2.23. podaje przykłady ułamków właściwych, niewłaściwych, liczb mieszanych,

2.24. opisuje zaznaczoną część całości za pomocą ułamka,

2.25. zapisuje część całości za pomocą ułamka – proste przypadki,

2.26. zamienia liczby mieszane na ułamki i odwrotnie – proste przypadki,

2.27. zaznacza ułamki zwykłe na osi liczbowej, gdy podana jest jednostka z odpowiednim jej podziałem,

2.28. skraca i rozszerza ułamki zwykłe – proste przykłady,

2.29. porównuje ułamki – proste przykłady,

2.30. dodaje i odejmuje ułamki o jednakowych i różnych mianownikach – proste przykłady,

2.31. mnoży ułamki zwykłe – proste przykłady,

2.32. dzieli ułamki zwykłe – proste przykłady,

2.33. rozróżnia wielokąty i nadaje im nazwy ze względu na liczbę boków,

2.34. rysuje wielokąty,

2.35. wskazuje wierzchołki, boki, kąty wewnętrzne wielokąta,

2.36. wskazuje lub rysuje przekątne wielokąta,

2.37. oblicza obwód wielokąta – proste przypadki,

2.38. rysuje odcinki, kwadraty w skali 1 : 1, 1 : 2, 2 : 1,

2.39. odróżnia wyrażenia arytmetyczne od algebraicznych,

2.40. zapisuje i czyta proste wyrażenia algebraiczne,

2.41. rozwiązuje równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, występującą po jednej stronie równania, poprzez zgadywanie,

2.42. rozróżnia trójkąty różnoboczne, równoramienne, równoboczne,

2.43. rozróżnia trójkąty ostrokątne, prostokątne, rozwartokątne,

2.44. wymienia niektóre cechy dowolnego trójkąta,

2.45. wskazuje na rysunku wysokość trójkąta,

2.46. rozwiązuje bardzo proste zadania, dotyczące trójkątów,

2.47. podaje przykłady ułamków dziesiętnych,

2.48. skazuje ułamki dziesiętne w danym zbiorze liczb,

2.49. odczytuje i zapisuje ułamki dziesiętne – proste przykłady,

2.50. wykonuje dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych w pamięci i pisemnie – proste przypadki,

2.51. mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000,

2.52. dzieli proste ułamki dziesiętne w pamięci lub korzysta z kalkulatora,

2.53. rozróżnia prostokąty, kwadraty, romby, równoległoboki, trapezy,

2.54. rysuje poznane czworokąty i nazywa je,

2.55. rysuje przekątne czworokątów,

2.56. oblicza obwody czworokątów, gdy długości boków są wyrażone w jednakowych jednostkach,

2.57. wymienia podstawowe własności poznanych czworokątów,

2.58. dodaje przykłady liczb całkowitych dodatnich i ujemnych,

2.59. dodaje praktyczne przykłady stosowania liczb ujemnych,

2.60. odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej – proste przykłady,

2.61. zaznacza liczby całkowite na osi liczbowej – proste przykłady,

2.62. dodaje i odejmuje jednocyfrowe liczby całkowite,

2.63. wymienia jednostki pola,

2.64. zamienia jednostki pola w prostych przypadkach typu: 2 cm^2 = 200 mm^2, 1 m^2 = 100 dm^2,

2.65. patrząc na rysunek figury i zaznaczone na nim dane, oblicza pole znanego czworokąta – proste przypadki,

2.66. określa pojęcie procentu,

2.67. odczytuje procent, zaznaczony na prostokącie, zbudowanym ze 1 00 prostokątów jednostkowych,

2.68. oblicza 50%, 25% danej liczby, korzystając z rysunku,

2.69. wyróżnia wśród modeli brył sześcian i prostopadłościan,

2.70. pokazuje na modelach graniastosłupów wierzchołki, krawędzie, ściany,

2.71. wymienia podstawowe jednostki pola i objętości,

2.72. rozcina pudełka, uzyskując siatki graniastosłupów,

2.73. oblicza pole powierzchni sześcianu,

2.74. oblicza pole powierzchni prostopadłościanu, mając daną siatkę bryły.

3**. Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń który:

3.1. dodaje i odejmuje złote i grosze z przekroczeniem progu złotówki.

3.2. czyta i pisze słowami wielkie liczby w zakresie miliarda.

3.3. stosuje w działaniach pamięciowych przemienność i łączność dodawania i mnożenia.

3.4. wskazuje liczby pierwsze i złożone w zbiorze liczb naturalnych w zakresie 100.

3.5. podaje przykłady liczb pierwszych i złożonych.

3.6. podaje dzielniki i wielokrotności liczb w zakresie 100.

3.7. wykonuje dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie w pamięci lub sposobem pisemnym.

3.8. wskazuje kolejność wykonywania działań.

3.9. oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych – proste przypadki.

3.10. podaje przykłady liczb podzielnych przez 3, 9, 100 i wskazuje liczby podzielne przez 3, 9,

3.11. rozwiązuje zadania krótkiej odpowiedzi z zastosowaniem porównywania różnicowego i ilorazowego.

3.12. oblicza drugą i trzecią potęgę liczby jednocyfrowej.

3.13. stosuje obliczenia czasowe – proste przypadki.

3.14. oblicza drogę, mając czas i prędkość lub prędkość, mając czas i drogę.

3.15. odczytuje dane na diagramach słupkowych.

3.16. podaje rozwiązanie prostego równania z jedną niewiadomą przez zgadywanie lub dopełnianie.

3.17. zamienia jednostki długości – proste przypadki.

3.18. mierzy i zapisuje długości w różnych jednostkach – proste przypadki.

3.19. rysuje proste i odcinki prostopadłe oraz proste i odcinki równoległe.

3.20.mierzy kąty mniejsze od 180° i rysuje kąty o mierze mniejszej niż 180°.

3.21.rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe.

3.22.podaje miary kątów przyległych i wierzchołkowych.

3.23.rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem wiadomości o kątach.

3.24.porównuje i zamienia jednostki długości

3.25.porównuje ułamki – proste przykłady

3.26.odczytuje ułamki zaznaczone na osi liczbowej

3.27.podnosi ułamki do drugiej i trzeciej potęgi,

3.28.podaje odwrotność liczby,

3.29.oblicza ułamek danej liczby – proste przykłady,

3.30.rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem działań na ułamkach,

3.31.oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych z zastosowaniem działań na ułamkach,

3.32.oblicza obwody wielokątów – proste zadania,

3.33.oblicza długość boku kwadratu, mając dany jego obwód,

3.34.oblicza długość boku prostokąta, mając dany jego obwód i długość drugiego boku,

3.35.wyjaśnia sposób obliczania obwodu prostokąta, w tym prostokąta o równych bokach i oblicza ten obwód,

3.36.rozróżnia skalę powiększającą, pomniejszającą oraz skalę 1 : 1,

3.37.rysuje prostokąty w danej skali – proste przykłady,

3.38.konstruuje trójkąt z danych trzech odcinków,

3.39.oblicza rzeczywistą odległość z mapy lub planu i odwrotnie – proste przykłady,

3.40.rozwiązuje podstawowe zadania z zastosowaniem skali,

3.41.zapisuje i czyta nieskomplikowane wyrażenia algebraiczne,

3.42.oblicza wartości wyrażeń algebraicznych – proste przypadki,

3.43. rozwiązuje równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, występującą po jednej stronie równania, poprzez dopełnianie lub wykonywanie działania odwrotnego,

3.44. zamienia proste wyrażenia algebraiczne na formę słowną,

3.45. zapisuje wzory na pole i obwód prostokąta i oblicza ich wartość liczbową,

3.46. korzysta z nieskomplikowanych wzorów, w których występują oznaczenia literowe,

3.47. rozpoznaje równanie, wskazuje jego prawą i lewą stronę oraz niewiadomą,

3.48. rozwiązuje elementarne równania i sprawdza poprawność rozwiązania,

3.49. konstruuje trójkąty różnoboczne, równoramienne, równoboczne z trzech danych odcinków,

3.50. rysuje trójkąty ostrokątne, prostokątne, rozwartokątne,

3.51. nazywa boki trójkąta prostokątnego,

3.52. rysuje wysokości dowolnego trójkąta,

3.53. podaje własności trójkątów,

3.54. rozwiązuje elementarne zadania z zastosowaniem własności różnych trójkątów,

3.55. klasyfikuje trójkąty ze względu na boki i kąty,

3.56. dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki dziesiętne w pamięci lub sposobem pisemnym,

3.57. porównuje ułamki dziesiętne,

3.58. rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach dziesiętnych,

3.59. rozwiązuje proste zadania, w których występuje porównywanie różnicowe i ilorazowe,

3.60. odczytuje ułamki zaznaczone na osi liczbowej,

3.61. zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej, mając dany podział jednostki – proste przykłady,

3.62. skraca i rozszerza ułamki dziesiętne,

3.63. zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne i odwrotnie – proste przykłady,

3.64. wykonuje proste działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,

3.65. rozróżnia wagi brutto, netto, tara,

3.66.podaje przybliżenia ułamków dziesiętnych,

3.67.rozwiązuje proste zadania tekstowe, dotyczące porównywania różnicowego lub ilorazowego,

3.68.wymienia własności poznanych czworokątów i stosuje je w nieskomplikowanych zadaniach tekstowych, w tym na własnym rysunku pomocniczym,

3.69.znajduje liczby naturalne i liczby całkowite w zbiorze podanych liczb,

3.70.podaje pary liczb przeciwnych,

3.71.wyróżnia liczby naturalne wśród liczb całkowitych,

3.72.porównuje liczby całkowite,

3.73.odczytuje z diagramów słupkowych dane dodatnie i ujemne,

3.74.dodaje liczby dodatnie lub liczby ujemne, lub liczbę dodatnią do ujemnej,

3.75.odejmuje liczby całkowite,

3.76.rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb całkowitych,

3.77.podaje sposoby obliczania pola trójkąta i znanych czworokątów,

3.78.oblicza pole prostokąta, równoległoboku, trapezu, trójkąta, gdy dane są wyrażone w jednakowych jednostkach,

3.79.wykonuje rysunki pomocnicze do zadań,

3.80.oblicza pole kwadratu, mając dany jego obwód,

3.81.oblicza dwoma sposobami pole kwadratu i rombu,

3.82.zapisuje wzory na obliczanie pól poznanych figur,

3.83.oblicza pole wielokąta, korzystając z umiejętności obliczania pola trójkąta lub czworokąta – proste przypadki,

3.84.określa, jaki procent figury zaznaczono,

3.85.zamienia ułamki ½ , 1/4 , 1/5 na procenty,

3.86.zamienia procenty na ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe,

3.87.oblicza w pamięci 10%, 25%, 50% pewnej wielkości,

3.88.wyróżnia wśród modeli brył graniastosłup o podstawie innej niż prostokąt i nazywa go,

3.89.wskazuje na modelach graniastosłupów krawędzie i ściany prostopadłe lub równoległe,

3.90.opisuje prostopadłościan, sześcian,

3.91.projektuje siatki sześcianu i prostopadłościanu,

3.92.podaje podstawowe zależności między jednostkami pola i objętości,

3.93.oblicza pole powierzchni sześcianu, prostopadłościanu, gdy dane są wyrażone w tych samych jednostkach,

3.94.oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach wyrażonych w takich samych jednostkach,

3.95.nazywa graniastosłupy proste,

3.96.podaje liczby wierzchołków, krawędzi, ścian w zależności od wielokąta, który jest podstawą danego graniastosłupa – proste przypadki.

4. **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1 zamienia jednostki długości, masy, czasu w sytuacjach praktycznych – w zadaniach typowych,

4.2. wyjaśnia zasady pisania liczb w systemie rzymskim, zapisuje liczby znakami rzymskimi, czyta liczby zapisane znakami rzymskimi,

4.3. dodaje cechy podzielności liczb przez 2, 5, 10, 100, 3, 9,

4.4. oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych z nawiasami kwadratowymi,

4.5. rozwiązuje zadania, stosując obliczenia czasowe,

4.6. rozwiązuje zadania, dotyczące obliczania prędkości, drogi,

4.7. rysuje diagramy słupkowe i interpretuje dane na diagramach słupkowych,

4.8. oblicza liczbę niewiadomą w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu, dzieleniu i sprawdza poprawność obliczeń,

4.9. oblicza drugą i trzecią potęgę liczby,

4.10. zamienia jednostki długości – proste przypadki,

4.11. mierzy i zapisuje długości w różnych jednostkach – proste przypadki,

4.12. rysuje proste i odcinki prostopadłe oraz proste i odcinki równoległe,

4.13. mierzy kąty mniejsze od 180° i rysuje kąty o mierze mniejszej niż 180°,

4.14. rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe

4.15. podaje miary kątów przyległych i wierzchołkowych,

4.16. rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem wiadomości o kątach,

4.17. porównuje i zamienia jednostki długości,

4.18. szacuje długości odcinków przed ich zmierzeniem,

4.19. rysuje proste prostopadłe i równoległe z użyciem ekierki i linijki,

4.20. sprawdza prostopadłość i równoległość odcinków,

4.21. rysuje kąty przyległe i wierzchołkowe i podaje ich miary,

4.22. konstruuje kąt równy danemu,

4.23. wskazuje odległość punktu od prostej,

4.24. rysuje kąty wklęsłe o danej mierze – proste przypadki,

4.25. uzasadnia nazwę wielokąta,

4.26. wyjaśnia nazwę: wielokąt wypukły i wielokąt wklęsły,

4.27. rozwiązuje typowe zadania, dotyczące obliczania kątów wewnętrznych wielokątów,

4.28. wyjaśnia sposób obliczania obwodu wielokąta

4.29. oblicza długość boku wielokąta, mając dany obwód i pozostałe boki wielokąta,

4.30. rysuje plan, np. pokoju – proste przykłady,

4.31. wyjaśnia sposób powiększania i pomniejszania odcinków wielokątów w skali, mając rysunek na kratkowanej kartce,

4.32. rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem obliczeń, dotyczących planu i mapy,

4.33. rozpoznaje wyrazy podobne,

4.34. zapisuje obliczenia do zadania za pomocą wyrażenia algebraicznego – proste przypadki,

4.35. oblicza wartość liczbową wyrażeń algebraicznych, wpisując wartość liczbową zamiast litery,

4.36. zastępuje iloczynem sumę wyrazów podobnych

4.37. zapisuje proste wyrażenia algebraiczne na podstawie informacji, osadzonych w kontekście praktycznym,

4.38. stosuje oznaczenia literowe nieznanych wielkości liczbowych,

4.39. zapisuje w postaci wyrażeń algebraicznych wzory na obwody figur i oblicza ich wartość liczbową,

4.40. zapisuje w postaci wyrażeń algebraicznych wzory na pola trójkątów i oblicza ich wartość liczbową,

4.41. wyjaśnia, co to znaczy: rozwiązać równanie,

4.42. rozwiązuje równania, korzystając z własności działań odwrotnych,

4.43. sprawdza poprawność rozwiązania równania,

4.44. rozwiązuje zadania z zastosowaniem równań – proste przypadki,

4.45. nazywa trójkąty ze względu na boki i kąty i podaje ich własności,

4.46. uzasadnia, kiedy z trzech odcinków można zbudować trój kąt,

4.47. podaje własności wysokości różnych trójkątów

4.48. podaje rodzaje kątów w różnych trójkątach i potrafi je mierzyć,

4.49. zna własności kątów w różnych trójkątach i stosuje je w zadaniach,

4.50. rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem własności trójkątów,

4.51. porządkuje ułamki dziesiętne rosnąco lub malejąco,

4.52. wyjaśnia sposoby wykonywania działań na ułamkach dziesiętnych

4.53. oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych dwu lub trzydziałaniowych, w których występują ułamki dziesiętne,

4.54. rozwiązuje elementarne równania z zastosowaniem działań na ułamkach dziesiętnych,

4.55. obiera odpowiednią jednostkę i zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej,

4.56. wyjaśnia sposób obliczania wagi brutto, netto, tara,

4.57. wyjaśnia sposoby zamiany ułamków zwykłych na dziesiętne i odwrotnie,

4.58. rysuje czworokąty według danych z zadania – proste przypadki,

4.59. podaje miary kątów wewnętrznych czworokąta,

4.60. oblicza obwody czworokątów,

4.61. rysuje wysokości trapezów,

4.62. rozpoznaje trapezy, które mają jedną parę boków równoległych,

4.63. porównuje własności poznanych czworokątów,

4.64. stosuje własności czworokątów w zadaniach,

4.65. oblicza obwody czworokątów, gdy długości boków są wyrażone w różnych jednostkach,

4.66. klasyfikuje czworokąty,

4.67. wyznacza długość boku równoległoboku, mając dany obwód i długość drugiego boku,

4.68. porównuje ułamki i uzasadnia swój wynik za pomocą rysunku i rachunku,

4.69. porządkuje ułamki rosnąco i malejąco

4.70. znajduje jednostkę na osi liczbowej, mając zaznaczonych kilka ułamków,

4.71. sprowadza ułamki do najmniejszego wspólnego mianownika,

4.72. oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby jest druga liczba,

4.73. stosuje w zadaniach obliczanie ułamka danej liczby

4.74. rozwiązuje zadania z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych,

4.75. rozwiązuje zadania z zastosowaniem porównywania różnicowego i ilorazowego,

4.76. oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, w których występują ułamki zwykłe,

4.77. zaznacza na diagramach słupkowych dane dodatnie i ujemne,

4.78. stosuje dodawanie i odejmowanie liczb całkowitych do rozwiązywania zadań i równań,

4.79. oblicza pola poznanych figur, gdy dane wielkości są wyrażone w różnych jednostkach – proste przypadki,

4.80. rozwiązuje zadania z zastosowaniem wzorów na pole trójkąta i czworokąta,

4.81. zamienia ułamki zwykłe na procenty,

4.82. zaznacza 25%, 50%, 75% powierzchni dowolnych prostokątów,

4.83. wyjaśnia sposoby zamiany procentów na ułamki i odwrotnie,

4.84. oblicza w pamięci 1%, 5%, 10%, 25%, 50%, 75% danej liczby,

4.85. oblicza procent danej liczby,

4.86. rysuje różne siatki tego samego prostopadłościanu,

4.87. rysuje siatki graniastosłupów w skali,

4.88. podaje, jaki wielokąt jest podstawą graniastosłupa, w zależności od liczby wierzchołków, krawędzi, ścian danego graniastosłupa,

4.89. stosuje wzory na obliczanie pola powierzchni i objętości prostopadłościanu i oblicza ich wartość liczbową.

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który :

5.1. wyjaśnia sposoby zamiany jednostek czasu, długości, masy,

5.2. rozróżnia dziesiątkowe i niedziesiątkowe systemy liczenia,

5.3. rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem czterech działań, porównywania różnicowego i ilorazowego,

5.4. tworzy diagramy, interpretuje dane z diagramów i zadaje pytania do diagramów,

5.5. szacuje wyniki działań,

5.6. rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności, dotyczące obliczeń czasowych

5.7. uzupełnia w zapisie liczby brakujące cyfry tak, aby liczba była podzielna przez 2, 5, 10, 100, 3,9,

5.8. zamienia jednostki długości i wyjaśnia sposób zamiany

5.9. kreśli proste równoległe o podanej odległości,

5.10. kreśli kąty niewypukłe o dowolnej mierze,

5.11. wyjaśnia zasady działań na ułamkach,

5.12. zaznacza ułamki na osi liczbowej, dobierając odpowiednią jednostkę,

5.13. rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności, dotyczące obliczania ułamka danej liczby,

5.14. rozwiązuje zadania, dotyczące obliczania liczby, gdy dany jest jej ułamek,

5.15. oblicza wartości wyrażeń algebraicznych, w których występują nawiasy,

5.16. uzasadnia, że suma miar kątów wewnętrznych trójkąta jest równa 180°,

5.17. uzasadnia, że suma miar kątów wewnętrznych czworokąta jest równa 360°,

5.18. podaje liczbę przekątnych w wielokącie,

5.19. rozróżnia wielokąty foremne,

5.20. oblicza obwód wielokąta, znając zależności między bokami wielokąta,

5.21. rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem skali,

5.22. rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem oblicze ń, dotyczących planu i mapy,

5.23. ustala skalę, mając daną odległość rzeczywistą i odległość na planie lub mapie,

5.24. sporządza plan, np. pokoju, działki,

5.25. wyjaśnia sposób rozwiązania równania,

5.26. rozwiązuje zadania z zastosowaniem równań,

5.27. zapisuje obliczenia do zadań w postaci wyrażeń algebraicznych i równań – proste przykłady,

5.28. wyjaśnia klasyfikację trójkątów,

5.29. rysuje trójkąt, mając dany odcinek i dwa kąty do niego przyległe (za pomocą kątomierza),

5.30. rysuje trójkąt, mając dane dwa odcinki i kąt zawarty między nimi (za pomocą kątomierza),

5.31. rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem własności trójkątów,

5.32. rozwiązuje równania, w których występują ułamki dziesiętne i wyjaśnia sposób rozwiązania,

5.33. rozwiązuje złożone zadania o podwyższonym stopniu trudności z uwzględnieniem działań na ułamkach dziesiętnych,

5.34. uzasadnia sposoby wykonywania działań pisemnych na ułamkach dziesiętnych,

5.35. wyjaśnia sposoby mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000,

5.36. wyznacza długość boków czworokąta, mając dany obwód i zależność między bokami,

5.37. wyjaśnia klasyfikację czworokątów,

5.38. oblicza miary kątów wewnętrznych czworokątów,

5.39. wyjaśnia sposoby rysowania kątów niewypukłych,

5.40. rysuje czworokąty według podanych własności,

5.41. zapisuje obwody czworokątów, stosując wyrażenia algebraiczne,

5.42. ocenia poprawność wymienionych cech czworokąta,

5.43. uzasadnia sposoby rysowania czworokątów,

5.44. wyjaśnia stosowanie liczb całkowitych,

5.45. ilustruje na osi liczbowej dodawanie i odejmowanie liczb całkowitych,

5.46. wyjaśnia sposoby dodawania i odejmowania liczb całkowitych,

5.47. wyznacza na osi liczbowej jednostkę, gdy zaznaczono na niej dwie, trzy liczby całkowite,

5.48. rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności,

5.49. rysuje figury o danym polu,

5.50. wyjaśnia sposoby obliczania pola trójkąta i czworokąta,

5.51. zapisuje wyrażenia algebraiczne, opisujące pola poznanych figur i oblicza ich wartość liczbową,

5.52. oblicza pola poznanych figur płaskich, gdy dane są zależności między występującymi w zadaniu wielkościami,

5.53. mając dane pole trójkąta lub czworokąta, oblicza nieznany bok lub wysokość,

5.54. rysuje trójkąty lub czworokąty o tym samym polu,

5.55. wyjaśnia, co to znaczy obliczyć procent danej liczby,

5.56. rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności, dotyczące obliczania procentu danej liczby,

5.57. oblicza objętość sześcianu, mając dane jego pole,

5.58. oblicza pole sześcianu, mając daną jego objętość,

5.59. oblicza pole powierzchni graniastosłupa prostego o wymiarach podanych w różnych jednostkach,

5.60. projektuje siatki graniastosłupów, gdy podane są zależności między krawędziami,

5.61. odczytuje rzeczywiste wymiary siatki narysowanej w skali..

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który :

6.1. uzupełnia w działaniach pisemnych brakujące cyfry tak, aby działanie było wykonane poprawnie,

6.2. rozwiązuje tekstowe zadania problemowe,

6.3. ocenia wykonalność działań w zbiorze liczb naturalnych,

6.4. uzupełnia nawiasy w wyrażeniach arytmetycznych tak, aby uzyskać równość,

6.5. uzupełnia wyrażenia arytmetyczne z nawiasami kwadratowymi i oblicza je,

6.6. rozwiązuje problemy, w których występują własności poznanych figur geometrycznych,

6.7. rozwiązuje zadnia problemowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych,

6.8. oblicza kąty wewnętrzne figur foremnych,

6.9. rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem wiadomości o wielokątach i Skali,

6.10. dodaje własności figur foremnych,

6.11. rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem wyrażeń algebraicznych i równań,

6.12. rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem własności czworokątów, trójkątów, pola powierzchni figur, rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem liczb.

6.13. rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem liczb całkowitych,

6.14. rozwiązuje zadania złożone, uwzględniające własności graniastosłupów,

6.15. na rysunku graniastosłupa zaznacza krawędzie, po których ma być rozcięta bryła, by uzyskać narysowaną siatkę,

6.16. rozwiązuje zadania problemowe, uwzględniające własności graniastosłupów, ich pola i objętości.

IX Zajęcia komputerowe.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. przestrzega podstawowych zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,

2.2. przestrzega zasad etycznych i prawnych związanych z korzystaniem z komputera i Internetu ocenia możliwe zagrożenia.

2.3. szanuje prywatność i pracę innych osób,

2.4. tworzy rysunki przy użyciu edytora grafiki oraz dokumenty w edytorze tekstu,

2.5. wykorzystuje komputer do rozwijania swoich zainteresowań.

2. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

2.1. bezpiecznie posługuje się komputerem i jego oprogramowaniem,

2.2.komunikuje się z komputerem za pomocą ikon, przycisków, menu i okien dialogowych,

2.3. selekcjonuje, porządkuje i gromadzi znalezione w różnych źródłach elektronicznych informacje,

2.4.opisuje przykłady wykorzystania komputera i sieci Internet w życiu codziennym,

2.5.opisuje zagrożenia związane z korzystaniem z komputera i Internetu,

2.6.tworzy rysunki przy użyciu edytora grafiki oraz dokumenty w edytorze tekstu,

2.7.wpisuje tekst do komputera zgodnie z obowiązującymi zasadami,

2.8.wyjaśnia zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera

2.9. komunikuje się za pomocą poczty elektronicznej, stosując podstawowe zasady netykiety.

3. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

3.1.prawidłowo zapisuje i przechowuje wyniki swojej pracy w komputerze a następnie korzysta z nich,

3.2.prawidłowo posługuje się podstawowym słownictwem informatycznym.,

3.3.wyszukuje informacje w różnych źródłach elektronicznych (słowniki, encyklopedie, zbiory biblioteczne, dokumentacje techniczne i zasoby Internetu),

3.4.tworzy rysunki i motywy przy użyciu edytora grafiki.

3.5.opracowuje i redaguje teksty, stosując podstawowe możliwości edytora tekstu w zakresie formatowania akapitu i strony, łączy grafikę z tekstem,

3.6.przygotowuje proste animacje i prezentacje multimedialne.,

3.7.korzysta z zasobów słowników, encyklopedii, sieci Internet i programów multimedialnych z różnych przedmiotów i dziedzin wiedzy.

4. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1.odczytuje i prawidłowo interpretuje znaczenie komunikatów wysyłanych przez programy,

4.2.opisuje ograniczenia związane z korzystaniem z komputera i Internetu.

4.3.wykorzystuje, stosownie do potrzeb, informacje w różnych formatach,

4.4.opracowuje i redaguje teksty, stosując poznane możliwości edytora tekstu w zakresie formatowania tekstu

4.5.opracowuje prezentacje multimedialne z zastosowaniem animacji,

4.6.korzysta z komputera, jego oprogramowania i zasobów elektronicznych (lokalnych i w sieci) do wspomagania i wzbogacania realizacji zagadnień z wybranych przedmiotów,

4.7. Korzysta z poczty elektronicznej przy realizacji projektów z różnych dziedzin, np. związanych z ekologią, środowiskiem geograficznym, historią lub zagadnieniami dotyczącymi spraw lokalnych,

4.8.opisuje cechy różnych postaci informacji: tekstowej, graficznej, dźwiękowej, audiowizualnej, multimedialnej.

5. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

5.1.swobodnie porusza się po rożnych wersjach programów komputerowych (Pakiet MS Office).,

5.2.tworzy dokumenty tekstowe wykorzystując narzędzia formatowania,

5.3.opracowuje zaawansowane prezentacje multimedialne (animacja, dźwięk),

5.4.bierze udział w konkursach o treściach informatycznych.

X Zajęcia techniczne.

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności, które nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,

2.2. rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela.

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń który:

3.1. nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania,

3.2. rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności z pomocą nauczyciela,

3.3. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (bhp) w pracowni technicznej,

3.4. ma problemy w odwzorowaniu pisma technicznego,

3.5. zna zasady rzutowania prostokątnego lecz ma problemy z ich zastosowaniem (wykonanie rysunku),

3.6. zna oznaczenie tworzyw sztucznych,

3.7. rozumie znaczenie znaków i symboli znajdujących się na metkach odzieży,

3.8. rozróżnia surowce, z których produkowane są materiały włókiennicze,

3.9. bezpiecznie obsługuje urządzenia w gospodarstwie domowym,

3.10. zna zasadę działania odkurzacza i żelazka.

3.11. rozróżnia podstawowe surowce do wyrobu papieru,

3.12. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (bhp) w pracowni technicznej,

3.13. zna zastosowanie źródła prądu (zasilanie bateryjne).

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń który:

4.1. opanował podstawowe wiadomości określone programem nauczania,

4.2. poprawnie stosuje wiadomości,

4.3. rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne,

4.4. poprawnie odwzorowuje pismo techniczne,

4.5. na zasady rzutowania prostokątnego lecz ma niewielkie problemy z ich zastosowaniem,

4.6. zna oznaczenie tworzyw sztucznych,

4.7. sposoby wyrobu gotowych elementów z tworzyw sztucznych,

4.8. rozumie znaczenie znaków i symboli znajdujących się na metkach odzieży,

4.9. rozróżnia surowce, z których produkowane są materiały włókiennicze,

4.10. rozróżnia tkaniny i dzianiny,

4.11. bezpiecznie obsługuje urządzenia w gospodarstwie domowym,

4.12. zna zasadę działania odkurzacza i żelazka oraz rozumie informacje zawarte w instrukcji obsługi,

4.13. rozróżnia podstawowe surowce do wyrobu papieru,

4.14. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (bhp) w pracowni technicznej,

4.15. zna zastosowanie źródła prądu (zasilanie bateryjne),

4.16. zna zastosowanie źródła prądu (zasilanie bateryjne),

4.17. rozróżnia podstawowe surowce do wyrobu papieru

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:

5.1. opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania,

5.2. sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne,

5.3. prawidłowo i estetycznie wykonuje praktyczne zadania techniczne,

5.4. zna kształt literek pisma technicznego i potrafi je wykonać,

5.5. zna zasady rzutowania prostokątnego i umie je zastosować (wykonanie rysunku),

5.6. potrafi wskazać i omówić w urządzeniu zespół napędowy, roboczy i sposoby przenoszenia ruchu,

5.7. zna zasadę działania odkurzacza i żelazka, rozumie informacje zawarte w instrukcji obsługi,

5.8. bezpiecznie obsługuje urządzenia w gospodarstwie domowym,

5.9. rozróżnia tkaniny i dzianiny,

5.10. czytanie i wykonywanie schematów oraz prostych rysunków technicznych,

5.11. rozróżnia surowce, z których produkowane są materiały włókiennicze,

5.12. rozumie znaczenie znaków i symboli znajdujących się na metkach odzieży,

5.13. sposoby wyrobu gotowych elementów z tworzyw sztucznych,

5.14. zna oznaczenie tworzyw sztucznych.

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń który:

6.1. posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania,

6.2. biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje zadania wykraczające poza program,

6.3. bardzo dokładnie wykonuje zadania techniczne, sprawnie i bezpiecznie posługuje się urządzeniami i narzędziami,

5.5. otrzymuje pozytywne uwagi za wykonywane projekty.

XI Wychowanie fizyczne

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2. **ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

2.1. nie podejmuje żadnych prób opanowania nowych umiejętności sportowych i rekreacyjnych,

2.2. w czasie gry umyślnie stosuje błędną technikę,

2.3. nie zależy mu na opanowaniu żadnych nowych umiejętności,

2.4. nie potrafi wymienić zasad zdrowego stylu życia,

2.5. nie odpowiada na zadawane mu pytania lub odpowiada jednym słowem,

2.6. nie zna podstawowych przepisów gier,

2.7. nie zależy mu na przyswojeniu nowych wiadomości,

2.8. na zajęciach nie wykazuje żadnej aktywności,

2.9. regularnie jest nieprzygotowany do zajęć,

2.10. bardzo często opuszcza zajęcia,

2.11. powierzone mu zadania wykonuje bardzo niestarannie, okazując lekceważący stosunek do tego, co robi,

2.12. wykazuje bardzo duże braki w zakresie wychowania społecznego — jest bardzo niekulturalny, wrogo nastawiony wobec innych i arogancki wobec nauczyciela,bardzo często używa brzydkich wyrażeń i wulgaryzmów wobec innych uczniów,

2.13. jest agresywny wobec innych,

2.14. stwarza poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa innych,

2.15. często dezorganizuje pracę na zajęciach.

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. nie wykazuje chęci do opanowania nowych umiejętności ruchowych,

3.2. z trudnością opisuje własną postawę ciała,

3.3. nie potrafi lub nie chce zastosować prawidłowej techniki w grach sportowych lub rekreacyjnych,

3.4. nie potrafi zorganizować dowolnej zabawy lub gry,

3.5. nie podejmuje samodzielnych prób wykonania stania na rękach,

3.6. ma trudności z dobraniem odpowiedniego stroju do panującej pogody,

3.7. wymienia tylko niektóre zasady zdrowego stylu życia,

3.8. nie rozumie zależności pomiędzy aktywnością fizyczną a zdrowiem,

3.9. nie potrafi wymienić podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych,

3.10. nie potrafi wymienić zasad zachowania się w roli zawodnika i kibica,

3.11. nie wie, jak ochronić organizm przed nadmiernym nasłonecznieniem,

3.12. nie potrafi podać przykładu wady postawy ciała,

3.13. bardzo słabo zna podstawowe przepisy gier rekreacyjnych i sportowych,

3.14. nie wykazuje aktywności na zajęciach,

3.15. bywa często nieprzygotowany do zajęć,

3.16. nie szanuje powierzonego mu sprzętu sportowego,

3.17. powierzone mu zadania wykonuje niestarannie i niedbale,

3.18. wykazuje braki w zakresie wychowania społecznego — jest niekulturalny i niekoleżeński,

3.19. używa wulgaryzmów i brzydkich wyrażeń,

3.20. używa siły wobec innych, zdarzają się przypadki agresji,

3.21. często nie potrafi współpracować w zespole,

3.22. nie przestrzega zasad bezpieczeństwa na zajęciach,

3.23. nie potrafi dokona oceny własnego zachowanie,

3.24. często nie potrafi zachować się jako zawodnik, sędzia i kibic,

3.25. często odnosi się niewłaściwie do nauczyciela.

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. wykazuje umiarkowane zaangażowanie w opanowanie nowych umiejętności ruchowych,

4.2. stosuje w grze tylko niektóre elementy techniki,

4.3. uczestniczy tylko w niektórych, wybranych grach,

4.4. potrafi zorganizować dowolną zabawę lub grę ruchową,

4.5. podejmuje samodzielne próby wykonania stania na rękach,

4.6. w miarę prawidłowo dobiera strój do panującej pogody,

4.7. z pomocą nauczyciela omawia własną postawę ciała,

4.8. ma pewne kłopoty z wymienieniem podstawowych zasad aktywnego wypoczynku,

4.9. wymienia niektóre zasady bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych,

4.10. wymienia co najmniej dwie wady postawy ciała,

4.11. zna ogólne zasady zachowania się w roli zawodnika i kibica,

4.12. zna pobieżnie przepisy gier rekreacyjnych i sportowych,

4.13. wie, w jaki sposób powinno się podnosić ciężary,

4.14. zna podstawowe zasady ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem,

4.15. nie zawsze jest aktywny i zaangażowany na zajęciach,

4.16. z reguły jest przygotowany do zajęć,

4.17. potrzebuje motywacji podczas wykonywania zadań ruchowych,

4.18. swoim zachowaniem nie budzi większych zastrzeżeń,

4.19. stara się być koleżeński wobec innych,

4.20. czasami zdarzają się przypadki użycia wulgaryzmów,

4.21. czasami zdarzają się przypadki użycia siły wobec innych,

4.22. stara się przestrzegać ustalonych reguł i zasad zachowania oraz zasad bezpieczeństwa,

4.23. zdarzają się przypadki niewłaściwych zachowań zagrażających zdrowiu własnemu i innych,

4.24. zawsze potrafi współpracować w zespole,

4.25. dokonuje próby samooceny własnego zachowania,

4.26. nie zawsze właściwie pełni rolę zawodnika, sędziego, kibica.

5. **ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

5.1. stara się opanować jak najwięcej nowych umiejętności ruchowych, sportowych, rekreacyjnych, utylitarnych,

5.2. opisuje ogólnie własną postawę ciała,

5.3. stosuje w grze poprawnie elementy techniczne poznanych gier zespołowych,

5.4. stosuje poprawną technikę gry w unihokeja i kometkę,

5.5. potrafi zorganizować dowolną zabawę lub grę ruchową,

5.6. poprawnie wykonuje stanie na rękach,

5.7. potrafi dobrać odpowiedni strój sportowy do panującej pogody,

5.8. potrafi dobrać ćwiczenia ułatwiające utrzymywanie prawidłowej postawy ciała,

5.9. wymienia podstawowe zasady aktywnego wypoczynku,

5.10. wymienia zasady bezpieczeństwa na zajęciach ruchowych oraz zasady zachowania się nad wodą,

5.10. wymienia podstawowe cechy prawidłowej postawy ciała,

5.11. zna podstawową zasadę podnoszenia ciężarów,

5.12. zna podstawowe przepisy poznanych gier rekreacyjnych i sportowych,

5.13. zna podstawowe zasady zachowania się zawodnika i kibica,

5.14. wie, jak ochronić się przed nadmiernym nasłonecznieniem,

5.15. na zajęciach jest aktywny i zaangażowany,

5.16. jest przygotowany do zajęć (dopuszcza się dwukrotnie brak stroju sportowego w półroczu),

5.17. starannie i sumiennie wykonuje powierzone mu zadania,

5.18. systematycznie uczęszcza na zajęcia,

5.19. przestrzega zasad fair play na boisku,

5.20. jest koleżeński i kulturalny wobec in**n**ych,

5.21. zdarzają mu się pojedyncze przypadki brzydkiego wyrażania się,

5.22. właściwie odnosi się do nauczyciela,

5.23. zazwyczaj przestrzega ustalonych reguł i zasad postępowania,

5.24. unika zachowań zagrażających zdrowiu własnemu i innych,

5.25. przestrzega zasad bezpieczeństwa na zajęciach,

5.26. współpracuje w zespole. Stara się właściwie pełnić rolę zawodnika, sędziego i kibica,

5.27. dokonuje samooceny własnego zachowania.

6. **ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

6.1. wkłada duży wysiłek w opanowanie nowych umiejętności ruchowych: sportowych, rekreacyjnych i utylitarnych,

6.2. stosuje prawidłową technikę podczas wykonywania poznanych elementów technicznych gier zespołowych,

6.3. stosuje prawidłową technikę podczas gry w unihokeja, kometkę i inne gry rekreacyjne,

6.4. wykonuje stanie na rękach z odbicia obunóż,

6.5. potrafi przeprowadzi rozgrzewkę i fragmenty lekcji,

6.6. dobiera odpowiedni strój i obuwie do ćwiczeń w zależności od miejsca zajęć oraz pogody,

6.7. potrafi prawidłowo opisać własną postawę ciało,

6.8. potrafi dobrać trzy ćwiczenia ułatwiające utrzymywanie prawidłowej postawy ciała,

6.9. potrafi zademonstrować prawidłową technikę podnoszenia ciężarów z podłoża,

6.10. wymienia zasady zdrowego stylu życia,

6.11. wyjaśnia, dlaczego i jak należy chronić organizm przed nadmiernym nasłonecznieniem i wyziębieniem,

6.12. zna zasady bezpieczeństwa i przestrzega ich podczas zajęć ruchowych,

6.13. wie, jak udzielić poszkodowanemu pomocy,

6.14. wymienia zasady czystej gry w sporcie i w życiu,

6.15. opisuje prawidłową postawę ciała,

6.16. dokonuje pomiaru tętna przed i po wysiłku fizycznym,

6.17. omawia znaczenie prawidłowego podnoszenia ciężarów,

6.18. zna przepisy poznanych gier rekreacyjnych i sportowych,

6.19. omawia prawidłowe zachowanie się zawodnika i kibica sportowego,

6.20. zna zasady zachowania się na balu, zabawie tanecznej, dyskotece,

6.21. rozumie rolę aktywności fizycznej dla zdrowia człowieka,

6.22. wykazuje na lekcjach bardzo dużą aktywność i zaangażowanie,

6.23. jest zawsze przygotowany do zajęć (posiada zawsze strój sportowy),

6.24. wkłada bardzo dużo wysiłku w wykonywane zadania,

6.25. powierzone mu zadania wykonuje sumiennie i starannie,

6.26. systematycznie uczęszcza na zajęcia — ewentualne nie ćwiczenia ma usprawiedliwione,

6.27. przestrzega zasad fair play na boisku i w życiu,

6.28. uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, lub pozaszkolnych,

6.29. chętnie reprezentuje klasę w rozgrywkach sportowych,

6.30. reprezentuje postawę godną naśladowania: jest koleżeński, życzliwy, bardzo kulturalny,

6.31. nie używa wulgaryzmów,

6.32. nigdy nie stosuje przemocy wobec innych,

6.33. troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych. Przestrzega zasad bezpieczeństwa,

6.34. zawsze przestrzega ustalonych reguł i zasad postępowania,

6.35. doskonale potrafi współpracować na boisku i poza nim,

6.36. potrafi dokonać samooceny własnego zachowania,

6.37. właściwie i z szacunkiem odnosi się do nauczyciela,

6.38. właściwie pełni rolę zawodnika, sędziego i kibica.

2.6. Kryteria oceniania w klasach VI.

I Język polski

1. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

2. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

2.1. systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy,

2.2. pisze krótkie: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, list,

2.3. popełnione błędy w wypowiedziach pisemnych ucznia nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie,

2.4.wiedza i umiejętności ucznia pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań z literatury, gramatyki i ortografii o niewielkim stopniu trudności,

2.5.technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu,

2.6.poprawnie pisze wyrazy poznane na lekcjach ortografii (40%) oraz zna podstawowe zasady ortograficzne,

2.7.potrafi kulturalnie wyrażać swoje zdanie, uczestniczyć w dyskusji.

3. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

3.1.w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega norm poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii,

3.2.popełnione błędy językowe poprawia, korzystając z pomocy nauczyciela,

3.3.gromadzi potrzebne słownictwo i pisze na zadany temat,

3.4.selekcjonuje i hierarchizuje informacje,

3.5.samodzielnie wypowiada się w następujących formach: opowiadanie twórcze i odtwórcze, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis przedmiotu, postaci, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list,

3.6.redaguje proste formy użytkowe, np. ogłoszenie, zaproszenie, kartkę, instrukcję, przepis, plan,

3.7.umie wymienić i opisać podstawowe elementy świata przedstawionego w czytanym tekście (np. miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia),

3.8.odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu, potrafi wskazać cechy charakterystyczne literatury fantasy, mitów, legend, baśni, fraszki, bajki, opowiadania, powieści, komiksu, utworu dramatycznego,

3.9.w utworze literackim wskazuje: epitety, porównania, przenośnie, uosobienie i ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze,

3.10.odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury (np. przyjaźń 3.11.wrogość, miłość - nienawiść, prawda – kłamstwo),

3.12.rozróżnia rodzaje głosek,

3.13.dzieli wyraz na głoski, litery i sylaby,

3.14.przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu: wskazuje wyraz podstawowy i pochodny, podstawę słowotwórczą i formant; tworzy rodzinę wyrazów,

3.15.odróżnia części mowy odmienne i nieodmienne (czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki, zaimki, liczebniki, przysłówki, przyimki, spójniki)

3.16. odmienia czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki, zaimki, liczebniki główne i porządkowe,

3.17.w miarę poprawnie określa formę gramatyczną podanej części mowy,

3.18.stopniuje przymiotniki i przysłówki,

3.19.odróżnia formy osobowe i nieosobowe czasownika, formy dokonane i niedokonane,

3.20.poprawnie stosuje formy skrócone zaimków,

3.21.wskazuje w zdaniu wyrażenia przyimkowe,

3.22.w miarę poprawnie nazywa poznane w klasie szóstej części zdania oraz określa, jaką częścią mowy zostały wyrażone,

3.23. wykonuje wykres zdania pojedynczego,

3.24.wpisuje zdanie w podany wykres,

3.25.układa różne rodzaje wypowiedzeń, analizuje ich budowę, posługując się wiadomościami z klasy czwartej i piątej,

3.26.korzysta z informacji zawartych w słownikach (ortograficznym, języka polskiego, poprawnej polszczyzny, frazeologicznym, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych), leksykonach i encyklopediach,

3.27.rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania (gest, mimika, wyraz twarzy, postawa ciała).

4. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1.buduje spójne i poprawne językowo wypowiedzi (wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać tylko nieliczne błędy językowe),

4.2.redaguje notatkę, sprawozdanie, opowiadanie twórcze i odtwórcze z elementami opisu przeżyć wewnętrznych bohatera, opisuje dzieło plastyczne, charakteryzuje postać literacką i rzeczywistą, nazywa cechy jej charakteru, osobowości, usposobienia, opisuje przedmiot, budynek, zwierzę,

4.3.stosuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych słownictwo bliskoznaczne, wyrazy przeciwstawne, związki frazeologiczne i przysłowia,

4.4.dba o estetykę zapisu, poprawność językową i stylistyczną wypowiedzi,

4.5.czyta różnorodne teksty literackie i popularnonaukowe oraz współczesne i dawne,

4.6.określa temat i główną myśl tekstów wymagających odczytania na poziomie symbolicznym,

4.7.odczytuje znaczenie przenośne i symboliczne omawianych tekstów,

4.8.wyjaśnia funkcje użytych w utworach środków artystycznych,

4.9.wskazuje różnice między tekstem informacyjnym, literackim i reklamowym,

4.10.rozumie funkcje poszczególnych elementów świata przedstawionego,

4.11.posługuje się terminami: fabuła, akcja, wątek,

4.12.potrafi omówić elementy składowe widowiska teatralnego i określić ich funkcje,

4.13.stosuje wiedzę językową z zakresu nauki o głoskach, słowotwórstwa, części mowy, budowy i rodzaju wypowiedzeń,

4.14.nazywa typy orzeczeń i podmiotów,

4.15.odróżnia orzeczenie czasownikowe od orzeczenia imiennego,

4.16.odróżnia podmiot logiczny od gramatycznego,

4.17.wyjaśnia funkcję podmiotu domyślnego,

4.17.rozróżnia zdania bezpodmiotowe oraz zdania złożone podrzędnie i współrzędnie i wyjaśnia funkcję tych zdań,

4.18.wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelniczych stosując bogate słownictwo,

4.19.świadomie posługuje się różnymi formami językowymi oraz (w wypowiedzi ustnej) mimiką, gestykulacją, postawą ciała),

4.20.czyta lektury szkolne i potrafi się wypowiedź na temat omawianej książki (zna jej treść, opowiada o wydarzeniach, wymienia i charakteryzuje bohaterów).

5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który

5.1.konstruuje wypowiedzi pełne i przemyślane, poprawne pod względem językowym, stylistycznym, ortograficznym i interpunkcyjnym,

5.2.udziela wyczerpujących odpowiedzi na pytania,

5.3.odczytuje tekst poetycki i prozatorski na poziomie przenośnym i symbolicznym, analizuje jego budowę,

5.4.wypowiada swoją opinię na temat różnych tekstów kultury, uzasadnia swoje stanowisko,

5.5.porównuje utwory literackie z ich adaptacją filmową, teatralną,

5.6.doskonale opanował wiadomości z zakresu: nauki o głoskach, słowotwórstwa, części mowy, ich odmiany, części zdania, budowy i rodzaju wypowiedzeń oraz świadomie stosuje wiedzę językową w formułowanych wypowiedziach pisemnych i ustnych.

6.Ocene celującą otrzymuje uczeń, który

6.1.twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,

6.2.uzyskuje bardzo dobre i celujące wyniki na sprawdzianach,

6.3.osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych oraz uczestniczy w dostępnych mu formach działalności kulturalnej.

II Język angielski

1. **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą:

2. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

2.1. potrafi od czasu do czasu zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

2.2. potrafi zrozumieć kilka kluczowych informacji w różnych tekstach i rozmowach,

2.3. potrafi wydobyć niedużą część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

2.4. potrafi czasami rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego,

2.5. potrafi zazwyczaj zrozumieć proste polecenia nauczyciela, ale może potrzebować pomocy lub podpowiedzi,

2.6. czasem potrafi przekazać wiadomość, ale z wielkimi trudnościami

2.7. potrafi czasem mówić spójnie, ale zawsze z wielkim wahaniem

2.8. posługuje się czasami poprawnym językiem, ale popełnia bardzo wiele zauważalnych błędów,

2.9. bardzo często ma problemy z poprawną wymową w zakresie poznanego materiału językowego,

2.10. dysponuje bardzo ograniczonym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli,

2.11. potrafi omawiać codzienne tematy, ale potrzebuje pomocy,

2.12. bardzo rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie,

2.13. można go czasami zrozumieć, ale z trudnością,

2.14. potrafi udzielić odpowiedź tylko na proste pytanie, są to odpowiedzi zazwyczaj jednowyrazowe,

2.15. próbuje pisać tekst zawierający proste struktury i słownictwo - tekst tylko czasem bywa spójny, brak mu organizacji,

2.16. w zadaniu pisemnym zawiera tylko niektóre istotne punkty,

2.17. używa w większości nieprawidłowej pisowni,

2.18. nie dostrzega różnicy pomiędzy fonetyczną a graficzną formą wyrazu,

2.19. potrafi poprawnie operować niedużą ilością struktur prostych i złożonych,

2.20. potrafi budować zdania, ale przeważnie niespójne,

2.21. dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa odpowiedniego do zadania,

2.22. uczestniczy w skupieniu w zajęciach lekcyjnych,

2.23. przynosi konieczny do zajęć zeszyt, podręcznik i zeszyt ćwiczeń,

2.24. prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń,

2.25. podejmuje próby realizacji poleceń nauczyciela,

2.26. pracuje na miarę swoich możliwości.

3. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

3.1. potrafi czasem zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

3.2. potrafi zrozumieć część kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,

3.3.potrafi wydobyć część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

3.4. potrafi często rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego,

3.5. potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela,

3.6. czasem potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość,

3.7. potrafi czasami mówić spójnie, ale zawsze z wyraźnym wahaniem,

3.8. posługuje się częściowo poprawnym językiem, ale popełnia sporo zauważalnych błędów,

3.9. czasami ma problemy z poprawną wymową w zakresie poznanego materiału językowego,

3.10. dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei,

3.11. potrafi omawiać codzienne tematy, ale niewiele tematów o charakterze bardziej złożonym,

3.12. potrafi czasami w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

3.13. można go zazwyczaj zrozumieć,

3.14. potrafi napisać tekst zawierający proste struktury i słownictwo,

3.15. potrafi zorganizować tekst, który mógłby być bardziej spójny,

3.16. w zadaniu pisemnym czasami zawiera większość istotnych punktów,

3.17. używa czasem nieprawidłowej pisowni,

3.18. czasami ma problemy z dostrzeganiem różnicy pomiędzy fonetyczną a graficzną formą wyrazu,

3.19. potrafi poprawnie operować niektórymi strukturami prostymi i złożonymi,

3.20. potrafi budować zdania niekiedy spójne,

3.21. na ogół używa zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania,

3.22. używa niewiele słownictwa o charakterze bardziej złożonym,

3.23. uczestniczy w skupieniu w zajęciach lekcyjnych,

3.24. przynosi konieczny do zajęć zeszyt, podręcznik i zeszyt ćwiczeń,

3.25. prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

4. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1.potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

4.2.potrafi zrozumieć większość kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,

4.3.potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,

4.4.potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego,

4.5.potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela,

4.6.przeważnie potrafi poprawnie przekazać wiadomość,

4.7.czasami potrafi mówić spójnie z lekkim wahaniem,

4.8.posługuje się w miarę poprawnym językiem, popełniając niekiedy zauważalne błędy,

4.9.sporadycznie ma problemy z poprawną wymową w zakresie poznanego materiału językowego,

4.10.dysponuje zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei,

4.11.potrafi omawiać tematy codzienne i niektóre tematy o charakterze bardziej złożonym,

4.12.potrafi na ogół w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

4.13..można go zazwyczaj zrozumieć bez trudności,

4.14.próbuje pisać stosując złożone struktury i słownictwo,

4.15.pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne,

4.16.w zadaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty, choć niektórym poświęca niewiele miejsca,

4.17.używa przeważnie prawidłowej pisowni i interpunkcji,

4.18.dostrzega różnicę pomiędzy fonetyczną a graficzną formą wyrazu,

4.19.potrafi poprawnie operować większością struktur prostych i złożonych,

4.20.potrafi budować zdania w większości wypadków spójne,

4.21.zazwyczaj używa szerokiego zakresu słownictwa odpowiedniego do zdania,

4.22.używa poprawnie elementów słownictwa o charakterze bardziej złożonym,

4.23.uczestniczy w skupieniu w zajęciach lekcyjnych,

4.24.przynosi konieczny do zajęć zeszyt, podręcznik i zeszyt ćwiczeń,

4.25.prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

5.1.potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,

5.12.potrafi zrozumieć kluczowe informacje w różnorodnych tekstach i rozmowach,

5.13.potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną,

5.14.potrafi z łatwością rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego,

5.15.potrafi rozróżnić dźwięki,

5.16.zawsze potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela,

5.17.potrafi z powodzeniem i poprawnie przekazać wiadomość,

5.18.często potrafi mówić spójnie bez zawahań,

5.19.posługuje się poprawnym językiem, popełniając niewiele błędów,

5.20.dysponuje dużym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei,

5.21.potrafi omawiać tematy codzienne i tematy o charakterze bardziej złożonym,

5.22.potrafi w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,

5.23.można go z łatwością zrozumieć,

5.34.potrafi napisać zadanie zawierające złożone struktury i słownictwo,

5.24.potrafi w spójny sposób zorganizować tekst,

5.25.w zdaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty,

5.26.używa prawidłowej pisowni i interpunkcji,

5.27.potrafi poprawnie operować strukturami prostymi i złożonymi,

5.28.potrafi budować spójne zdania,

5.29.stosuje szeroki zakres słownictwa odpowiedni do zdania,

5.30.używa poprawnie słownictwa o charakterze bardziej złożonym,

5.31.uczestniczy w skupieniu w zajęciach lekcyjnych,

5.32.przynosi konieczny do zajęć zeszyt, podręcznik i zeszyt ćwiczeń,

5.33.prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

6. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

6.1.spełnia kryteria oceniania na ocenę bardzo dobrą,

6.2.zawsze rozumie ogólny sens i kluczowe informacje tekstów i rozmów,

6.3.zawsze potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną,

6.4.zawsze potrafi zrozumieć nauczyciela,

6.5.wypowiedzi ustne i pisemne formułuje prawie całkowicie poprawne,

6.6.zawsze potrafi przekazać wiadomość,

6.7.potrafi podjąć dyskusję z nauczycielem oraz uzasadnić swoje stanowisko,

6.8.zna i stosuje bezbłędnie wszystkie poznane zasady gramatyczne oraz posiada bogate słownictwo,

6.9.twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,

6.10.bierze udział w konkursach językowych i osiąga w nich sukcesy.

III Język niemiecki

1.Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceniania na ocenę dopuszczającą.

2.Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń który:

2.1.prawie nie rozumie pytań,

2.2.wypowiada się przy wielkiej pomocy nauczyciela,

2.3.wypowiada się bardzo powierzchownie, niezbyt zrozumiale,

2.4.odpowiada często nieadekwatnie do zadanego materiału,

2.5.posiada ubogie słownictwo,

2.6.nie potrafi zastosować trafnego słownictwa w wypowiedzi,

2.7.popełnia liczne błędy zakłócające komunikacje,

2.8.stosuje bardzo proste struktury gramatyczne,

2.9.nieporwanie wypowiada poszczególne słowa,

2.10.wypowiada się słabo pod względem fonetycznym,

2.11.popełniania liczne błędy ortograficzne oraz interpunkcyjne,

2.12.próbuje pisać zdanie zawierające struktury i słownictwo,

2.13.w zdaniu pisemnym zawiera niektóre istotne punkty,

2.14.prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe, stara się brać udział w lekcji.

3.Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

3.1.podczas wypowiedzi istnej wymaga interwencji nauczyciela

3.2.posiada spóźnione rozumienie pytań,

3.3.wypowiada się powierzchownie, nie wyczerpując tematu,

3.4.wypowiada się mało interesująco, stosuje wielokrotne powtórzenia,

3.5.posiada ograniczone słownictwo,

3.6.popełnia nieliczne błędy, które jednak nie zakłócają komunikacji,

3.7.zna podstawy struktury gramatycznej,

3.8.wypowiada się mało płynnie, stosuje liczne przerwy,

3.9.popełnia liczne błędy fonetyczne, nie zakłócające komunikacji,

3.10.popełnia liczne błędy ortograficzne oraz interpunkcyjne, nie zakłócające komunikacji,

3.11.potrafi operować niektórymi strukturami prostymi i złożonymi,

3.12.próbuje napisać zdanie zawierające istotne struktury i słownictwo,

3.13.w zdaniu pisemnym zawiera większość istotnych punktów,

3.14.ponadto prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i stara się brać udział w lekcji.

4.Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1.reaguje z lekkim opóźnieniem na zadawane pytania,

4.2.ogólnie rozumie zadawane pytania,

4.3.wypowiada się na temat, wypowiedz jest zadawalająca, poprawna, zrozumiała,

4.4.posiada podstawowy zasób słownictwa i konstrukcji leksykalnych,

4.5.robi nieliczne błędy, które nie zakłócają komunikacji,

4.6.zna i rozumie podstawowe struktury gramatyczne,

4.7.robi nieliczne błędy, niezakłócające komunikacji,

4.8.wypowiada się dość płynnie,

4.9.wypowiada się poprawnie, robiąc nieliczne błędy fonetyczne,

4.10.robi nieliczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne niezakłócające komunikacji,

4.11.potrafi poprawnie operować większością struktur prostych i złożonych,

4.12.pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne,

4.13.ponadto prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i stara się brać udział w lekcji.

5.Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń który:

5.1.na pytania reaguje prawidłowo,

5.2.rozumie pytania bezbłędnie,

5.3.Wypowiada się wyczerpująco na dany temat,

5.4.Wypowiedz jest logiczna, interesująca, zrozumiała,

5.5.posiada bogate słownictwo,

5.6.zna trudniejsze konstrukcje leksykalne,

5.7.aktywnie używa trudniejszych struktur gramatycznych,

5.8.popełnia sporadyczne błędy,

5.9.wypowiada się naturalnie, płynnie,

5.10.posiada dobra wymowę fonetyczną oraz intonacje,

5.11.popełnia nieliczne błędy ortograficzne oraz interpunkcyjne nie zakłócające komunikacji,

5.12.Potrafi napisać zdania zawierające złożone struktury i słownictwo,

5.13.Ponadto prowadzi systematycznie zeszyt lekcyjny, odrabia zadania domowe i bierze udział w lekcji.

5.**Ocenę celującą** otrzymuje uczeń który:

5.1.spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobra,

5.2.szybko i pewnie i szczegółowo reaguje na pytania,

5.3.wypowiada się wyczerpująco na dany temat,

5.4.wypowiedź jest logiczna interesującą zrozumiała i kreatywna,

5.5.posiada bogate słownictwo ,

5.6.stosuje wyrażenia idiomatyczne,

5.7.aktywnie używa trudnych struktur gramatycznych,

5.8.bardzo płynnie prowadzi komunikacje,

5.9.posiada bardzo dobra wymowę oraz intonacje,

5.10.bardzo dobrze stosuje zasady ortografii oraz interpunkcji,

5.11.potrafi wykorzystać nabyta wiedze w praktyce w zakresie wszystkich sprawności językowych.

IV Muzyka.

1.Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

2.Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

2.1. w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania,

2.2.jest w stanie wykonać proste ćwiczenie przy pomocy nauczyciela,

2.3.potrafi zagrać na instrumencie melodycznym gamę i najprostsze utwory przewidziane w programie nauczania,

2.4.umie zaśpiewać z akompaniamentem najprostsze piosenki przewidziane w programie nauczania,

2.5.odrabia proste prace domowe,

2.5.nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów muzycznych.

3.Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który.

3.1.opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania,

3.2.jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela,

3.3.potrafi zagrać niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie lub dzwonkach,

3.4.umie zaśpiewać z akompaniamentem niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,

3.5.odrabia prace domowe,

3.6.potrafi się skupić podczas słuchania koncertów muzycznych.

4.Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1.opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,

4.2.korzysta z różnych źródeł informacji,

4.3.potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie i/lub dzwonkach,

4.4.umie zaśpiewać z akompaniamentem pieśni jednogłosowe poprawnie pod względem muzycznym,

4.5. na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany,

4.6. odrabia prace domowe,

4.7. jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

5.1. opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;

5.2. korzysta z różnych źródeł informacji,

5.3. na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany,

5.4. potrafi zagrać większość melodii przewidzianych w programie nauczania na flecie i dzwonkach,

5.6. umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek przewidzianych w programie nauczania;

5.7. odrabia prace domowe,

5.8. uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

6. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

6.1. opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania,

6.2. zdobywa dodatkową wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji,

6.3. na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne zadania, projekty,

6.4. potrafi zagrać melodie przewidziane w podręczniku oraz inne proste melodie na flecie, dzwonkach, keyboardzie,

6.5. umie zaśpiewać *a capella* i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz spoza niego,

6.6. opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów,

6.7. potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne,

6.8. zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe,

6.9. jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych.

V Plastyka

1. ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

2. ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

2.1. powinien być w większości przypadków przygotowany do lekcji (przynosić potrzebne materiały),

2.2. powinien z pomocą nauczyciela wykonywać proste ćwiczenia, uczestniczyć w zabawach,

2.3. powinien wyjaśniać najważniejsze pojęcia. Potrafi również wymienić kilku wybitnych polskich artystów.

3. **ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1. powinien przyswoić podstawowe wiadomości oraz najprostsze umiejętności,

3.2. bardzo rzadko jest nieprzygotowany do lekcji, stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych,

3.3. posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne,

3.4. powinien samodzielnie wykonywać proste ćwiczenia i uczestniczyć w zabawach, a także współpracować w grupie i podejmować próby samodzielnej twórczości plastycznej,

3.5. potrafi podać nazwiska kilku wybitnych polskich twórców.

4. **ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

4.1. potrafi wykorzystać w praktyce zdobyta wiedzę i umiejętności,

4.2. zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy,

4.3. prawidłowo posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy,

4.4. przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych, wkłada dużo wysiłku w wykonywaną pracę i systematycznie pracuje na lekcjach,

4.5. świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne,

4.6. wymienia nazwiska kilku twórców polskich i zagranicznych,

4.7. samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat.

5. ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

5.1. powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności,

5.2.bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie,

5.3. korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowywaniu dodatkowych wiadomości, a także uczestniczy w działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią, wykazując zaangażowanie i pomysłowość,

5.4. umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i dobiera technikę do tematu pracy,

5.5. podaje nazwiska wybitnych artystów w Polsce i na świecie,

5.6. analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat.

6. ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

6.1. przejawia szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi, a także zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach grupowych,

6.2. bierze udział w konkursach plastycznych oraz aktywnie uczestniczy w życiu

kulturalnym szkoły i regionu,

6.3. twórczo posługuje się rożnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi,

6.4. potrafi wymienić wybitnych twórców polskich i zagranicznych oraz podać przykłady ich twórczości,

6.5. analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną.

VI Historia i społeczeństwo

1.Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą;

2.Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

2.1. opanował treści konieczne, ale jego wiedza jest fragmentaryczna, ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym czasie nadrobić,

2.2.przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie,

2.3.zna główne postacie historyczne,

2.4.zna prosty podział źródeł historycznych,

2.5.rozumie prosty tekst źródłowy,

2.6.ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu, przyporządkowuje datę wiekowi,

2.7.zna daty roczne przełomowych wydarzeń,

2.8.odczytuje podstawowe dane kartograficzne, wskazuje na mapie wybrane państwa i regiony,

2.9.umie nazwać poznane epoki oraz przedstawić ich ramy chronologiczne,

2.10. okazuje szacunek symbolom państwowym,

2.11. zachowuje się godnie w czasie obchodów świąt i uroczystości państwowych,

2.12. zna podstawowe dokumenty prawne regulujące życie społeczeństwa i państwa,

2.13. dostrzega i rozpoznaje podstawowe reguły i procedury demokratyczne w państwie,

2.14. zna rodzaje potrzeb człowieka, wymienia poznane grupy społeczne,

2.15. posługuje się podręcznikiem,

2.16. wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,

2.17. ma trudności ze zbudowaniem poprawnej wypowiedzi,

2.18. zachowuje na lekcji bierną postawę, ale wykazuje chęć współpracy i, odpowiednio motywowany, jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia.

3. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

3.1. posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą,

3.2. opanował minimum wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,

3.3. z niewielkimi trudnościami posługuje się terminologią poznaną na lekcjach,

3.4. dostrzega podstawowe związki przyczynowo- skutkowe pomiędzy faktami historycznymi,

3.5. wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,

3.6. dostrzega rolę głównych postaci historycznych w ważnych wydarzeniach,

3.7. rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,

3.8. pod kierunkiem nauczyciela gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,

3.9. podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu źródłowego,

3.10.z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w czasie (taśma chronologiczna),

3.11.szereguje poznane wydarzenia w czasie,

3.12.z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w przestrzeni (mapa),

3.13.podaje podstawowe cechy odróżniające epoki: starożytną, średniowieczną i nowożytną,

3.14.wskazuje główne elementy tradycji starożytnej w życiu współczesnym,

3.15.rozpoznaje własne prawa i obowiązki w życiu rodzinnym,

3.16.dokonuje prostej charakterystyki regionu, w którym mieszka,

3.17.podaje podstawowe informacje na temat państwa i sposobu jego funkcjonowania,

3.18.przedstawia najważniejsze informacje dotyczące życia politycznego i społecznego w Polsce,

3.19.zna i potrafi zastosować podstawowe procedury demokratyczne w klasie i szkole,

3.20.wymienia poznane prawa człowieka, obywatela i dziecka,

3.21.samodzielnie pracuje z podręcznikiem,

3.22.wykonuje proste zadania pisemne, poprawia popełnione błędy merytoryczne,

3.23.formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,

3.24.formułuje ogólne opinie,

3.25.wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,

3.26.wykazuje postawę tolerancji oraz poszanowania dla cudzych poglądów,

3.27.posługuje się mediami elektronicznymi;

4. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1.posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą i dostateczną, opanował w niepełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,

4.2.prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,

4.3.porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega złożoność związków przyczynowo skutkowych między wydarzeniami,

4.4.samodzielnie wyciąga ogólne wnioski,

4.5.charakteryzuje dokonania ważnych postaci historycznych,

4.6.samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,

4.7.analizuje i interpretuje teksty źródłowe z niewielką pomocą nauczyciela,

4.8.wykonuje wszystkie rodzaje ćwiczeń z wiązane z orientacją w czasie,

4.9.dobrze posługuje się mapą historyczną i planem, poprawnie odczytuje zawarte w nich informacje,

4.10. umie krótko scharakteryzować poznane epoki,

4.11. wskazuje elementy tradycji wszystkich epok w życiu współczesnym,

4.12.zna różne systemy organizacji społeczeństw i państw,

4.13.charakteryzuje główne problemy życia politycznego i społecznego małej ojczyzny i państwa,

4.14.wie, co należy robić, gdy jego prawa jako człowieka, dziecka lub ucznia są łamane,

4.15.rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł, inspirowany przez nauczyciela potrafi rozwiązać trudniejsze zadania,

4.16.swobodnie wypowiada się na wybrane tematy, w tym społeczne,

4.17.formułuje i uzasadnia własne poglądy i opinie,

4.18.aktywnie uczestniczy w lekcjach,

4.19.ma świadomość korzyści i zagrożeń wynikających z wykorzystania mediów elektronicznych,

4.20.systematycznie przygotowuje się do zajęć i odrabia prace domowe.

5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

5.1.posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną i dobrą,

5.2.opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,

5.3.swobodnie wypowiada się na temat przyczyn, przebiegu i skutków wydarzeń oraz zjawisk historycznych i społecznych,

5.4.samodzielnie wyciąga złożone wnioski,

5.5.ocenia dokonania postaci historycznych,

5.6.integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, wyraża ją w wypowiedziach ustnych i pisemnych, posługuje się poprawnym językiem,

5.7.samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe,

5.8.dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia politycznego i społecznego (państwo, przemiany w strukturze społecznej, gospodarce itp.),

5.9.samodzielnie rozwiązuje wszystkie problemy teoretyczne i praktyczne z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie,

5.10. aktywnie działa w zespole, wspiera innych, wpływa na efektywność pracy pozostałych członków grupy,

5.11. uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,

5.12. wykazuje aktywność jako członek społeczności szkolnej,

5.13. odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych.

6. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

6.1.posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą,

6.2.poszerza swoją wiedzę o wiadomości, prezentuje dodatkową wiedzę w toku zajęć lekcyjnych,

6.3.selekcjonuje i hierarchizuje zdobyte wiadomości,

6.4.formułuje przemyślane i oryginalne wnioski,

6.5.samodzielnie wykonuje zadania o wysokim stopniu trudności, nie popełniając żadnych błędów merytorycznych,

6.6.wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, proponuje oryginalne rozwiązania,

6.7.wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,

6.8.rozwija zainteresowania historyczne, udzielając się w kole historycznym, wykazuje inicjatywę i pomysłowość,

6.9.ma krytyczne podejście do zagadnień poruszanych na lekcji,

6.10. potrafi dyskutować, używa odpowiedniej argumentacji,

6.11. współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu niektórych zajęć,

6.12. planuje i organizuje swoją pracę oraz pracę grupy zadaniowej,

6.13. w wypowiedziach ustnych i pisemnych posługuje się nienaganną polszczyzną,

6.14. wykazuje się dużą wrażliwością społeczną, inicjuje i koordynuje działania społeczności szkolnej na różnych polach (akcje obywatelskie, charytatywne, ekologiczne),

6.15. osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

VII Przyroda.

1.Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

2.Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

2.1. zna kilka ciał niebieskich,

2.2. zna różnicę między gwiazdą a planetą,

2.3. wymienia nazwy kilku planet Układu Słonecznego,

2.4. opisuje kształt Ziemi,

2.5. podaje przykłady ciał przyciąganych i nie przyciąganych przez magnes,

2.6. buduje prosty kompas na podstawie instrukcji,

2.7. wskazuje na mapie świata i globusie: południki, równoleżniki, półkule,

2.8. zna ruchy Ziemi i czas ich trwania,

2.9. odczytuje z mapy świata nazwy kontynentów i oceanów,

2.10.wymienia 3 korzyści z położenia nad oceanem

2.11. wymienia nazwiska dwóch podróżników, którzy dokonali odkryć geograficznych,

2.12. rozpoznaje ruch prostoliniowy i krzywoliniowy,

2.13. podaje przykłady elektryzowania ciał z życia codziennego,

2.14. wymienia zasady oszczędnego korzystania z energii elektrycznej,

2.15. podaje przykłady sztucznych źródeł światła,

2.16. podaje, do czego można wykorzystać lupę,

2.17. wymienia źródła dźwięku korzystnie i niekorzystnie wpływających na organizm,

2.18. wymienia miejsca w których żyją zwierzęta,

2.19. rozpoznaje na zdjęciach zwierzęta należące do parzydełkowców, pierścienic, stawonogów i mięczaków,

2.20. dokonuje podziału kręgowców,

2.21. wskazuje na ilustracji części ciała ryby,

2.22.wyjaśnia, dlaczego płazy zaliczamy do zwierząt wodno – lądowych,

2.23. wymienia trzech przedstawicieli: ryb, płazów i gadów,

2.24. wymienia przynajmniej 3 cechy budowy ptaków świadczące o przystosowaniu do lotu,

2.25. przyporządkuje wybranych przedstawicieli ssaków do miejsc w których żyją,

2.26. rozpoznaje kilka gatunków ptaków i ssaków,

2.27. wymienia składniki pogody,

2.28. rozpoznaje na ilustracjach poznane krajobrazy,

2.29. rozpoznaje 3-2 zwierzęta żyjące w poznanych krajobrazach,

2.30. wymienia 3-2 gatunki roślin rosnących w poznanych krajobrazach,

2.31. wskazuje na mapie Alpy,

2.32. wymienia przykłady mieszanin,

2.33.bada doświadczalnie wpływ mieszania na szybkość rozpuszczania cukru i formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonego doświadczenia

2.34.wymienia 3 sposoby rozdzielania mieszanin niejednorodnych,

2.35. wymienia przykłady stanów skupienia substancji,

2.36.podaje przykłady zasobów przyrody,

2.37.podaje 2 przykłady globalnych skutków zanieczyszczenia środowiska,

2.38.podaje nazwy gazów cieplarnianych,

2.39.podaje 2 sposoby zmniejszenia ilości gazów cieplarnianych,

2.40. proponuje 2 sposoby ratowania ginących gatunków roślin i zwierząt,

2.41. prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy, wykonuje doświadczenia na lekcjach i ćwiczenia w zeszycie ćwiczeń z pomocą nauczyciela, bierze udział w lekcji.

3. **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

3.1.definiuje Układ Słoneczny, wymienia planety,

3.2.zna nazwę galaktyki , w której znajduje się Układ Słoneczny,

3.3.opisuje Słońce,

3.4. opisuje budowę i wygląd komety,

3.5. wyjaśnia, dlaczego na Ziemi panują warunki sprzyjające życiu,

3.6.podpisuje bieguny na rysunkach magnesów przyciągających się lub odpychających,

3.7. określa kierunki na mapie,

3.8. definiuje ruchy Ziemi,

3.9. zna 2 następstwa ruchu obrotowego i obiegowego Ziemi,

3.10.wyjaśnia dlaczego wprowadzono rok przestępny,

3.11. zna i pokazuje na mapie strefy oświetlenia Ziemi,

3.12 omawia oświetlanie Ziemi korzystając z ilustracji z pomocą nauczyciela,

3.13. charakteryzuje położenie wybranego kontynentu,

3.14.pokazuje na mapie trasę wyprawy morskiej Kolumba i Magellana,

3.15. charakteryzuje wielkości opisujące ruch: prędkość, drogę, czas,

3.16.podaje przykłady występowania siły tarcia,

3.17. wyjaśnia pojęcie: siła oporu,

3.18. omawia wzajemne oddziaływanie ładunków elektrycznych o takich samych i różnych znakach,

3.19. rysuje schemat prostego obwodu elektrycznego,

3.20.podaje przykłady przewodników i izolatorów prądu,

3.21. bada doświadczalnie przewodnictwo elektryczne różnych ciał,

3.22. podaje przykłady naturalnych źródeł światła,

3.23.wykonuje camerę obscurę zgodnie z instrukcją,

3.24.rysuje odbicie światła od powierzchni gładkiej i chropowatej,

3.25.zaznacza soczewkę na rysunku oka,

3.26. wymienia cechy dźwięku,

3.27. przyporządkuje poznane zwierzęta do bezkręgowców i kręgowców,

3.28. wymienia 1- 3 cechy budowy parzydełkowców, pierścienic, stawonogów i mięczaków,

3.29. wymienia przystosowania ryb do życia w wodzie,

3.30. podaje przykłady ryb słodkowodnych i słonowodnych,

3.31. wymienia cechy budowy zewnętrznej płazów świadczące o ich przystosowaniu do życia w dwóch środowiskach,

3.32. rozpoznaje 4 gatunki płazów żyjących w Polsce,

3.33. wymienia 3 przystosowania gadów do środowiska życia,

3.34. rozpoznaje przynajmniej 3 gatunki gadów żyjących w Polsce,

3.35. omawia rolę kończyn tylnych u ptaków,

3.36. omawia przekształcenia kończyn ssaków w zależności od pełnionych przez nie funkcji,

3.37. wyjaśnia pojęcia: pogoda, klimat,

3.38.odczytuje z wykresów klimatycznych przebieg temperatury i opadów atmosferycznych dla omawianych stref krajobrazowych ,

3.39.wymienia cechy klimatu morskiego, kontynentalnego i górskiego,

3.40.wyjaśnia pojęcie: deszcze zenitalne,

3.41.omawia przystosowania roślin do życia w omawianych strefach krajobrazowych,

3.42. omawia przystosowania zwierząt do warunków życia w omawianych krajobrazach

3.43. pokazuje na mapie 2 – 3 strefy krajobrazowe,

3.44. wymienia i rozpoznaje 3-5 zwierząt żyjących w poznanych strefach krajobrazowych,

3.45. rozpoznaje na ilustracjach 5 roślin uprawianych w strefie śródziemnomorskiej,

3.46.wymienia po kolei piętra roślinne w Tatrach,

3.47. omawia przystosowania zwierząt do życia w górach wysokich,

3.48.podaje po 2 przykłady zasobów odnawialnych i nieodnawialnych,

3.49.wymienia przyczyny zanieczyszczeń środowiska,

3.50.na podstawie schematu omawia powstanie efektu cieplarnianego,

3.51. wyjaśnia pojęcie: dziura ozonowa,

3.52. podaje przykłady negatywnego wpływu kwaśnych deszczów na środowisko,

3.53. próbuje wyciągać samodzielnie wnioski z przeprowadzonych eksperymentów,

3.54. prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy, wykonuje samodzielnie doświadczenia na lekcjach i ćwiczenia w zeszycie ćwiczeń, aktywnie uczestniczy w lekcjach.

4. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1. omawia teorię geocentryczną i heliocentryczna budowy Wszechświata,

4.2. wymienia w kolejności planety Układu Słonecznego,

4.3. identyfikuje na podstawie opisu ciała niebieskie,

4.4. wyjaśnia, jaką rolę pełni atmosfera ziemska,

4.5. wyjaśnia pojęcia: oś ziemska, bieguny jednoimienne i różnoimienne,

4.6. wykazuje istnienie pola magnetycznego Ziemi za pomocą kompasu,

4.7. wyjaśnia znaczenie pojęć: siatka geograficzna i siatka kartograficzna,

4.8. wymienia skutki nachylenia osi ziemskiej,

4.9 omawia oświetlenie Ziemi w różnych porach roku,

4.10. określa, gdzie wcześniej wschodzi Słońce, mając podany punkt odniesienia,

4.11. charakteryzuje poszczególne strefy oświetlenia Ziemi,

4.12. porównuje położenie dwóch dowolnych kontynentów,

4.13.omawia rolę oceanów,

4.14.wymienia zasługi: B. Diaza, A. Vespucciego i V. da Gama,

4.15. wymienia przyczyny wielkich odkryć geograficznych,

4.16.charakteryzuje odkrycia geograficzne dokonane w XX w.,

4.17. wyjaśnia na czym polega względność ruchu,

4.18.oblicza prędkość poruszającego się ciała,

4.19. omawia sposoby zmniejszania i zwiększania siły tarcia,

4.20. omawia znaczenie sił oporu,

4.21. porównuje siły oporu powietrza i wody,

4.22. wyjaśnia, czym jest siła elektryczna,

4.23.wyjaśnia pojęcia: przewodniki i izolatory,

4.24. podaje przykładowe wartości napięcia elektrycznego,

4.25.wymienia skutki przepływu prądu elektrycznego,

4.26.wyjaśnia czym jest : promień świetlny,

4.27. omawia sposób powstania cienia i cienia i półcienia,

4.28. podaje przykłady wykorzystania camery obscura,

4.29.omawia wpływ barwy powierzchni na odbicie światła,

4.30. omawia cechy dźwięku,

4.31. opisuje wpływ hałasu na organizm człowieka,

4.32. wskazuje przystosowania w budowie tasiemca i glisty do trybu życia,

4.33. wyjaśnia znaczenie terminu: pierścienice,

4.34. porównuje budowę poszczególnych grup stawonogów,

4.35. omawia sposób oddychania ryb i płazów,

4.36. dzieli płazy i gady na grupy,

4.37. omawia rolę poszczególnych piór ptaków,

4.38. wyjaśnia pojęcia: gniazdownik i zagniazdownik,

4.39. omawia przystosowania ssaków do życia w różnych typach środowisk,

4.40 określa, jakie czynniki wpływają na występowanie danego klimatu,

4.41.wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie stref klimatycznych,

4.42.wyjaśnia pojęcie: klimat astrefowy,

4.43. charakteryzuje cechy klimatu w poznanych krajobrazach korzystają z klimatogramów,

4.44. wyjaśnia pojęcia: liany, epifity, makia, sawanna, pustynia, step, tajga, tundra, wieczna zmarzlina, lądolód,

4.45. podaje przykłady działań człowieka w poznanych strefach krajobrazowych,

4.46. wymienia charakterystyczne elementy krajobrazu pustynnego,

4.47. wymienia nazwy atrakcyjnych miejsc w regionie śródziemnomorskim,

4.48.wymienia po kolei piętra roślinne w Alpach,

4.49. wymienia cechy krajobrazu wysokogórskiego,

4.50.omawia cechy mieszaniny,

4.51. omawia składniki roztwory,

4.52. wyjaśnia, czym są stop,

4.53. rozdziela dwoma sposobami mieszaninę wody i kredy,

4.54. podaje przykłady z życia codziennego na rozdzielanie mieszanin,

4.55. wyjaśnia, na czym polega przemiana odwracalna i nieodwracalna,

4.56. omawia na przykładach odtwarzanie się zasobów przyrody,

4.57. wyjaśnia w jaki sposób powstają kwaśne deszcze,

4.58. omawia skutki ocieplania się klimatu,

4.59. podaje przykłady działań na rzecz ochrony przyrody prowadzonych przez organizacje międzynarodowe,

4.60. wyciąga samodzielnie wnioski z przeprowadzonych eksperymentów.

5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

5.1.wyjaśnia, czym jest Wszechświat,

5.2. wyjaśnia przyczyny pozornego ruchu sklepienia niebieskiego,

5.3. dzieli planety na typy,

5.4. wyjaśnia różnice między meteorami a meteorytami,

5.5. podaje podstawowe wymiary kuli ziemskiej,

5.6. omawia, w jaki sposób można otrzymać magnes,

5.7. omawia zależność między położeniem biegunów geograficznych i magnetycznych,

5.8. wyjaśnia, dlaczego Ziemia jest nazwana wielkim magnesem,

5.9.omawia różnice między południkami a równoleżnikami,

5.10.wyjaśnia dlaczego na Ziemi występują różnice czasu,

5.11. omawia, wpływ oświetlania Ziemi przez Słońce na warunki życia organizmów,

5.12. wymienia nazwy kontynentów i oceanów według ich powierzchni,

5.13. wymienia i pokazuje na mapie miejsca wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego spod dna mórz i oceanów,

5.14.wymienia odkrycia polskich podróżników – badaczy,

5.15.omawia podając przykłady względność ruchu i spoczynku,

5.16. oblicza drogę i czas,

5.17. opisuje przystosowania budowy zewnętrznej zwierząt żyjących w wodzie i na lądzie służące zmniejszeniu siły oporu ich ruchu,

5.18. wyjaśnia, czym są wyładowania elektryczne,

5.19.wyjaśnia,czym jest prąd elektryczny,

5.20.omawia wpływ przepływającego prądu na igłę magnetyczną,

5.21. omawia zjawiska zaćmienia Słońca,

5.22. omawia zasadę działania camery obscury,

5.23. wyjaśnia pojęcie: odbicie zwierciadlane,

5.24. wyjaśnia pojęcia: ognisko, ogniskowa,

5.25. omawia sposób powstania obrazu w oku,

5.26.wyjaśnia, na czym polega rozchodzenie się dźwięku,

5.27.porównuje prędkość światła i dźwięku

5.28. opisuje sposób zdobywania pokarmu przez parzydełkowce,

5.29. wyjaśnia, na czym polega linienie u stawonogów,

5.30.omawia sposoby rozmnażania się i oddychania kręgowców,

5.31. omawia znaczenie zwierząt w przyrodzie i gospodarce człowieka,

5.32.omawia wpływ oceanów i ukształtowania powierzchni na rozmieszczenie stref klimatycznych,

5.33. omawia zależność między strefami klimatycznymi a krajobrazowymi,

5.34.opisuje życie mieszkańców poszczególnych stref krajobrazowych,

5.35. omawia zagrożenia wynikające z działalności człowieka w poznanych krajobrazach,

5.36. opisuje rodzaje pustyń gorących,

5.37. pokazuje na mapie atrakcje turystyczne strefy śródziemnomorskiej,

5.38. wyjaśnia, dlaczego na obszarze tundry nie występują lasy,

5.39. porównuje Arktykę i Antarktydę.

5.40. wyjaśnia, dlaczego w górach wysokich występuje piętrowy układ roślinności,

5.41.omawia sposoby rozdzielania składników mieszanin,

5.42.porównuje procesy utleniania i spalania,

5.43. wyjaśnia, czym są odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody,

5.44.omawia rolę warstwy ozonowej,

5.45. podaje przykłady międzynarodowych organizacji i konwencji na rzecz ochrony przyrody.

6. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

6.1. opanował wiedzę i umiejętności z na ocenę bardzo dobrą,

6.2.selekcjonuje wiedzę, interpretuje zjawiska, tworzy hipotezy,

6.3. aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych, konkursach przedmiotowych, obejmujących przyrodę lub pokrewne dziedziny,

6.4. wychodzi z inicjatywą wykonywania dodatkowej pracy.

VIII Matematyka

1. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

2. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

2.1 Liczby naturalne:

2.1.1 Oblicza różnice czasu – proste przypadki,

2.1.2 Wymienia jednostki opisujące prędkość, drogę, czas,

2.1.3 Rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania wydatków,

2.1.4 Dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli liczby naturalne w pamięci i sposobem pisemnym – proste przypadki,

2.1.5 W zbiorze liczb wskazuje liczby podzielne przez 2, 5, 10, 100,

2.1.6 Przedstawia liczbę dwucyfrową jako iloczyn liczb pierwszych wybranym przez siebie sposobem – proste przypadki,

2.1.7 Oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb naturalnych – proste przypadki.

2.2 Własności figur płaskich:

2.2.1 Rozróżnia i nazywa podstawowe figury płaskie,

2.2.2 Mierzy długość odcinka i podaje ją w odpowiednich jednostkach,

2.2.3 Wyróżnia wierzchołki, boki i kąty wielokątów,

2.2.4 Rozróżnia rodzaje kątów,

2.2.5 Mierzy kąty mniejsze od kąta półpełnego,

2.2.6 Oblicza obwód wielokąta, gdy długości boków są liczbami naturalnymi, wyrażonymi w takich samych jednostkach – proste przypadki,

2.2.7 Wskazuje trójkąt na podstawie jego nazwy,

2.2.8 Wskazuje wysokości w trójkącie,

2.2.9 Podaje nazwy czworokątów,

2.2.10 Wskazuje wysokości trapezów,

2.2.11 Rozpoznaje wielokąty.

2.3 Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych:

2.3.1 Wskazuje w ułamku: licznik, mianownik, kreskę ułamkową,

2.3.2 Zapisuje ułamek w postaci dzielenia i odwrotnie,

2.3.3 Skraca i rozszerza ułamki – proste przypadki.

2.3.4 Porównuje ułamki zwykłe o jednakowych licznikach lub mianownikach,

2.3.5 Sprowadza ułamki do wspólnego mianownika – proste przypadki,

2.3.6 Porównuje ułamki zwykłe o różnych mianownikach na podstawie rysunku – proste przypadki,

2.3.7 Dodaje i odejmuje ułamki o różnych mianownikach – proste przypadki,

2.3.8 Mnoży ułamki – proste przypadki,

2.3.9 Znajduje liczbę odwrotną do danej – proste przypadki,

2.3.10 Dzieli ułamki – proste przypadki,

2.3.11 Zapisuje iloczyn dwóch jednakowych czynników w postaci potęgi – proste przypadki,

2.3.12 Czyta i zapisuje ułamki dziesiętne,

2.3.13 Podaje przybliżenie liczby dziesiętnej z dokładnością do całości,

2.3.14 Zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne – proste przypadki,

2.3.15 Dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci lub sposobem pisemnym. Sprawdza wyniki za pomocą kalkulatora,

2.3.16 Mnoży i dzieli liczby dziesiętne – proste przypadki,

2.3.17 Wymienia jednostki drogi, prędkości, czasu,

2.3.18 Rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania prędkości, drogi, czasu – proste przypadki.

2.4 Pola wielokątów:

2.4.1 Wyróżnia jednostki pola wśród innych jednostek,

2.4.2 Oblicza pole figury, licząc kwadraty jednostkowe,

2.4.3 Rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania pola i obwodu równoległoboku i trójkąta w sytuacjach typowych, gdy dane są liczbami naturalnymi i wyrażone są w jednakowych jednostkach.

2.5 Procenty:

2.5.1 Stosuje symbol procentu,

2.5.2 Zapisuje ułamki o mianowniku 100 za pomocą procentów,

2.5.3 Zamienia ułamki typu: , na procenty,

2.5.4 Zamienia 50%, 25%, 10% na ułamki,

2.5.5 Wskazuje, jaki procent figury zamalowano – najprostsze przypadki.

2.5.6. Odczytuje dane z diagramów – proste przypadki.

2.6 Figury przestrzenne:

2.6.1 Wskazuje graniastosłupy, ostrosłupy i bryły obrotowe wśród innych brył,

2.6.2 Wskazuje na modelu graniastosłupa, ostrosłupa, wierzchołki, krawędzie, ściany,

2.6.3 Tworzy siatki graniastosłupów i ostrosłupów przez rozcinanie modelu,

2.6.4 Wyróżnia prostopadłościany wśród graniastosłupów,

2.6.5 Wyróżnia jednostki pola i objętości wśród innych jednostek,

2.6.6 Nazywa bryły obrotowe, mając ich modele,

2.6.7 Oblicza pole powierzchni i objętość prostopadłościanu, mając jego siatkę oraz dane wyrażone liczbami naturalnymi w jednakowych jednostkach – proste przypadki.

2.7 Liczby całkowite:

2.7.1 Podaje proste przykłady występowania liczb ujemnych,

2.7.2 Podaje przykłady liczb naturalnych, całkowitych dodatnich i ujemnych,

2.7.3 Czyta liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej – proste przypadki,

2.7.4 Podaje przykłady par liczb przeciwnych,

2.7.5 Znajduje liczbę przeciwną do danej,

2.7.6 Porównuje liczby całkowite – proste przypadki,

2.7.7 Ilustruje liczby przeciwne na osi liczbowej – proste przypadki,

2.7.8 Dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby całkowite – proste przypadki.

3. **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia kryteria na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

3.1 Liczby naturalne:

3.1.1 Wykonuje cztery podstawowe działania w pamięci lub sposobem pisemnym w zbiorze liczb naturalnych,

3.1.2 Stosuje kolejność wykonywania działań w dwu- lub trzydziałaniowych wyrażeniach arytmetycznych,

3.1.3 Rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem obliczeń związanych z upływem czasu,

3.1.4 Rozwiązuje równania o podstawowym stopniu trudności,

3.1.5 Oblicza prędkość, drogę, czas – proste przypadki,

3.1.6 Wskazuje w zbiorze liczb naturalnych liczby podzielne przez 3, 9,

3.1.7 Rozkłada liczbę dwucyfrową na czynniki pierwsze,

3.1.8 Oblicza średnią arytmetyczną dwóch lub trzech liczb naturalnych.

3.2 Własności figur płaskich:

3.2.1. Rysuje proste i odcinki prostopadłe i równoległe,

3.2.2 Zamienia jednostki długości,

3.2.3 Rozróżnia kąty wierzchołkowe i przyległe,

3.2.4 Wskazuje wielokąty wklęsłe i wypukłe,

3.2.5 Mierzy i rysuje kąty wypukłe,

3.2.6 Mierzy kąty wewnętrzne trójkąta i czworokąta,

3.2.7 Podaje sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta i czworokąta,

3.2.8 Rysuje wskazane trójkąty i czworokąty,

3.2.9 Rysuje wysokości w trójkątach i trapezach,

3.2.10 Rozróżnia trójkąty i czworokąty na podstawie ich własności – proste przypadki,

3.2.11 Rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem własności figur płaskich,

3.2.12 Konstruuje trójkąt z trzech odcinków., 3.2.13 Zapisuje wyrażenie algebraiczne opisujące obwód wielokąta i oblicza jego wartość liczbową – proste przypadki,

3.2.14 Czyta wyrażenie algebraiczne opisujące obwód figury – proste przypadki.

3.3 Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych:

3.3.1 Porównuje ułamki zwykłe o różnych mianownikach – proste przypadki,

3.3.2 Dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli ułamki zwykłe,

3.3.3 Dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli ułamki dziesiętne – proste przypadki,

3.3.4 Zamienia ułamki dziesiętne na zwykłe i odwrotnie – proste przypadki,

3.3.5 Wykorzystuje kalkulator do znajdywania rozwinięć dziesiętnych,

3.3.6 Porównuje ułamki zwykłe i dziesiętne,

3.3.7 Oblicza wartości prostych wyrażeń, w których występują ułamki zwykłe i dziesiętne,

3.3.8 Oblicza ułamek danej liczby – proste przypadki.

3.3.9 Oblicza drugą i trzecią potęgę ułamka zwykłego i dziesiętnego – proste przypadki,

3.3.10. Rozwiązuje proste równania, w których występują ułamki, np.: 2a = 3,5 ; b : 3,5 =6. Stosuje własności działań odwrotnych,

3.3.11 Podaje przybliżenia liczb z dokładnością do 0,1; 0,01; 0,001 – proste przypadki,

3.3.12 Podaje przykłady ułamków zwykłych o rozwinięciu dziesiętnym skończonym – proste przypadki,

3.3.13 Sprawdza przy użyciu kalkulatora, które ułamki maja rozwinięcie dziesiętne nieskończone,

3.3.14 Rozwiązuje proste zadania, w których występuje porównywanie ilorazowe, obliczanie ułamka danej liczby.

3.4 Pola figur płaskich:

3.4.1 Stosuje wzory na pole i obwód dowolnego wielokąta – proste przypadki,

3.4.2 Oblicza pola poznanych czworokątów i trójkątów, gdy dane są liczbami naturalnymi i wyrażone są w jednakowych jednostkach,

3.4.3 Zapisuje wzory na pole i obwód figury i oblicza ich wartość liczbową – proste przypadki,

3.4.4 Wypowiada słownie wzory na pole i obwód i trójkąta i czworokąta – proste przypadki.

3.5 Procenty:

3.5.1 Zamienia procenty na ułamki zwykłe i dziesiętne – proste przypadki,

3.5.2 Zamienia ułamki zwykłe i dziesiętne na procenty – proste przypadki,

3.5.3 Zaznacza 50%, 25%, 10%, 75% figury,

3.5.4 Oblicza procent danej liczby – proste przypadki,

3.5.5 Oblicza procent danej liczby w sytuacjach praktycznych – proste przypadki., 3.5.6 Odczytuje dane z diagramów prostokątnych, słupkowych, kołowych, w tym także z diagramów procentowych – podstawowy stopień trudności,

3.5.7 Rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem danych odczytanych z diagramów,

3.5.8 Rysuje proste diagramy ilustrujące dane z tekstu lub tabeli.

3.6 Figury przestrzenne:

3.6.1 Rysuje siatki graniastosłupów i ostrosłupów i wskazuje na nich podstawy, ściany, krawędzie – proste przypadki,

3.6.2 Rozróżnia i nazywa graniastosłupy, ostrosłupy i bryły obrotowe,

3.6.3 Opisuje bryły obrotowe, mając ich modele i wymienia podstawowe ich własności,

3.6.4 Zamienia jednostki pola i objętości – proste przypadki,

3.6.5 Oblicza pole powierzchni i objętość prostopadłościanu, gdy dane wyrażone są liczbami naturalnymi i ułamkami dziesiętnymi w jednakowych jednostkach – proste przypadki,

3.6.6 Zapisuje wzór na pole powierzchni i objętość prostopadłościanu – proste przypadki,

3.6.7 Rozwiązuje proste zadania dotyczące własności graniastosłupa lub ostrosłupa, z wykorzystaniem odpowiedniego modelu,

3.6.8 Rozpoznaje w otoczeniu przedmioty, które mają kształt graniastosłupów, ostrosłupów lub brył obrotowych.

3.7 Liczby całkowite:

3.7.1 Zaznacza liczby całkowite na osi liczbowej – proste przypadki,

3.7.2 Podaje przykłady występowania liczb całkowitych w życiu codziennym,

3.7.3 Podaje i zapisuje wartość bezwzględną danej liczby całkowitej,

3.7.4 Stosuje kolejność działań do obliczania wartości wyrażeń z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych – proste przypadki,

3.7.5 Zapisuje iloczyn jednakowych czynników w postaci drugiej i trzeciej potęgi liczby całkowitej – proste przypadki,

3.7.6 Oblicza drugą i trzecia potęgę dowolnej liczby całkowitej – proste przypadki,

3.7.7 Rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych.

4. **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia kryteria na ocenę dostateczną, a ponadto:

4.1 Liczby naturalne:

4.1.1 Stosuje działania na liczbach naturalnych do rozwiązywania typowych zadań tekstowych,

4.1.2 Oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego wielodziałaniowego,

4.1.3 Stosuje obliczanie średniej arytmetycznej do rozwiązywania nieskomplikowanych zadań tekstowych,

4.1.4 Wyjaśnia pojęcia: dzielnik, wielokrotność, liczba pierwsza i złożona,

4.1.5 Podaje cechy podzielności liczb przez 2, 5, 10, 100, 3, 9, 25,

4.1.6 Na podstawie rozkładu liczby na czynniki pierwsze podaje wszystkie dzielniki liczby złożonej,

4.1.7 Objaśnia sposób obliczania niewiadomej w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu, dzieleniu.

4.2 Własności figur płaskich:

4.2.1 Zapisuje symbolicznie równoległość i prostopadłość odcinków i prostych,

4.2.2 Wyznacza odległość punktu od prostej i odległość dwóch prostych,

4.2.3 Mierzy i rysuje kąty wklęsłe,

4.2.4 Oblicza miary kątów wierzchołkowych i przyległych,

4.2.5 Wyjaśnia nierówność trójkąta,

4.2.6 Podaje własności trójkątów i czworokątów,

4.2.7 Rysuje trójkąty i czworokąty o podanych własnościach,

4.2.8 Rozróżnia wielokąty foremne,

4.2.9 Rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące obliczania miar kątów wewnętrznych wielokątów,

4.2.10 Rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem własności trójkątów i czworokątów,

4.2.11 Oblicza obwody wielokątów, gdy długości boków są wyrażone w różnych jednostkach.

4.3 Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych:

4.3.1.Sprowadza ułamki do najmniejszego wspólnego mianownika i wykonuje dodawanie i odejmowanie ułamków,

4.3.2 Porównuje ułamki zwykłe i dziesiętne, dobiera dogodną metodę ich porównywania,

4.3.3 Objaśnia sposoby zamiany ułamka dziesiętnego na zwykły i odwrotnie,

4.3.4 Oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,

4.3.5 Znajduje liczbę na podstawie danego jej ułamka, korzystając z ilustracji,

4.3.6 Ocenia, który ułamek zwykły ma rozwinięcie dziesiętne skończone – nieskomplikowane przypadki,

4.3.7 Uzasadnia sposób zaokrąglania liczb,

4.3.8 Szacuje wyniki,

4.3.9 Oblicza prędkość, drogę, czas w zadaniach tekstowych o podwyższonym stopniu trudności.

4.4 Pola figur płaskich:

4.4.1 Zamienia mniejsze jednostki pola na większe i odwrotnie,

4.4.2 Oblicza pole i obwód figury, gdy dane wyrażone są w różnych jednostkach,

4.4.3 Oblicza pole i obwód figury, gdy podane są zależności np. między długościami boków,

4.4.4 Zapisuje wzory na pole i obwód dowolnego trójkąta i czworokąta i wypowiada słownie te wzory.

4.5 Procenty:

4.5.1 Zaznacza wskazany procent figury,

4.5.2 Objaśnia sposób zamiany procentu na ułamek i odwrotnie,

4.5.3 Objaśnia sposób obliczenia procentu danej liczby,

4.5.4 Rozwiązuje zadania praktyczne dotyczące obliczania procentu danej liczby,

4.5.5 Oblicza, o ile punktów procentowych nastąpił wzrost lub spadek, porównując wielkości wyrażone w procentach,

4.5.6 Interpretuje dane na dowolnym diagramie,

4.5.7 Rysuje wskazane diagramy ilustrujące dane zawarte w tekście lub tabeli,

4.5.8 Rysuje diagramy podwójne – proste przypadki,

4.5.9 Rozwiązuje zadania tekstowe, korzystając z danych na diagramach.

4.6 Figury przestrzenne:

4.6.1 Rysuje siatki graniastosłupów i ostrosłupów i wskazuje na nich podstawy, ściany, krawędzie – proste przypadki,

4.6.2 Rozróżnia i nazywa graniastosłupy, ostrosłupy i bryły obrotowe,

4.6.3 Opisuje bryły obrotowe, mając ich modele i wymienia podstawowe ich własności,

4.6.4 Zamienia jednostki pola i objętości – proste przypadki,

4.6.5 Oblicza pole powierzchni i objętość prostopadłościanu, gdy dane wyrażone są liczbami naturalnymi i ułamkami dziesiętnymi w jednakowych jednostkach – proste przypadki,

4.6.6 Zapisuje wzór na pole powierzchni i objętość prostopadłościanu – proste przypadki,

4.6.7 Rozwiązuje proste zadania dotyczące własności graniastosłupa lub ostrosłupa, z wykorzystaniem odpowiedniego modelu,

4.6.8 Rozpoznaje w otoczeniu przedmioty, które mają kształt graniastosłupów, ostrosłupów lub brył obrotowych.

4.7 Liczby całkowite:

4.7.1 Wyznacza jednostkę na osi liczbowej, na której zaznaczone są co najmniej dwie liczby całkowite,

4.7.2 Porównuje wartości bezwzględne liczb całkowitych,

4.7.3 Rozwiązuje zadania tekstowe uwzględniające działania na liczbach całkowitych,

4.7.4 Stosuje kolejność wykonywania działań w wyrażeniach arytmetycznych zawierających liczby całkowite,

4.7.5 Wyjaśnia sposób dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb całkowitych,

4.7.6 Rozwiązuje równania z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb całkowitych.

5. **Ocenę bardzo** dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia kryteria na ocenę dobrą, a ponadto:

5.1 Liczby naturalne:

5.1.1 Rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem obliczeń zegarowych,

5.1.2 Oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego z zastosowaniem nawiasów kwadratowych i wyjaśnia kolejność wykonywania działań,

5.1.3 Rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności i zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i równań,

5.1.4 Wyjaśnia cechy podzielności liczb naturalnych i stosuje je w zadaniach tekstowych,

5.1.5 Stosuje obliczanie średniej arytmetycznej liczb naturalnych w rozwiązywaniu zadań o podwyższonym stopniu trudności.

5.2 Własności figur płaskich:

5.2.1 Rysuje wielokąty foremne i opisuje ich własności,

5.2.2 Buduje trójkąt, mając dane 2 odcinki i kąt między nimi zawarty lub odcinek i 2 kąty do niego przylegle, korzystając z linijki i kątomierza,

5.2.3 Rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem własności trójkątów i czworokątów,

5.3 Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych:

5.3.1 Wyjaśnia, kiedy nie można zamienić ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny skończony,

5.3.2 Rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,

5.3.3 Oblicza dokładną wartość wyrażenia arytmetycznego – ocenia, czy należy wykonywać działania na ułamkach zwykłych czy dziesiętnych.

5.4 Pola figur płaskich:

5.4.1 Rozwiązuje założone zadania dotyczące obliczania pól wielokątów,

5.4.2 Oblicza bok trapezu, mając dane jego pole, wysokość i zależność między tymi wielkościami.

5.5 Procenty:

5.5.1 Uzasadnia sposób rysowania wskazanego diagramu,

5.5.2 Rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem obliczeń procentowych,

5.5.3 Układa pytania i zadania do różnych diagramów,

5.5.4 Oblicza liczbę na podstawie jej procentu i stosuje to obliczenie w nieskomplikowanych sytuacjach praktycznych.

5.6 Figury przestrzenne;

5.6.1 Oblicza pola powierzchni graniastosłupów prostych,

5.6.2 Zapisuje wzory na pole powierzchni graniastosłupów prostych i objętość prostopadłościanu,

5.6.3 Rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności na obliczanie pól powierzchni graniastosłupów prostych i objętość prostopadłościanu,

5.6.4 Projektuje siatki graniastosłupów i ostrosłupów o podanych własnościach.

5.7 Liczby całkowite:

5.7.1 Rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności uwzględniające działania na liczbach całkowitych,. **Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia kryteria na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

5.8 Liczby naturalne:

5.8.1 Uzasadnia wykonalność działań w zbiorze liczb naturalnych,

5.8.2 Rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych.

5.9 Własności figur płaskich:

5.9.1 Rozwiązuje zadania dotyczące szukania miar kątów w wielokątach w różnych sytuacjach,

5.9.2 Rozwiązuje zadania problemowe z wykorzystaniem własności wielokątów.

5.10 Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych:

5.10.1 Uzasadnia sposób rozwiązania zadania,

5.10.2 Rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,

5.10.3 Ocenia wykonalność działań w zbiorze liczb dodatnich.

5.11 Pola figur płaskich:

5.11.1 Rozwiązuje zadania problemowe dotyczące obliczania pól i obwodów wielokątów.

5.12 Procenty:

5.12.1 Rozwiązuje zadania problemowe z zastosowaniem obliczeń procentowych,

5.12.2 Układa pytania do ankiety, interpretuje wyniki ankiety i ilustruje je na diagramie.

5.13 Figury przestrzenne:

5.13.1 Wyjaśnia sposób tworzenia wzoru na pole powierzchni graniastosłupa i objętość prostopadłościanu,

5.13.2 Rozwiązuje zadania problemowe dotyczące własności figur przestrzennych,

5.13.3 Wyjaśnia sposób tworzenia brył obrotowych.

5.14 Liczby całkowite:

5.14.1 Ocenia wykonalność działań w zbiorze liczb całkowitych,

5.14.2 Rozwiązuje zadania problemowe, w których występują działania na liczbach całkowitych.

IX Zajęcia komputerowe

1. **ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą:

2. **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:

2.1. przestrzega podstawowych zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze,

2.2. przestrzega zasad etycznych i prawnych związanych z korzystaniem z komputera i Internetu ocenia możliwe zagrożenia,

2.3. szanuje prywatność i pracę innych osób,

2.4. tworzy rysunki przy użyciu edytora grafiki oraz dokumenty w edytorze tekstu,

2.5. wykorzystuje komputer do rozwijania swoich zainteresowań.

3. **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń który:

3.1. bezpiecznie posługuje się komputerem i jego oprogramowaniem,

3.2. komunikuje się z komputerem za pomocą ikon, przycisków, menu i okien dialogowych,

3.3. selekcjonuje, porządkuje i gromadzi znalezione w różnych źródłach elektronicznych informacje,

3.4. opisuje przykłady wykorzystania komputera i sieci Internet w życiu codziennym,

3.5. opisuje zagrożenia związane z korzystaniem z komputera i Internetu,

3.6. tworzy rysunki przy użyciu edytora grafiki oraz dokumenty w edytorze tekstu,

3.7. wpisuje tekst do komputera zgodnie z obowiązującymi zasadami,

3.8. wykonuje w arkuszu kalkulacyjnym proste obliczenia,

3.9. za pomocą ciągu poleceń tworzy proste motywy lub steruje obiektem na ekranie,

3.10. wyjaśnia zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera,

3.11. komunikuje się za pomocą poczty elektronicznej, stosując podstawowe zasady netykiety.

4. **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń który:

4.1. prawidłowo zapisuje i przechowuje wyniki swojej pracy w komputerze a następnie korzysta z nich,

4.2. prawidłowo posługuje się podstawowym słownictwem informatycznym,

4.3. wyszukuje informacje w różnych źródłach elektronicznych (słowniki, encyklopedie, zbiory biblioteczne, dokumentacje techniczne i zasoby Internetu),

4.4. tworzy rysunki i motywy przy użyciu edytora grafiki,

4.5. opracowuje i redaguje teksty, stosując podstawowe możliwości edytora tekstu w zakresie formatowania akapitu i strony, łączy grafikę z tekstem,

4.6. przygotowuje proste animacje i prezentacje multimedialne,

4.7. za pomocą ciągu poleceń tworzy motywy wg wzoru,

4.8. korzysta z zasobów słowników, encyklopedii, sieci Internet i programów multimedialnych z różnych przedmiotów i dziedzin wiedzy,

5. **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:

5.1. odczytuje i prawidłowo interpretuje znaczenie komunikatów wysyłanych przez programy,

5.2. opisuje ograniczenia związane z korzystaniem z komputera i Internetu,

5.3. wykorzystuje, stosownie do potrzeb, informacje w różnych formatach,

5.4. opracowuje i redaguje teksty, stosując poznane możliwości edytora tekstu w zakresie formatowania tekstu,

5.5. opracowuje prezentacje multimedialne z zastosowaniem animacji,

5.6. wykonuje w arkuszu kalkulacyjnym proste obliczenia, przedstawia je graficznie i interpretuje,

5.7. uczestniczy w pracy zespołowej, porozumiewa się z innymi osobami podczas realizacji wspólnego projektu, podejmuje decyzje w zakresie swoich zadań i uprawnień,

5.8. korzysta z komputera, jego oprogramowania i zasobów elektronicznych (lokalnych i w sieci) do wspomagania i wzbogacania realizacji zagadnień z wybranych przedmiotów,

5.9. korzysta z poczty elektronicznej przy realizacji projektów z różnych dziedzin, np. związanych z ekologią, środowiskiem geograficznym, historią lub zagadnieniami dotyczącymi spraw lokalnych,

5.10. opisuje cechy różnych postaci informacji: tekstowej, graficznej, dźwiękowej, audiowizualnej, multimedialnej.

6. Ocenę celującą otrzymuje uczeń który:

6.1. swobodnie porusza się po rożnych wersjach programów komputerowych (Pakiet MS Office),

6.2. tworzy dokumenty tekstowe wykorzystując narzędzia formatowania,

6.3. opracowuje zaawansowane prezentacje multimedialne (animacja, dźwięk),

6.4. wykonuje w arkuszu kalkulacyjnym obliczenia, wstawia funkcje i formuły oraz wykresy do obliczeń,

6.5. swobodnie porusza się w programie służącym do programowania,

6.6. bierze udział w konkursach o treściach informatycznych.

X Zajęcia techniczne

1.Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń który:

1.1. nie opanował wiadomości i umiejętności, a braki uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,

1.2. nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu i trudności.

2.Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń który:

2.1. ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności, które nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,

2.2. rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela.

3. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

3.1. nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania,

3.2. rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności z pomocą nauczyciela,

3.3. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (bhp) w pracowni technicznej,

3.4. ma problemy w odwzorowaniu pisma technicznego,

3.5. zna zasady rzutowania prostokątnego lecz ma problemy z ich zastosowaniem (wykonanie rysunku),

3.6. zna oznaczenie tworzyw sztucznych,

3.7. rozumie znaczenie znaków i symboli znajdujących się na metkach odzieży,

3.8. rozróżnia surowce, z których produkowane są materiały włókiennicze,

3.9. bezpiecznie obsługuje urządzenia w gospodarstwie domowym,

3.10. zna zasadę działania odkurzacza i żelazka,

3.11. rozróżnia podstawowe surowce do wyrobu papieru,

3.12. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (bhp) w pracowni technicznej,

3.13. zna zastosowanie źródła prądu (zasilanie bateryjne).

4. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń który:

4.1. opanował podstawowe wiadomości określone programem nauczania,

4.2. poprawnie stosuje wiadomości,

4.3. rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne,

4.4. poprawnie odwzorowuje pismo techniczne,

4.5. zna zasady rzutowania prostokątnego lecz ma niewielkie problemy z ich zastosowaniem,

4.6. zna oznaczenie tworzyw sztucznych,

4.7. sposoby wyrobu gotowych elementów z tworzyw sztucznych,

4.8. rozumie znaczenie znaków i symboli znajdujących się na metkach odzieży,

4.9. rozróżnia surowce, z których produkowane są materiały włókiennicze,

4.10. rozróżnia tkaniny i dzianiny,

4.11. bezpiecznie obsługuje urządzenia w gospodarstwie domowym,

4.12. zna zasadę działania odkurzacza i żelazka oraz rozumie informacje zawarte w instrukcji obsługi,

4.13. rozróżnia podstawowe surowce do wyrobu papieru,

4.14. zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (bhp) w pracowni technicznej,

4.15. zna zastosowanie źródła prądu (zasilanie bateryjne),

4.16. zna zastosowanie źródła prądu (zasilanie bateryjne).

4.17. rozróżnia podstawowe surowce do wyrobu papieru.

5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń który:

5.1. opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania,

5.2. sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne,

5.3. prawidłowo i estetycznie wykonuje praktyczne zadania techniczne,

5.4. zna kształt literek pisma technicznego i potrafi je wykonać,

5.5. zna zasady rzutowania prostokątnego i umie je zastosować (wykonanie rysunku),

5.6. potrafi wskazać i omówić w urządzeniu zespół napędowy, roboczy i sposoby przenoszenia ruchu.

5.7. zna zasadę działania odkurzacza i żelazka, rozumie informacje zawarte w instrukcji obsługi,

5.8. bezpiecznie obsługuje urządzenia w gospodarstwie domowym,

5.9. rozróżnia tkaniny i dzianiny,

5.10. czytanie i wykonywanie schematów oraz prostych rysunków technicznych,

5.11. rozróżnia surowce, z których produkowane są materiały włókiennicze,

5.12. rozumie znaczenie znaków i symboli znajdujących się na metkach odzieży,

5.13. sposoby wyrobu gotowych elementów z tworzyw sztucznych,

5.14. zna oznaczenie tworzyw sztucznych.

6. Ocenę celującą otrzymuje uczeń który:

6.1. posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania,

6.2. biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje zadania wykraczające poza program,

6.3. bardzo dokładnie wykonuje zadania techniczne, sprawnie i bezpiecznie posługuje się urządzeniami i narzędziami,

6.4. otrzymuje pozytywne uwagi za wykonywane projekty.

XI Wychowanie fizyczne .

1. **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą

2. **Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:**

2.1.nie podejmuje żadnych prób opanowania nowych umiejętności sportowych i rekreacyjnych,

2.2.w czasie gry umyślnie stosuje błędną technikę,

2.3.nie zależy mu na opanowaniu żadnych nowych umiejętności,

2.4.nie potrafi wymienić zasad zdrowego stylu życia,

2.5.nie odpowiada na zadawane mu pytania lub odpowiada jednym słowem,

2.6.nie zna podstawowych przepisów gier,

2.7.nie zależy mu na przyswojeniu nowych wiadomości,

2.8.na zajęciach nie wykazuje żadnej aktywności,

2.9.regularnie jest nieprzygotowany do zajęć,

2.10.często opuszcza zajęcia,

2.11.powierzone mu zadania wykonuje bardzo niestarannie, okazując lekceważący stosunek do tego, co robi,

2.12.wykazuje bardzo duże braki w zakresie wychowania społecznego — jest bardzo niekulturalny, wrogo nastawiony wobec innych i arogancki wobec nauczyciela,

2.13**.** bardzo często używa brzydkich wyrażeń i wulgaryzmów wobec innych uczniów,

2.14.jest agresywny wobec innych,

2.15.stwarza poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa innych,

2.16.często dezorganizuje pracę na zajęciach.

3. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

3.1. nie wykazuje chęci do opanowania nowych umiejętności ruchowych,

3.2. z trudnością opisuje własną postawę ciała,

3.3. nie potrafi lub nie chce zastosować prawidłowej techniki w grach sportowych lub rekreacyjnych,

3.4. nie potrafi zorganizować dowolnej zabawy lub gry,

3.5. nie podejmuje samodzielnych prób wykonania nowych umiejętności,

3.6. wymienia tylko niektóre zasady zdrowego stylu życia,

3.7.słabo rozumie zależności pomiędzy aktywnością fizyczną a zdrowiem,

3.7 nie potrafi wymienić podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych,

3.8.nie potrafi wymienić zasad zachowania się w roli zawodnika i kibica,

3.9.nie potrafi podać przykładu wady postawy ciała i ćwiczeń korygujących,

3.10. bardzo słabo zna podstawowe przepisy gier rekreacyjnych i sportowych,

3.11.uczestniczy w zajęciach biernie, odtwórczo,

3.12.często bywa nieprzygotowany do zajęć,

3.13.nie szanuje powierzonego mu sprzętu sportowego,

3.15.powierzone mu zadania wykonuje niestarannie i niedbale,

3.16.dezorganizuje pracę nauczyciela i uczniów,

3.17.wykazuje braki w zakresie wychowania społecznego — jest niekulturalny i niekoleżeński,

3.18.używa wulgaryzmów i brzydkich wyrażeń,

3.19.używa siły wobec innych, zdarzają się przypadki agresji,

3.20.rzadko potrafi współpracować w zespole,

3.21.nie przestrzega zasad bezpieczeństwa na zajęciach,

3.22.nie potrafi dokonać oceny własnego zachowania,

3.23.często nie potrafi zachować się poprawnie jako zawodnik, sędzia i kibic,

3.24.często odnosi się niewłaściwie do nauczyciela.

4. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

4.1. Wykazuje umiarkowane zaangażowanie w opanowanie nowych umiejętności ruchowych,

4.2. stosuje w grze tylko niektóre elementy techniki,

4.3. uczestniczy tylko w niektórych, wybranych grach,

4.4. potrafi zorganizować dowolną zabawę lub grę ruchową,

4.5 podejmuje samodzielne próby wykonania stania na rękach,

4.6. z pomocą nauczyciela omawia własną postawę ciała,

4.7. ma pewne kłopoty z wymienieniem podstawowych zasad aktywnego wypoczynku,

4.8. wymienia niektóre zasady bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych,

4.9. zna co najmniej dwie wady postawy ciała,

4.10.zna ogólne zasady zachowania się w roli zawodnika i kibica,

4.11.zna pobieżnie przepisy gier rekreacyjnych i sportowych,

4.12.wie, w jaki sposób powinno się podnosić ciężary,

4.13.wie jak dbać o higienę osobistą i czystość odzieży,

4.14.nie zawsze jest aktywny i zaangażowany na zajęciach,

4.15.z reguły jest przygotowany do zajęć,

4.16.potrzebuje motywacji podczas wykonywania zadań ruchowych,

4.17.selektywnie podchodzi do zadań,

4.18.nie wykorzystuje swoich możliwości i potencjału,

4.19.swoim zachowaniem nie budzi większych zastrzeżeń,

4.20.stara się być koleżeński wobec innych,

4.21.czasami zdarzają się przypadki użycia wulgaryzmów, lub przypadki użycia siły wobec innych,

4.22. stara się przestrzegać ustalonych reguł i zasad zachowania oraz zasad bezpieczeństwa,

4.23.zdarzają się przypadki niewłaściwych zachowań zagrażających zdrowiu własnemu i innych,

4.24. zawsze potrafi współpracować w zespole,

4.25.dokonuje próby samooceny własnego zachowania,

4.26.nie zawsze właściwie pełni rolę zawodnika, sędziego, kibica.

5.Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

5.1.stara się opanować jak najwięcej nowych umiejętności ruchowych, sportowych, rekreacyjnych, utylitarnych,

5.2. potrafi opisać ogólnie własną postawę ciała,

5.3. poprawnie stosuje w grze elementy techniczne poznanych gier zespołowych,

5.4. stosuje poprawną technikę gry w unihokeja i kometkę,

5.5. potrafi zorganizować wyznaczoną, poznaną zabawę lub grę ruchową,

5.6. wykonuje marszobieg trwający co najmniej 15 min,

5.7. radzi sobie w sytuacjach zwycięstwa i porażki,

5.8. potrafi dobrać ćwiczenia pomagające w utrzymywaniu prawidłowej postawy ciała,

5.9.wymienia podstawowe zasady aktywnego wypoczynku,

5.10.wymienia zasady bezpieczeństwa na zajęciach ruchowych,

5.11.wymienia podstawowe cechy prawidłowej postawy ciała,

5.12.zna podstawową zasadę podnoszenia ciężarów,

5.13.zna podstawowe przepisy poznanych gier rekreacyjnych i sportowych,

5.14.zna podstawowe zasady zachowania się zawodnika i kibica,

5.15.zna większość pozycji wyjściowych do ćwiczeń,

5.16. na zajęciach jest aktywny i zaangażowany,

5.17. jest przygotowany do zajęć (dopuszcza się dwukrotnie brak stroju sportowego w półroczu),

5.18. starannie i sumiennie wykonuje powierzone mu zadania,

5.19. systematycznie uczęszcza na zajęcia,

5.20. przestrzega zasad fair play na boisku,

5.21. jest koleżeński i kulturalny wobec in**n**ych,

5.22. zdarzają mu się pojedyncze przypadki brzydkiego wyrażania się,

5.23. właściwie odnosi się do nauczyciela

5.24. zazwyczaj przestrzega ustalonych reguł i zasad postępowania,

5.25. unika zachowań zagrażających zdrowiu własnemu i innych,

5.26. przestrzega zasad bezpieczeństwa na zajęciach,

5.27. współpracuje w zespole. Stara się właściwie pełnić rolę zawodnika, sędziego i kibica,

5.28. dokonuje samooceny własnego zachowania.

6.Ocenę celującą otrzymuje uczeń**,** który:

6.1.wkłada duży wysiłek w opanowanie nowych umiejętności ruchowych: sportowych, rekreacyjnych i utylitarnych. W pełni wykorzystuje swoje możliwości,

6.2. stosuje prawidłową technikę podczas wykonywania poznanych elementów technicznych gier zespołowych,

6.3. wykonuje przerzut bokiem,,

6.4. wykonuje stanie na rękach z odbicia obunóż,

6.5. potrafi przeprowadzi rozgrzewkę i fragmenty lekcji,

6.6. potrafi ocenić swoją sprawność fizyczną za pomocą poznanych testów,

6.7. potrafi prawidłowo dobrać ćwiczenia do wady postawy ciała,

6.8. potrafi dobrać ćwiczenia ułatwiające utrzymywanie prawidłowej postawy ciała,

6.9. potrafi zademonstrować prawidłową technikę podnoszenia ciężarów z podłoża,

6.10. potrafi pełnić rolę sędziego,

6.11.wymienia zasady zdrowego stylu życia,

6.12.zna zasady bezpieczeństwa i przestrzega ich podczas zajęć ruchowych,

6.13.wie, jak udzielić poszkodowanemu pomocy,

6.14.opisuje prawidłową postawę ciała,

6.15.dokonuje pomiaru tętna przed i po wysiłku fizycznym i dokonuje jego interpretacji,

6.16.omawia znaczenie prawidłowego podnoszenia ciężarów,

6.17.zna przepisy poznanych gier rekreacyjnych i sportowych,

6.18.zna zasady zachowania się na balu, zabawie tanecznej, dyskotece,

6.19.rozumie rolę aktywności fizycznej dla zdrowia człowieka,

6.20.zna pozycje wyjściowe do ćwiczeń,

6.21wykazuje na lekcjach bardzo dużą aktywność i zaangażowanie,

6.22. wkłada bardzo dużo wysiłku w wykonywane zadania,

6.23. jest zawsze przygotowany do zajęć (posiada zawsze strój sportowy),

6.24. systematycznie uczęszcza na zajęcia — ewentualne nie ćwiczenia ma usprawiedliwione,

6.25. powierzone mu zadania wykonuje sumiennie i starannie,

6.26. uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, i/lub pozaszkolnych,

6.27. chętnie reprezentuje klasę w rozgrywkach szkolnych,

6.28. chętnie reprezentuje szkołę w zawodach sportowych,

6.29**.** prezentuje postawę godną naśladowania: jest koleżeński, życzliwy, bardzo kulturalny,

6.30. nie używa wulgaryzmów,

6.31. nigdy nie stosuje przemocy wobec innych,

6.32. troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych. Przestrzega zasad bezpieczeństwa,

6.33. zawsze przestrzega ustalonych reguł i zasad postępowania,

6.34 doskonale potrafi współpracować na boisku i poza nim,

6.35. potrafi dokonać samooceny własnego zachowania,

6.36. właściwie i z szacunkiem odnosi się do nauczyciela,

6.37. właściwie pełni rolę zawodnika, sędziego i kibica,

6.38. przestrzega zasad fair play na boisku i w życiu.

3. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasie integracyjnej oceniany jest zgodnie z obowiązującymi w szkole kryteriami oceniania z uwzględnieniem dostosowania wymagań edukacyjnych określonych w orzeczeniu PPP lub innej poradni specjalistycznej.

4. Uczeń z upośledzeniem w stopniu lekkim oceniany jest według przyjętej w szkole skali ocen. Kryteria uwzględniają dostosowanie treści edukacyjnych do możliwości i potrzeb ucznia.

5. Na posiedzeniu klasyfikacyjnym rady pedagogicznej wychowawca przedstawia oceny opisowe z poszczególnych zajęć edukacyjnych ucznia niepełnosprawnego.

ROZDZIAŁ IV

TRYB I ZASADY USTALANIA OCENY ZACHOWANIA

1. Ocenianie zachowania ucznia odbywa się zgodnie z warunkami i zasadami oceniania wewnątrzszkolnego.

2. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz o skutkach ustalenia uczniowi nagannej rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

2.1. Z kryteriami oceniania na śródroczną i roczną ocenę zachowania rodzice (opiekunowie prawni) mają możliwość zapoznania się:
- na tablicy ogłoszeń w klasie;
- w czasie konsultacji z nauczycielem – wychowawcą;
- w bibliotece szkoły;
- na stronie internetowej szkoły.

2.1.1. Wychowawca do 20 września każdego roku szkolnego zobowiązany jest do pisemnego poinformowania rodziców (prawnych opiekunów) o możliwości zapoznania się z kryteriami oceniania zachowania ucznia zgodnie z zapisami w pkt 2.1..

2.1.2. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do złożenia pisemnego oświadczenia o zapoznaniu z kryteriami oceniania do 30 września każdego roku szkolnego.

3. Na 10 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej wychowawcy klas są zobowiązani pisemnie poinformować ucznia i rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej rocznej ocenie zachowania. Odbiór informacji do rodziców uczeń dokumentuje podpisem w dzienniku lekcyjnym w dziale „notatki".

4. W przypadku braku możliwości wystawienia ocen klasyfikacyjnych przez uprawnione osoby ocenę zachowania wystawia zespół nauczycieli powołany przez dyrektora szkoły. Jednym z członków tego zespołu jest pedagog lub psycholog szkolny.

5. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchyleń na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

6. W klasach I-III klasyfikacyjna ocena zachowania śródroczna i roczna jest oceną opisową.

7. Począwszy od klasy IV śródroczną i roczną ocenę zachowania ustala się wg następującej skali:

7.1. wzorowe

7.2. bardzo dobre

7.3. dobre

7.4. poprawne

7.5. nieodpowiednie

7.6 naganne

8. W klasach IV – VI klasyfikacyjna śródroczna i roczna ocena zachowania ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym jest oceną opisową.

9. Ocena zachowania nie może mieć wpływu na oceny z zajęć edukacyjnych.

10. Ocenę śródroczną i roczną zachowania wystawia wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.

    10.1. Zasięgnięcie opinii nauczycieli odbywa się według trybu:

        10.1.1. Nauczyciele w czasie całego półrocza wyrażają swoją opinię o zachowaniu ucznia w formie wpisów do klasowego zeszytu obserwacji uczniów zgodnie z punktowym systemem oceniania.

        10.1.2. wychowawca klasy przed śródroczną i roczną klasyfikacją na podstawie zapisów w klasowym zeszycie obserwacji uczniów wystawia proponowaną ocenę zachowania po konsultacji z nauczycielami.

    10.2. Zasięgnięcie opinii uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia odbywa się w drodze wywiadu i dyskusji na godzinie wychowawczej, co wychowawca potwierdza stosownym zapisem w dzienniku lekcyjnym.

        10.2.1. Zasięgnięcie opinii nie może być rozumiane jako wystawienie oceny przez osoby uprawnione do wyrażania opinii na temat zachowania ucznia.

11. Przewidywana ocena naganna zachowania wystawiana jest na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.

12. Ocena zachowania wystawiana przez wychowawcę jest ostateczna z zastrzeżeniem odwołania.

ROZDZIAŁ V

KRYTERIA OCENIANIA ZACHOWANIA

1. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania uwzględniają kryteria:

    1.1. wywiązywanie się z obowiązków ucznia,

    1.2. postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej,

    1.3. dbałość o honor i tradycje szkoły,

    1.4. dbałość o piękno mowy ojczystej,

    1.5. dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób,

1.6. godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią,

1.7. okazywanie szacunku innym osobom,

1.8. przeciwstawianie się przejawom przemocy fizycznej i psychicznej, agresji i wulgarności.

2. Ustala się następujące kryteria ocen zachowania:

2.1. ocena opisowa zachowania w klasach I-III uwzględnia następujące obszary oddziaływań wychowawczych:

2.1.1. tworzenie własnego wizerunku (samoświadomość, samoocena, umiejętność oceny własnego zachowania i zachowania innych, znajomość zasad funkcjonowania społecznego, zasad bezpiecznego zachowania, rozumienie sytuacji społecznych, radzenie sobie z różnymi problemami życia codziennego, wyrażanie emocji i uczuć).

2.1.2 sposoby pracy (samodzielność, koncentracja, odpowiedzialność za powierzone zadania, aktywność, tempo i staranność pracy, pracowitość, wytrwałość w dążeniu do wyznaczonych celów, wywiązywanie się z obowiązków ucznia, punktualność, podejmowanie dodatkowych zadań).

2.1.3 współpraca z innymi (znajomość i stosowanie form grzecznościowych, zasad kulturalnego zachowania, stosunki koleżeńskie, okazywanie szacunku osobom dorosłym i rówieśnikom, inicjatywa, zgodna i twórcza współpraca w grupie, przestrzeganie regulaminów szkoły).

3. Informacje o zachowaniu ucznia gromadzone są systematycznie przez nauczycieli uczących w toku codziennej obserwacji i odnotowywane w zeszycie pochwał i upomnień, w zeszycie korespondencji oraz w dzienniku lekcyjnym. Zeszyt pochwał i upomnień jest dokumentem obowiązującym w czasie trwania całego pierwszego etapu edukacyjnego (kl. I –III)

3.1. w dzienniku lekcyjnym nauczyciel odnotowuje zachowania ucznia za pomocą wielkich liter drukowanych A, B, C, D, które oznaczają:

A- zachowanie szczególnie przykładne

B- zachowanie przykładne

C- zachowanie poprawne

D- zachowanie budzące zastrzeżenia.

4. W klasach IV- VI ustala się następujące zasady oceniania zachowania:

4.1. każdy uczeń na początku roku szkolnego otrzymuje jako bazę wyjściową 100 punktów dodatnich stanowiących podstawę do oceny ucznia za I semestr. Na początku II semestru otrzymuje również 100 punktów, które stanowią podstawę do obliczenia oceny zachowania za II semestr, będącą jednocześnie oceną roczną. Informacje o zachowaniu ucznia oraz zapisy ilości punktów gromadzone są systematycznie przez nauczycieli uczących w toku codziennej obserwacji i odnotowywane w zeszycie pochwał i upomnień. Wychowawca na podstawie ilości zdobytych punktów proponuje ocenę zachowania, zasięgając opinii ucznia, zespołu klasowego i nauczycieli uczących w tej klasie.

4.2. śródroczne i roczne ocenianie zachowania dokonuje się wg następującego kryterium punktowego:

Wzorowe	od 151 punktów
bardzo dobre	od 126 do 150 punktów
Dobre	od 100 do 125 punktów
Poprawne	od 90 do 99 punktów
Nieodpowiednie	od 60 do 89 punktów
Naganne	poniżej 60 punktów

4.3. punktowa ocena zachowania obejmuje następujące dziedziny aktywności ucznia:

I. wywiązywanie się z powinności uczniowskich.

II. aktywne uczestniczenie w życiu szkoły.

III. rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.

IV. przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania.

V. bezpieczeństwo.

4.4. TABELA PUNKTÓW

4.4.1. punkty dodatnie otrzymuje uczeń, jeżeli:

Zachowanie ucznia	Ilość punktów
I. Wywiązywanie się z powinności uczniowskich	
1. Punktualnie i systematycznie przychodzi na zajęcia (sporadyczne spóźnienia usprawiedliwia).	+(1-3) (raz w półroczu)
2. Na bieżąco usprawiedliwia wszystkie nieobecności (na	+1 (raz w półroczu)

najbliższych zajęciach z wychowawcą).	
3. Przygotowuje pomoce i materiały dydaktyczne nie objęte oceną na godziny wychowawcze i inne przedmioty.	+ 1 (za każde kolejne)
4. Wywiązuje się z obowiązków dyżurnego klasy, szkoły.	+ 1 (za każdy tydzień dyżuru)
5. Stosuje się do statutowych wymogów stroju szkolnego.	+ 1 (raz w półroczu)
6. Nosi strój galowy w dniach określonych w regulaminie szkoły.	+ 1 (raz w półroczu)
7. Zmienia obuwie i przechowuje je w worku (dopuszczalne dwa braki w semestrze).	+ 1 (raz w półroczu)
8. Pomoc koleżeńska w nauce	+ (1-5) (raz w półroczu
9. Nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć (brak wpisów negatywnych)	+2 (raz w półroczu)
II. Aktywne uczestniczenie w życiu szkoły	
1. Systematycznie uczestniczy w kółkach zainteresowań.	+1 za każde kółko raz w półroczu
2. Podejmuje inicjatywy na rzecz klasy, szkoły (np. makulatura, przyniesienie rośliny do klasy, przynosi dary w postaci książek, lub innych pomocy itp.).	+ (1-5) raz w półroczu
3. Współpracuje z biblioteką lub świetlicą szkolną.	+ (1-5) raz w półroczu
4. Działa w organizacjach uczniowskich (np. samorząd uczniowski, klasowy itp.).	+ (1-5) raz w półroczu
5. Bierze udział w apelach, uroczystościach szkolnych.	+(1-3) za każdy udział
6. Bierze udział w konkursach przedmiotowych, turniejach i zawodach sportowych organizowanych przez szkołę. Za zajęcie I-III miejsca lub wyróżnienia.	+1 (+1 za każdy konkurs)
7.Uczeń niepełnosprawny bierze udział w konkursach, igrzyskach, zawodach	+3 za każdy udział
8. Uczeń opiekuje się sprzętem nagłaśniającym	1 raz w półroczu do +6 pkt
9.Bierze aktywny udział w akcjach społecznych i charytatywnych organizowanych na terenie szkoły (np. makulatura, znaczki, Mikołaj)	+ (1-5) za akcję – zgodnie z regulaminem akcji.
III. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień	
1. Reprezentuje szkołę na szczeblu gminy.	+3
2. Reprezentuje szkołę na szczeblu powiatu.	+5
3. Reprezentuje szkołę na szczeblu rejonu.	+7
3. Reprezentuje szkołę na szczeblu województwa. Uwaga! Wpisujemy najwyższe osiągnięcia po zakończeniu danego konkursu (nie sumujemy poszczególnych etapów).	+10
IV. Przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania	
1. Okazuje szacunek nauczycielom, innym pracownikom szkoły oraz kolegom (nie ma uwag negatywnych).	+(1-5) raz w półroczu
2. Jest tolerancyjny wobec niepełnosprawnych rówieśników, pomaga np. przy poruszaniu się po szkole lub w innych czynnościach	+2 do 10 pkt raz w półroczu

3. Szanuje symbole narodowe, religijne i szkolne.	+2 raz w półroczu
V. Bezpieczeństwo	
1. Dba o zdrowie i bezpieczeństwo własne i kolegów (brak wpisów negatywnych).	+(1-3) raz w półroczu
2. Nie krzyczy, nie biega, nie popycha innych, nie zaśmieca itp.	+ 2 raz w półroczu
3.Przeciwstawia się przejawom agresji.	+3 za każde Zdarzenie
4. Punkty do dyspozycji wychowawcy klasy (kultura osobista, stosunek do obowiązków szkolnych, itp.)	+(1-10) raz w półroczu

4.4.2. punkty ujemne otrzymuje uczeń, jeżeli:

1. Spóźnia się na zajęcia szkolne (spóźnienia nieusprawiedliwione).	-1 pkt. za każde spóźnienie
2. Nie usprawiedliwia nieobecności (na najbliższych zajęciach z wychowawcą).	-2 pkt. każdorazowo
3. Nie usprawiedliwia nieobecności na zajęciach specjalistycznych (logopedycznych, korekcyjno- kompensacyjnych, gimnastyce korekcyjnej, zespołach wyrównawczych)- wpis do zeszytu 1x w semestrze.	-2 pkt. każdorazowo
4. Przeszkadza w prowadzeniu zajęć.	-(1-3) pkt.za każdą negatywną uwagę
5. Opuszcza teren szkoły przed zakończeniem zajęć lekcyjnych i świetlicowych.	-5 pkt. za każdą negatywną uwagę
6. Nie nadrabia zaległości (lekceważy ustalone z nauczycielem terminy).	-3 pkt. za każdą negatywną uwagę
7. Nie wywiązuje się z obowiązku dyżurnego klasy, szkoły.	-1 pkt. za każdą negatywną uwagę
8.Nie stosuje się do statutowych wymogów stroju szkolnego oraz galowego.	-1pkt. za każde upomnienie
9. Nie zmienia obuwia, nie przechowuje w odpowiednim worku. (powyżej dwóch upomnień).	-1pkt. za każdy następny brak
10. Ubiera się niestosownie, wyzywająco, farbuje włosy, maluje paznokcie lub demonstruje przynależność do subkultur lub nosi symbole propagujące używki.	-5 pkt.za każdy wpis
11. Nie przynosi zeszytu, książki, zeszytu ćwiczeń lub niezbędnych przyborów na zajęcia lekcyjne.	-1 pkt.za każdy wpis
12. Nieterminowo oddaje książki lub inne materiały do biblioteki (przetrzymuje powyżej 3 miesięcy).	-5 pkt.
13. Je i pije na lekcji	-2 pkt.
14. Nie nosi zeszytu do korespondencji, nie przynosi podpisów pod uwagami i informacjami do rodziców o imprezach i wycieczkach szkolnych.	-1 pkt. za każdy brak
15. Dopuszcza się wandalizmu, niszczy mienie szkolne i mienie innych uczniów.	-(2-10) pkt. za każdy incydent

16. Na terenie szkoły używa telefonu komórkowego lub innego sprzętu do nagrywania, odtwarzania, oraz filmowania, naruszając dobro osobiste uczniów lub pracowników szkoły.	-10 pkt. za każdą uwagę
17. W czasie zajęć lekcyjnych, w czasie przerw na terenie szkoły ma przy sobie załączony telefon komórkowy lub inny sprzęt czym zakłóca spokój (dzwonki, sms-y itp.).	-3 pkt. za każdą uwagę
18. Nie okazuje szacunku nauczycielom, innym pracownikom szkoły - nie wykonuje poleceń, lekceważy.	-5 pkt. za każdą uwagę
19. Bierze udział w bójkach, które doprowadzają do uszkodzenia ciała	-(10-20) pkt.za każde zdarzenie
20.Nie dotrzymuje przyjętych zobowiązań	-5 pkt
21. Nie szanuje symboli narodowych, nagannie zachowuje się podczas apeli.	-5 pkt. za każdą uwagę
22. Agresja i przemoc wobec kolegów i koleżanek: - słowna (wulgaryzmy, obelgi, wyzwiska) - naruszanie godności osobistej ucznia - niezgodne z prawem upublicznianie nagrań, zdjęć, tekstów itp. - fizyczna: - za bierny udział w akcie przemocy - za czynny udział w akcie przemocy - za czynny udział w zbiorowym akcie przemocy - długofalowa przemoc(znęcanie się, wymuszenia, grożenie) - zachowania zagrażające życiu i zdrowiu(wnoszenie niebezpiecznych przedmiotów(np nóż, petardy) 23. Agresja i przemoc wobec pracowników szkoły: - naruszanie godności osobistej pracownika szkoły - bezpośrednio poprzez zuchwale i wulgarne odnoszenie się do pracowników szkoły, - pośrednio (niezgodne z prawem upublicznianie nagrań, zdjęć, tekstów itp.)	 -5 pkt. do - 50 pkt. - (3-10) pkt.- 15 -20 pkt. -25 pkt. -25 pkt. do -50 pkt.
24. Nie jest tolerancyjny w stosunku do niepełnosprawnych kolegów i koleżanek.	-5 pkt.za każdą uwagę
25. Podrobienie podpisu rodzica lub oceny nauczyciela	-(10-20) pkt.za każdą uwagę
26. Wychodzi poza teren szkoły (w tym wchodzi na teren ogródków).	- 2 pkt. za każdą uwagę
27. Zamyka innych w toalecie, blokuje drzwi.	-2 pkt. za każdą uwagę
28. Gra w piłkę na korytarzu, skacze w gumę.	-1 pkt.za każdą uwagę
29. Palenie papierosów,	-10 pkt.za każdy incydent
30. Stosuje różne formy wymuszania, wyłudza pieniądze lub inne przedmioty.	-(5 -10) pkt. za każdą uwagę
31. Kradzież	- (10-20) pkt.
32. Niewłaściwe zachowanie w szatni, świetlicy, stołówce	-3 pkt. za każdą uwagę

33.Zaśmiecanie korytarza, klasy - nie reagowanie na upomnienia	-3 pkt.za każda uwagę
32. Ucieczka z lekcji	-10 pkt
33. Niekulturalne zachowanie w miejscach publicznych (kino, teatr, opera, muzeum itp.)	-5 pkt

4.4.3. w uzasadnionych przypadkach wychowawca może podjąć decyzję o zmianie oceny zachowania o jeden stopień. Uzasadnienie tej decyzji znajduje się w protokole konferencji klasyfikacyjnej.

4.4.4. uczeń otrzymuje ocenę naganną bez względu na ilość zgromadzonych punktów, jeżeli popełnił jeden z poniższych czynów:

4.4.4.1. jest wielokrotnym sprawcą dotkliwego pobicia uczniów na terenie szkoły lub poza nią,

4.4.4.2. dokonał kradzieży bądź wymuszeń, nie wykazał skruchy i nie naprawił szkody,

4.4.4.3. pił alkohol lub był po jego spożyciu na terenie szkoły albo na imprezach organizowanych przez szkołę,

4.4.4.4. zażywał bądź rozprowadzał narkotyki lub środki odurzające na terenie szkoły lub na imprezach organizowanych przez szkołę,

4.4.5. uzyskanie nieodpowiedniej oceny zachowania w I półroczu skutkuje pozbawieniem przywilejów ucznia, o których mówi statut szkoły,

4.4.6. naruszenie regulaminu lub zapisów statutu szkoły nieujęte w niniejszym systemie a wymagające interwencji Policji na uzasadniony wniosek nauczyciela, wychowawcy lub dyrektora skutkują naganną oceną zachowania,

5. Uczeń niepełnosprawny w klasach IV - VI otrzymuje oceny zachowania wg skali: wzorowe, bardzo dobre, dobre, poprawne, nieodpowiednie, naganne. Ponadto na posiedzeniu klasyfikacyjnym rady pedagogicznej wychowawca przedstawia ocenę opisową zachowania ucznia.

ROZDZIAŁ VI

WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. W terminie, nie później niż trzy dni po uzyskaniu informacji o przewidywanej ocenie uczeń lub jego rodzic (prawny opiekun) może złożyć do dyrektora szkoły pisemny wniosek o przeprowadzenie sprawdzianu wiadomości i umiejętności z danych zajęć edukacyjnych dla uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej. Wniosek winien zawierać uzasadnienie.

1.1. Wnioski nie spełniające określonych warunków nie będą rozpatrywane.

2. Dyrektor po rozpatrzeniu wniosku może wyrazić zgodę na roczny sprawdzian wiadomości i umiejętności, wyznaczając termin przeprowadzenia go nie później niż na trzy dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym.

2.1. Brak zgody dyrektora wymaga uzasadnienia w formie pisemnej.

3. Roczny sprawdzian zawiera wymagania edukacyjne na ocenę, o którą uczeń się ubiega.

4. Roczny sprawdzian z plastyki, techniki, informatyki, zajęć komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.

4.1. Sprawdzian przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności wskazanego przez dyrektora szkoły nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych.

4.2. Z przebiegu sprawdzianu nauczyciele sporządzają protokół zawierający: imiona i nazwiska nauczycieli przeprowadzających sprawdzian, datę, sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia oraz ocenę wraz z uzasadnieniem.

4.3. Protokół jest jawny dla ucznia i jego rodziców.

5. Roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych po przeprowadzeniu sprawdzianu nie może być niższa od przewidywanej przed sprawdzianem.

ROZDZIAŁ VII

WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ ZACHOWANIA

1. W terminie, nie później niż trzy dni po uzyskaniu wiadomości o przewidywanej ocenie uczeń lub jego rodzic (prawny opiekun) może złożyć do dyrektora szkoły pisemny wniosek o podwyższenie o jeden stopień oceny zachowania.

   1.1. Wniosek winien zawierać uzasadnienie oraz ewentualne okoliczności mogące mieć wpływ na zmianę oceny.

2. Dyrektor szkoły przekazuje do rozpatrzenia wniosek wychowawcy klasy, który ponownie w zespole nauczycieli uczących w danym oddziale, z udziałem pedagoga szkolnego analizuje zachowanie ucznia w danym roku szkolnym oraz wszelkie okoliczności zawarte we wniosku.

3. Zespół nauczycieli wraz z pedagogiem szkolnym analizuje również zgodność wystawienia przewidywanej oceny z obowiązującym w szkole trybem.

4. Zespół nauczycieli i pedagog szkolny w wyniku swojej pracy formułują opinię i zapoznają z nią wychowawcę klasy i dyrektora.

5. Wychowawca klasy podejmuje decyzję wystawiając ostateczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

ROZDZIAŁ VIII

EGZAMIN KLASYFIKACYJNY

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczających połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

2. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności ma prawo zdawać egzamin klasyfikacyjny na wniosek zgłoszony do wychowawcy klasy najpóźniej do dnia zebrania rady pedagogicznej.

3. Na prośbę ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności lub na prośbę jego rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny maksymalnie z czterech zajęć edukacyjnych.

   3.1. Wniosek pisemny o egzamin wraz z uzasadnieniem musi wpłynąć do sekretariatu szkoły najpóźniej w dniu posiedzenia klasyfikacyjnego rady pedagogicznej i winien być zaopiniowany przez wychowawcę klasy.

4. Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń realizujący na podstawie odrębnych przepisów indywidualny tok nauki oraz uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą.

5. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej, z wyjątkiem plastyki, muzyki, techniki, informatyki, wychowania fizycznego, zajęć komputerowych, gdzie egzamin ma przede wszystkim formę zajęć praktycznych.

6. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności, wskazanego przez dyrektora szkoły, nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych (z wyjątkiem egzaminu ucznia spełniającego obowiązek poza szkołą, gdzie egzaminy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora w składzie: dyrektor albo inny nauczyciel zajmujący stanowisko kierownicze oraz nauczyciele zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania dla odpowiedniej klasy).

7. Dyrektor uzgadnia z uczniem i jego rodzicami termin egzaminu klasyfikacyjnego, nie później niż w przeddzień zakończenia zajęć.

7.1. W sytuacjach uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu w uzgodnionym terminie, egzamin przeprowadza się w terminie późniejszym.

8. Z przeprowadzonego egzaminu sporządza się protokół zawierający w szczególności: imiona i nazwiska nauczycieli przeprowadzających egzamin, termin egzaminu, zadania (ćwiczenia) egzaminacyjne, wyniki egzaminu klasyfikacyjnego oraz uzyskane oceny.

9. Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

ROZDZIAŁ IX

TRYB I WARUNKI ODWOŁANIA SIĘ OD ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić pisemne zastrzeżenia do dyrektora szkoły w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

2. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny dyrektor szkoły powołuje komisję w składzie:

   2.1. dyrektor szkoły lub nauczyciel zajmujący stanowisko kierownicze jako przewodniczący komisji,

   2.2. nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne,

   2.3. dwóch nauczycieli z danej lub innej szkoły tego samego typu, prowadzący takie same zajęcia edukacyjne.

3. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne z tym, że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

4. Komisja przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych.

5. Sprawdzian przeprowadza się nie później niż w terminie pięciu dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń.

6. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

7. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający:

   7.1. skład komisji,

   7.2. termin sprawdzianu,

   7.3. zadania (pytania) sprawdzające,

   7.4. wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę.

8. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen. Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.

9. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

ROZDZIAŁ X

TRYB I WARUNKI ODWOŁANIA SIĘ OD ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ ZACHOWANIA

1. Ustalona przez wychowawcę klasy roczna ocena klasyfikacyjna zachowania jest ostateczna.

2. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić pisemne zastrzeżenia dotyczące oceny zachowania do dyrektora szkoły w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, jeżeli uznają, że roczna klasyfikacyjna ocena zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

3. W przypadku stwierdzenia, że roczna klasyfikacyjna ocena zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny dyrektor szkoły powołuje komisję w składzie:

   3.1. dyrektor szkoły lub nauczyciel zajmujący stanowisko kierownicze - jako przewodniczący komisji,

   3.2. wychowawca klasy,

3.3. wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie,

3.4. pedagog lub psycholog szkolny

3.5. przedstawiciel samorządu uczniowskiego,

3.6. przedstawiciel rady rodziców.

4. Komisja ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.

5. Ustalona przez komisję roczna klasyfikacyjna ocena zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny.

6. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający:

6.1. skład komisji,

6.2. termin posiedzenia,

6.3. wynik głosowania,

6.4. ustaloną ocenę zachowania z uzasadnieniem.

7. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen.

ROZDZIAŁ XI

WARUNKI UZYSKANIA PROMOCJI

1. Uczeń klas I - III szkoły podstawowej otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli jego osiągnięcia edukacyjne w danym roku szkolnym oceniono pozytywnie.

2. Począwszy od klasy czwartej szkoły podstawowej uczeń uzyskuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli z obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania uzyskał oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej.

3. Począwszy od klasy czwartej uczeń otrzymuje świadectwo z wyróżnieniem za bardzo dobre wyniki w nauce (średnia ocen z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, religii i dodatkowych zajęć, na które uczeń uczęszczał zgodnie ze szkolnym planem nauczania co najmniej 4,75) oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania.

4. Oceny klasyfikacyjne z religii i z dodatkowych zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.

5. Oceny z religii i dodatkowych zajęć edukacyjnych wlicza się do średniej ocen.

6. Ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym promuje się do klasy programowo wyższej, uwzględniając specyfikę kształcenia tego ucznia w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami).

7. Laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną (śródroczną) ocenę klasyfikacyjną.

8. Na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) i po uzyskaniu zgody wychowawcy klasy lub na wniosek wychowawcy klasy i po uzyskaniu zgody rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia kl. I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego.

9. Rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania:

   9.1. po dokonaniu analizy sytuacji życiowej ucznia przedstawionej przez wychowawcę i pedagoga szkolnego,

   9.2. po zasięgnięciu opinii uczących nauczycieli.

ROZDZIAŁ XII

EGZAMIN POPRAWKOWY

1. Począwszy od klasy czwartej szkoły podstawowej uczeń, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy z tych zajęć. Egzamin poprawkowy składa się z dwóch części pisemnej oraz ustnej, z wyjątkiem egzaminu z plastyki, muzyki, informatyki, techniki oraz wychowania fizycznego, z których egzamin powinien mieć przede wszystkim formę zadań praktycznych.

   1.1. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły do dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno – wychowawczych. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w ostatnim tygodniu ferii letnich.

2. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzą: dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący stanowisko kierownicze - jako przewodniczący komisji, nauczyciel prowadzący dane zajęcia

edukacyjne jako egzaminujący, nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne jako członek komisji.

2.1. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje jako osobę egzaminującą innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne z tym, że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

3. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający: skład komisji egzaminacyjnej, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne, wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

4. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, określonym przez dyrektora szkoły nie później niż do końca września.

4.1. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej i powtarza klasę.

5. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia szkoły podstawowej, rada pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych pod warunkiem, że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są zgodnie ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej.

6. Rada Pedagogiczna przed podjęciem decyzji analizuje sytuację życiową ucznia i zasięga informacji o możliwościach edukacyjnych u nauczyciela uczącego ucznia oraz u pedagoga szkolnego.

ROZDZIAŁ XIII

UKOŃCZENIE SZKOŁY

1. Uczeń kończy szkołę podstawową, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, na którą składają się roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych uzyskane w klasie programowo najwyższej oraz roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych, uzyskał oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej i przystąpił do sprawdzianu w klasie szóstej z zastrzeżeniem pkt 10 w rozdziale XI.

2. Uczeń kończy szkołę podstawową z wyróżnieniem, jeżeli uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, religii i dodatkowych zajęć, na które uczęszczał średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania.

3. O ukończeniu szkoły przez ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia na zakończenie klasy programowo najwyższej rada pedagogiczna, uwzględniając specyfikę kształcenia tego ucznia w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami).

ROZDZIAŁ XIV

SPRAWDZIAN W KLASIE VI

.

1. W klasie VI szkoły podstawowej jest przeprowadzany sprawdzian obejmujący wymagania ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego określonej w przepisach w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Sprawdzian ma charakter powszechny i obowiązkowy. Składa się z dwóch części i obejmuje w części pierwszej wiadomości i umiejętności z języka polskiego o matematyki, w części drugiej wiadomości i umiejętności z języka obcego nowożytnego, którego uczeń uczy się w szkole jako przedmiotu obowiązkowego.

2. Sprawdzian przeprowadza się w kwietniu w terminie ustalonym przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną.

3. Uczniowie z potwierdzonymi dysfunkcjami mają prawo przystąpić do sprawdzianu w warunkach i formie dostosowanej do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia na podstawie opinii poradni psychologiczno pedagogicznej w tym poradni specjalistycznej, wydanej nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym odbywa się sprawdzian.

4. Opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej potwierdzającą dysleksję rozwojową ucznia rodzice (prawni opiekunowie) przedkładają dyrektorowi szkoły w terminie do 15 października.

5. Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie albo przerwał sprawdzian przystępuje do niego w dodatkowym terminie określonym przez Dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

6. Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu w terminie do 20 sierpnia danego roku, powtarza ostatnią klasę szkoły podstawowej oraz przystępuje do sprawdzianu w następnym roku.

7. W szczególnych przypadkach losowych bądź zdrowotnych uniemożliwiających przystąpienie do sprawdzianu w terminie do 20 sierpnia Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły może zwolnić ucznia z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu.